

IFA'A Ngǎntoo Kristo

NJI'INNŪ ANWÀ'ANƏ YŪ

A anwà'anə yū aa a le ηḡwà'anə Lukas, ηù yīi mə à le ηki ηḡwà'anə Ntoo yī Nsigìnə Lukas aà. Ifà'a Ngǎntoo Kristo à nī ḡgàn ḡghòtê bɔɔ bi Kristo ḡlɔgìnə wa noò mə Yesu à le ηkɔ'ɔ ḡghɛɛ a aburə aa (1.12) ḡghɛɛ nywe'e a noò yīi mə Paul à le ḡghɛɛ ḡswonḡ ntoo yī ḡsigìnə ya a Roma aà (28.30). Lukas à lɔgìnə ḡswonḡ innù jīi mə Yesu à le ḡghìrə wa nī mītugə mī ḡjwī mya mīghum mī ḡikwà mə à le mbù ḡtswe fàa atu ḡsyɛ mbɔḡ kɔ'ɔ ḡhɛɛ a aburə aà. A le ḡanḡsə mīgītə a mbo bo mə yu ḡswê ḡtī, ḡki ku'usə ḡanḡsə ḡndī'i waa ḡlonḡ ànnù ḡifɔ ḡNwī, ḡki mbu ḡkwatə mfa ḡndī'i yī ḡwè ya a mbo bo, ḡswonḡ mə tā bo yu'utə ḡkwɛrə Azwī yī Làà ya mə ḡNwī à le kà'à aà (1.5,8).

BaYuda le ḡwa'atə mə ḡNwī à le ḡlòɔ mə yu yweensə aa ḡtsī'ī waa, la ḡNwī a a ḡdī'i a mbô ḡḡǎntoo Kristo jya mə ḡntoo yī ḡsigìnə ya à le ḡtswe aa a mbo ḡtoò ḡsīmə (8.4-38; 10.1-48). Ka mə bi le sī ḡtɔ'ɔ nī àkòrə bɔɔ bi Kristo a ḡḡaa jī ḡhà'àtə aa, Lukas a ḡdī'i mə kaa bīKrisèn sī bē bīi mə to nī bīsa'a bī ala'a kə baRoma bīi mə bi le sī bu'utə nī baYuda maa noò aa bē.

Lukas a ḡigè ḡḡwa'anə ḡswonḡ aa ajàn mə ḡḡǎntoo Kristo le ḡkwɛrə Azwī ḡNwī, ḡḡigə ḡnsɛɛnsə ntoo yī ḡsigìnə ya, ḡlɔgìnə a Yerusalem, ḡghɛɛ nywe'e a ḡlwī'ī mbi aà. Ka mə bi ḡwonḡ

àṅwà'ànè ma yû nî Ifà'a Ngǎṅntoo Kristo aa, mbə bi tse bəṅnə swon bə mə à nî Ifà'a Azwĩ Nwĩ, nlon mə Lukas à naṅsə dì'ì bi yê tsi'ĩ sigìnə àjàṅ mə Azwĩ Nwĩ a lɛ si fà'à a ni bo nloginə a Njwĩ Pentecost aà.

Lukas à dì'ì innù jĩ tìi jĩi mə i tswe a nî àṅwà'ànè yu aa i fɛ'è nlaa. Nloginə a àjàṅ mə Azwĩ Nwĩ à lɛ nsigə ṅkuu a nu ṅǎṅntoo Kristo aa, bi yê mə Azwĩ yĩ Làà a fa mɪdà'a a mbo bo, ntsyasə nî waa a nî innù tsim. Nghòtê Kristo ì lɛ nlògìnə aa wa Njwĩ Pentecost. Nghòtê yĩ mbĩi ma yû ì lɛ ntswa annũ atsà'àtè Nwĩ a tĩnsə tsi'ĩ mbənnù (1.14). Bo lɛ ṅki mboonsə waa ntswê nî ànnù yĩ fùùrè, nnaṅsə mfa ibìnnù waa a nyəgə nìghàà ni Nwĩ, a àjàṅ mə ṅǎṅntoo ì lɛ si dì'ì nî waa aa, ṅkii ṅkɔṅnə nî waa bo ni bo, nji nî tarə ṅkii ntigə nsɛɛnsə nî ntoo yĩ n̄sigìnə yá (2.42; 4.32-33). Àṅwà'ànè yû a naṅsə ghìrè a laa mē ṅghòtê bɔɔ bi Kristo ì tswe aa a ṅka nsɛɛnsô ntoo yĩ n̄sigìnə ya a mbo bə b̄tsim, a nî idìgè tsim. Ndi'ì ni mə bo tswe n̄ ṅkwèrê Azwĩ yĩ Làà tá à ka mfa ni mɪdà'à a mbo bo, ṅkii ntsyasə nî waa a nî àfà'à ma yû (1.4,8; 13.4; 16.6-10). Bĩ'inè yê àjàṅ mə ṅghòtê ì lɛ si sɛɛnsə n̄ ntoo ya ṅkii ntoo n̄ bə a abɛɛ (13.2,3,47). A lɛ ṅghìrə àjàṅ mə b̄Krisèn lɛ si sɛɛnsə ntoo ya aa mə bi lɛ mbě ṅghotə a mb̄i n̄tsim, ṅghìrə bə b̄tsim yu'u nìghàà ni Nwĩ.

Nt̄i annù yĩi mə ṅǎṅntoo jya lɛ si swonə aa ì lɛ mbə aa Yesu, mə à yweenə ni ni wo, n̄tswe nt̄i, m̄fa'a n̄i a t̄it̄i bo. Ma yû a di'ì mə Yesu à n̄i Ayo'ò Nwĩ wa mə Nwĩ à lɛ ṅkà'à aà, mbə yu

wa yïi mē bē bīṭsīm tswē nī n̄tsyà aa ghu n̄jīm i yweenə aà (4.10-12,33).

Bì yatē àṅwà'ànè yū aa laà:

1. Ajàn mē ṅǎṅntoo lē ṅka ntantə a nsèènso ntoo yï ṅsigìnə aa 1.1-26
 - a. N̄dì'í Yesu yï n̄lwĩ'ínjīm nī ànnù yïi à lē ṅkà'à aà 1.1-14
 - b. N̄jindā Judas 1.15-26
2. Ajàn mē bì lē nswon̄ ntoo ya a Yerusalem aà 2.1—8.3
3. Ajàn mē bì lē nswon̄ ntoo ya a Yudea nī a Samaria aà 8.4—12.25
4. Ifà'à Paul 13.1—28.31
 - a. Akòrè n̄təə Paul yï n̄tsyàmbĩ 13.1—14.28
 - b. ṅghòtē n̄dānwĩ a Yerusalem 15-35
 - c. Akòrè n̄təə Paul yïi a ywe'e jì baa aà 15.36—18.22
 - d. Akòrè n̄təə Paul yïi a ywe'e jì ntarə aà 18.23—21.16
 - e. Ajàn mē Paul à lē mbə ṅǎṅàtsan̄ a Yerusalem, a Kaisaria nī a Roma aà 21.17-28.31

¹ Taà Theophilus, a nī àṅwà'ànè yï n̄tsyàmbĩ ya mē mē k̄i lē ṅṅwà'ànè a mbo wò aa, mē lē nswon̄ə innù tsīm j̄i mē Yesu à lē ṅghìrè ṅkì n̄dì'í, n̄lògìnə a noò yïi mē à lē mbè'ènè àfà'á yì ghu aa,

² ṅkò'ò ywe'e a noò yïi mē Nwĩ à lē lògè yì ṅkò'ò ghɛɛ nī ghu a aburə aà. Mbɔṅ tá Yesu tá à kò'ò ṅghɛɛ a aburə, à lē n̄dì'itə ṅǎṅtoò jì jya mē à lē ntso'ò aa n̄i Azwĩ Nwĩ.

³ Noò wa mē bì lē n̄dì ṅgì'í ghu nu, a kwo mbù n̄yweenə nī n̄iwo aa, à lē mbù n̄tswe fàa atu nsyɛ

njwi mighum mi nikwà, ndi'i ibhinu yi a mbo bo ngaa ji gha'atè ni manji yi mē kaa mbē bi wa'a manə mē yu le ntswe ntii. Bo le nyə yi a nī ngàà ji gha'atè ma jū aa, a swonjē nī innu a mbo bo nlon annu nifò Nwī.

⁴ Ma mūu noò yi mē bo bo le ntswe aa, a swonj a mbo bo njkwantə mē, “Tā nī tsuu Yerusalem lo mē'atè bē. Nī tswe ghu nka nyu'utə nī àyoo ya yi mē mē le nswonj a mbo bu mē Taà à le nkà'à mē yu ka fa a mbo bu aà.

⁵ Jon à le si murə nī bē aa a mūm njkī, lā a njīm njwi jī tsu, Nwī à ka bənjnə murə ghu aa bə a mūm Azwī Nwī.”

A jaŋ yi mē Yesu à le nkɔ'ɔ ghɛɛ a aburə aà.

⁶ Yesu bo bi ngəntoò jī jya le mbòontə ntswe a adigə yi fùurə. Bo bo tswè mē aa, bo betə ghu mbo mē, “Mmà'ambī à ka yi bē aa ma mūu noò mbonj tā ò bu mbənsə annu nifò baIsrael a mbo bo tā tā bo ka nsa'a nī mbi yū aa ɛ?”

⁷ Yesu a kwi'i a mbo bo mē, “Kaa à si adigə yuu bē a nzi noò kě njwi yi mē a ləə bə Taà ghà nī àdà'ă yi aà.

⁸ Lā nī ka kwərə mida'a a noo yi mē Azwī Nwī a sigə nkūu a nu bù aà. Tā nī tigə bə bīyəfə ba a Yerusalem, nī a abū'u Yudea tsīm bo bi a Samaria, nlo ghu ngħɛɛ a mbī ntsīmè.”

⁹ Yesu à swonj mē ma mūu ajaŋ, Nwī a ghirə a tigə nkɔ'ɔ ghɛɛ nīi a aburə, ngəntoò jī jya təə ntigə nlii, mbà'à i tigə nlogə yi a ghɛɛ mbwɛ a mi'i bo.

¹⁰ Bo tigə ntəə wa adigə ntigə nlii nī aburə, a ajaŋ yi mē a kɔ'ɔ ghɛɛ aà. Bo kà mē aa nlii aa,

bè bì mɔ'ɔ bi baa bi zî ntəə a mbɛɛ bo ɲwɛ'ɛ itsə'ə jî fù'ù,

¹¹ mbètə waa mə “Bè bi Galilea, nì təə faà nlii nî àburə aa a ya aa ɛ? Yesu ma ghû mə bi logə ɲkɔ'ɔ ɲghɛɛ nì ghu a aburə aa, à ka yi bu bì tsi'î ma mùu ajàn mə nì yə a kɔ'ɔ ghèè a aburə aà.”

A ajàn yîi mə bi le ntsɔ'ɔ Matias mə tâ logə adigə Judas aa

¹² Bo le ntigə nlo wa nta'a Olives n̄bu mb̄i fu a Yeresalem, a nlo ghu ɲghɛɛ nywe'e a Yeresalem a bə tsɔ kilo metre yî m̄fùùrè.

¹³ Bo bì mē ɲkuu a Yeresalem, ɲkɔ'ɔ ghɛɛ wa nja'à ndâ n̄kàn a ndəɲ wa adigə yîi mə bo le si tswe ghu aà. Bo ma bú le mbə aa Peta nì Jon nì Jems nì Andrea, Philip nì Thomas, Bartolomeo nì Mateo, Jems mu Alfeus nì Simon yîi mə bi le si kii ntwon̄ nì Zealot aa, nì Judas mu Jems.

¹⁴ Bo ma bú bi tsim bo le mbòònsè waa mbii bitsim mə bo ka k̄i tsà'atè nî Nwî kaa wa'à Kaà, bo bo nì bàn̄gyè bya mə bi le si yònè nì n̄j̄m Yesu aa, a bɔ'ɔ Mary, ndè bì Yesu, nì bɔɔ bi ma bi Yesu bì mbàn̄nè.

¹⁵ Ma mùu noò ɲgǎɲmbii Kristo tsɔ ɲkhi nì m̄ghum mimbaa, bo le ɲghotə waa ntswe a adigə yî fùùrè, bo ghòtə mē waa ntswe aa, Peta a təə a ndəɲ n̄swon̄ mə,

¹⁶ “Bɔɔ bi maà, ànnù yîi mə àɲwà'ànè Nwî a swon̄ aa, a le ntswe nî m̄fè'ɛ mbòòntê tsi'î a ajan̄ yîi mə Azwî Nwî a le nswon̄, m̄bɔɲ tâ à fɛ'ɛ, a mbo David mə tâ à swon̄ n̄lon̄ Judas Iskariot yîi mə à le ɲghèè ndi'î Yesu a mbo bè bya mə bi le ntswa yi aà.

¹⁷ Judas yumbon à le mbə ɲũ yĩ mò'ɔ a titii bĩ'inè, ñlon mə bi le ntso'ɔ yi mə tâ bĩ'inè nì bo ka mfa'a aà.

¹⁸ (Judas à le nlògə ɲkabə ya yĩ mə à le ɲkwɛrə nlonə annù yĩ bi yĩ mə à le ɲghìrə aa, ɲghèè ɲyuu adigə nsye ghu. A le wò nì mītumfu'u ma mùu adigə, àtò'ô yi a bwinə a titii, mītô mi mītsim mi zwu mfè'èkè.

¹⁹ Bè bītsim bii mə bi le ntswe a Yerusalem aà bi le nyu'u annù ma yũ, ntigə mfa ikum adigə ma ya nì ɲìghàà nì alá'a nyaa nì Akeldama, ma la bə mə, Adìgənsyě Aləə).

²⁰ A fè'è ma mùu ajan aa nlon mə bi le ɲɲwà'ànə a mûm àɲwà'ànə bĩ Psalms mə,

'Tâ ɲdùgə yĩ tâ ì təə ɲɛ'ɛ,

tâ ɲù tsù tâ tsuu ghu yĩ lǒ ki tswe bə.'

Bi kĩ mbu ɲɲwà'ànə ghu mə,

'Tâ ɲù dànə à logə adigə afà'á yi.'

²¹ Ma mùu ajan, a ku'unə mə tâ bĩ'inè tso'ɔ ɲù yĩ mo'ɔ yĩ mə à kì tswe bi'inè nì bò a ɲgòn bìnòò bītsim mə Mmà'àmbi Yesu à kì sɪ fè'è ɲkarə ɲghɛ mbù mbii nĩ titii bĩ'inè fàa atu nsye aa,

²² ɲloginə nì nòò wa mə Jon à le sɪ murə nĩ bə a ɲkì aa, ɲghɛ nywe'e nì noò wa yĩ mə bi le nlògə Yesu ɲkɔ'ɔ ɲghɛ nì ghu a aburə aà. ɲù ma ghù à ka kii bə àyəfə, tsó bĩ'inè, kì swon nì a mbo bə ajan yĩ mə Yesu à le nyweenə nì ɲìwo aà."

²³ Bo le ndi'ì bə bi baa, Joseph yĩ mə bi le sɪ twonə nì Barsabas, ikũm yi yĩ mo'ɔ ì kĩ mbə Justus aa, bo Matias.

²⁴ Bo le ntigə ntsa'atə Nwĩ nswon mə, "Mmà'àmbi, wò yĩ mə ò zi mĩntii mi bə bītsim

aa, tigə mfigitè n̄u ȳi mə ò tsò'ɔ aa, fàa tit̄i bè bua bi baa

²⁵ mə tâ à lɔgə adigə afà'a ngǎŋntoo Kristo, ȳi mə Judas à lɛ mmà'atè a nghɛɛ a adigə ȳi mə yu kɔŋə aa."

²⁶ Bo tsà'atè mē Nwì laa, ntigə mma'a ib̄irè a ntso'ɔ n̄u ȳi mə à ni ghu aa, wa tit̄i bè bya bi baà. N̄u ȳi mə bi lɛ ntso'ɔ aa à lɛ mbə Matias. Bi tigə nlogə yi nn̄iŋ mə tâ à tigə mbə n̄u ȳi mɔ'ɔ wa tit̄i ngǎŋntoo jya n̄ghúm n̄tsò baà.

2

Ajàŋə ȳi mə Nwì à lɛ ntoo Azwì Nwì a sigə ŋkuu a nu Bɔɔ bi Kristo aà

¹ Njwì Pentekost ì kù'ù mē, ngǎŋmbii Kristo jya ì ghotè waa ntswe tsi'ì àdìgè ȳi fùurè.

² Bô tswè mē, ŋghəə k̄i yə, àyoo tsu a ju'ù a n̄kàn ŋkoo tsò àfisè ȳi wè ȳi mə a tsyà aa, n̄zi ŋkuu nlwensə nda ya mə bo lɛ ntswe ghu aa tsi'ì ntsim.

³ Bo yê n̄joo j̄i mɔ'ɔ ì z̄i m̄bə tsò n̄lwà mɔ'ɔ, n̄kirə tsò ìləə; ì yâtè waa nghɛɛ ntəəntə a nu bo ȳi mɔ'ɔ ȳi mɔ'ò.

⁴ Azwì Nwì a lɛ ŋkuu nluu a nu bo bitsim; bo tigə nloginə ŋka ghaa mighàà m̄i itoo j̄i dàn, n̄yongə ni ajan ȳi mə Azwi Nwì a lɛ nd̄i'ì a mbo bo aà.

⁵ BaYuda b̄ii mə bi lɛ si bɔ'ɔ n̄i Nwi aa, bo lɛ nlò a itoo tsim fàa m̄bi n̄zi ntigə ntswe a Yerusalem.

⁶ Bo yù'ù mē n̄j̄i ayoo ya a ajan ȳi mə a lɛ si jù'ù aà, n̄nɔ̀ò bē b̄i ghà'à gha'a z̄i ŋghotə, ànnu a tsyà waa nlon mə n̄u n̄tsim ȳi mə à lɛ ntswe

ghu aa à le nyu'u ngǎṅmbii Kristo jya i ghaà ni nìghàà ni ala'à nyaa.

⁷ Annù a le ntsyà waa, a kî mburə mbə tsi'ĩ ànnù yĩ yěyerə a mbo bo, bo tigè mbetə ni mə, “bè buà bi tsim mə bi ghàà laà aa bi sì aa baGalilea bə aa ε?

⁸ A tigè ntsya aa la nù ntsim a titi bĩ'inè a yu'ù ni waa bo ghàà ni nìghàà ni ala'à nyaa aa ε?

⁹ Bĩ'inè lo aa a itoo itoò, a Partia, Media, ñkĩ lo a Elam; ñlo a Mesopotamia, a Yudea, bo bi a Kapadosia; ñlo a Pontus ni Asia;

¹⁰ a Frigia ni Pamfilia, a Egipto, ñlo a idigə jĩ mɔ'ɔ a Libya, a mbɛɛ Cyrene, bĩ'inè bĩ mɔ'ɔ bi lô a Roma,

¹¹ baYuda bo bi bii mə bo kwensə annùnwi yaa ñtigə bə baYuda; bĩ'inè bĩ mɔ'ɔ bi lô a Kreta bo bi a Arabia, lá bĩ'inè yu'ù bo ghaà ni mighàà mi ɪla'a mi'inè, ñswonə nĩ ñnnù jĩ wè jĩi mə Nwĩ a fà'à aà.”

¹² Annù le ntsyà waa bĩtsim, ìtũ jyaa i buùrè, bo tigè mbetə nĩ waa bo ni bo mə, “Ma yuù ànnù a bə àa mə akə?”

¹³ Lá bə bĩ mɔ'ɔ a titi bo bi bāṅnè ñka ṅwye nĩ waa, ñswonə ni mə, “Bo no aa mĩlù'ù mĩ fii si'i si'i, mi tigè ñkɔ'ɔ ni atu bo.”

Annù yĩi mə Peta à le nswonə a mbo àkùrè bə bya aa

¹⁴ Bè byá kà mē aa ṅghaa laà, Peta a təə a ndəṅ bo bi ṅǎṅntoo jĩ mɔ'ɔ jya nìghùm ñtsò mɔ'ɔ, ṅṅentə ṅjĩ yĩ a ndəṅ ṅghaa a mbo bo nswonə mə, “Bù baYuda bo bi bù bə bĩtsim bii mə ni tswe a

Yerusalem, nan̄sə nyu'utə nì tã mà to'otə annu
yĩ mə a tswe ghu aa a mbo bù.

¹⁵ Kaa bè buà kaa bo si aa mìlù'ù baanè, a ajàn
yĩ mə nì wa'atə aà, òlɔŋ mə à nì aa tsi'ĩ bìnòò
bì nibù'u tsitsòŋè.

¹⁶ Tã nì yu'u ànnù yĩ mə ògàntoò Nwĩ Yoel à
lɛ nswon nlon annù ma yũ aà,

¹⁷ 'Nwĩ à swon mə, à ka yĩ bə a noò n̄jì
tã mè swi'i Azwi ya a nu bè b̄tsim.
Bɔɔ buu bì mb̄an̄nè bo bì b̄i b̄angyè tã bo ka
nswon n̄i ònnù j̄i mə mè ka yĩ k̄i n̄iŋə nì a
ntiì bo aà,
tã n̄jèè tə tə tã ì ka n̄lɛ n̄i bɔɔ ŋgwa'a buu,
tã n̄jèè tã ì ka n̄lɛ n̄i b̄il̄i buu

¹⁸ Ìŋə, wa mè ka yĩ swĩ'i Azwĩ ya a nu ìbù'ũ
ja j̄i mb̄an̄nè bo bì j̄i b̄angyè a n̄i n̄jwi ma
jyá, tã bo ka nswonə n̄i ònnù j̄i mə mè
n̄iŋə a n̄tiì bo aà.

¹⁹ Mè ka yĩ ghìrə ònnù tsyămbô a aburə a
ndəŋə,
ì ghìrə ìlènsè fàa atu nsyê, a j̄i'ĩ n̄ikàn;
nì ka yĩ yə aləə bo bì mo'ɔ n̄i m̄bà'à f̄il̄i.

²⁰ N̄inòò à ka yĩ bəŋ ì tigə f̄i tsɔ̄ ìtugə tã sàŋə
tã à bəŋ ntigə m̄b̄an̄ə tsɔ̄ àləə,
m̄bɔŋ tã n̄jwĩ Mmà'àmbĩ, là'a n̄jwĩ yĩ òwè ya
mə ka yĩ tsyă n̄jwĩ tsim aa, m̄bɔŋ tã ì zì.

²¹ Maa noò, òù n̄tsim yĩ mə ka yĩ twon ikum
Mmà'ambi aa, à ka yĩ yweenə.'

²² "BaIsrael, yu'utə nì ànnù yĩ mə mè ka swon
aa. Nì zì mə Nwĩ à lɛ nd̄i'ì mə Yesu m̄u Nazareth
à n̄i òù yĩ mə yu tso'ɔ aa n̄i ònnù j̄i wè bo bì ònnù

tsyămbô bo bi a bò'c ìlènsè jii mə Nwĩ yumbon
à lɛ nghìrè mə tâ yu Yesu tâ à ghìrè a titi bù aà.

²³ Nwĩ à lɛ nan̄sə nləə ñki nzi mə bi ka yĩ fa
Yesu ma ghũ a mbo bù. Bi fà mē, ni ghìrè mə
tâ bē bĩ bi tâ bi kweentə yi a ati bāñnè bāñnè,
ñzwitə yi ghu.

²⁴ Lā Nwĩ a yweensə yi a nìwo, ñketə mĩñkìrè
mi ñgi'ì nìwo yĩ mə à lɛ yə aa, ñlon mə kaa nìwo
ni lɛ ñwa'à nĩ àdà'à a ntswa yu nləə a nisyè tswé
bê.

²⁵ Nlon mə David à lɛ nswon nlon ñgaà yĩ mə,
'Mè lɛ si yə nĩ Mmà'àmbi a tswe a mbii mə a
ngòn bìnòò bitsim; tsǒ mə à tswe a mbèè
àbo mə yĩ mà'à aa, kaa mbə nti gha i wa'à
ka ntsiginə bê.

²⁶ Ma mùu ajàn, nti gha i tswe nì nìdorè, mè tigè
ñghaa nì nìdorè;
tâ ñjyănũ yà tâ ì tswe ntigə nyu'utə nĩ ñkà'a yĩ
mə Nwĩ à lɛ ñkà'à aà,

²⁷ Nlon mə kaa ò ka yĩ wa'ă nti gha mà'àtè tâ ì
tswe a ala'a biku bi bê àa bê
kaa mbə ò wa'à kì mma'atə ngàñàfà'â ghò
yĩ mə à fà ìbìnũ yi a mbo wò aa, tâ à bwe
bê.

²⁸ O dī'ì mē mājĩ yĩ mə mbə mè tsyâ ghu ntswe
nti aa a mbo mè;
ò kà ghìrè tâ nti gha tâ ì luu nì nìdorè a noò yĩ
mə mè tswe a nsi mi'ì wò aà.'

²⁹ “Bɔɔ bi maà, mbə mè tse ghàà a mbo bù
tsi'ĩ nì nsi nì nsi nlonə tâtsê yi'inè, David. A lɛ
ñkwo bi kī ntwiñə yi, nisyê ni nĩ kī ntswe faà nzi
nywe'e sī.

³⁰ David à le mbə ɲgàɲntoò Nwĩ ɲki nzi mə Nwĩ à lèè ɲka'a a mbo yu mə yu Nwĩ yu ka yĩ tswesə mu David yĩ mò'ɔ ghu aləɲə nifò.

³¹ David à le nyə annù yĩ mə Nwĩ à le ntswe nĩ ɲghìrə aa, m̀bɔɲ tâ à fɛ'ɛ mbòòntè, ɲtigə ɲghaa nlon a ajàɲ yĩ mə Kristo, Ayo'ò Nwi wa, à ka yĩ yweenə nĩ nìwo, tâ Nwĩ tâ à wa'à yĩ ma'atè tâ à tswe a ala'a bìku bì bē, kaa wa'à kì mbii mə tâ ɲjyānū yĩ ì bwe aa bē.

³² Nwĩ a ywèènsə mē Yesu ma ghú nĩ nìwo. Bĩ'ĩ bì tsim bĩ'ĩ yē yĩ nĩ mi'ĩ mi'ĩ a ajàɲ yĩ mə à le nyweenə nĩ nìwo aà.

³³ Tsĩtsòɲ, Nwĩ à kò'òsə yĩ a ɲdəɲ, a adigə nifò, ɲtswesə yĩ a mbèè ɲikwɛɛ yu Taà yĩ nĩ mà'à, m̀fa Azwĩ Nwĩ yĩ mə à le ɲkà'à mə yu ka yĩ fa aa ghu mbô. Ayoo ya mə nĩ yə ɲki yu'u a koò aa, à bə aa Azwĩ Nwĩ ma yā mə Kristo à swĩ'i a nu bĩ'ĩ.

³⁴ Nlon mə David yumbɔɲ kaa à le ɲwa'à a aburə kò'ɔ ɲghèè, yumbɔɲ à le mbàɲnè ɲswon mə,

‘Mmà'àmbi à swòɲə a mbo Mmà'àmbi ghà:

Tswe a mbèè ɲikwɛɛ mē nĩ mà'à,

³⁵ ɲywe'e a noò yĩ mə mē ka ghìrə tâ ɲgàɲkĩbàà jo tâ ì bəɲ ntigə mbə tsò àkə'ə ntetɛ m̀kòrə mō.'

³⁶ “Ma mùu ajàɲ, a bɔɲ mə tâ baIsrael bitsim tâ bì nanse nzi mə Nwĩ à lèè mē Yesu ma ghú mə nĩ le ɲkwèèntè a ati bàɲnè bàɲnè aa nĩ Mmà'àmbi bo bì Ayo'ò Nwĩ.”

³⁷ Bè bya bo yù'ù mē laà, ànnù ya a sô ɲtì waa, ì luu nĩ àjəɲnè, bo tigè m̀betə Peta bo bì

ngǎntoo jǐ mɔ'ɔ jya mə, “Bɔɔ bi maà bi'i, mbə bǐ'ǐ tigè nghirə aa mə akə ɛ?”

³⁸ Peta a kwi'i a mbo bo mə, “Nǐ bəŋkə mǐntǐ muu, ɲkwɛrə ɲkǐ bu bitsim nǐ ɲkǔm Yesu Kristo, tǎ Nwǐ à li'inə ɲbǐ ghoo, ɲkǐ ntəŋə ghoo nǐ Azwǐ Nwǐ.

³⁹ Ma yu ànnù à nǐ ànnù yǐi mə Nwǐ à lɛ ɲkà'à a mbo bù bo bǐ a mbo bɔɔ buu, a mbo bə bitsim bǐi mə bǐ tswe a sà'a agha'à, bo bǐ a mbo ɲù ntsim yǐi mə Taà yǐ'ǐ Nwǐŋgòŋ a twɔŋ mə à zi a mbɛɛ yu aà.”

⁴⁰ Peta à lɛ ntigə mbu nswon innù jǐ ghà'àtə a mbo bo a ajàn yǐi mə bo lɛ nyu'u ɲkǐ nyə aa, ɲdǐ'itə nǐ waa nswonə nǐ mə, “Tsu'u nǐ àtú yuu a mbo ɲiwàà nǐ bə buà bǐi mə à nǐ bə bǐ bi aà.”

⁴¹ Bə bǐ ghà'àtə bǐ lɛ nyu'u ànnù yǐi mə Peta à lɛ swon aa, mbii, ɲkwɛrə ɲkǐ. Bə bǐi mə bǐ lɛ ɲkwɛrə ɲkǐ maa ɲjwi aa bǐ lɛ mbə ntsù'ù jǐ tarə, ɲdùu waa ma bù ɲ tigè ɲku'usə ɲghotə bɔɔ bǐ Kristo byà.

⁴² Nloginə maa ɲjwi bo lɛ nnɪŋ atú yaa nǐ innù jǐi mə ngǎntoo jya ɲ lɛ si dǐ'ǐ aa, ɲnanɲə nyəgə, mboonɲə wa bo ntswə nghirə nǐ innù jyaa nǐ àbo yǐ mɔ'ɔ a múm ɲghotə, mbatə nǐ abaa ɲkurə bo bitsim, ɲkǐi ntsa'atə nǐ Nwǐ bo bitsimə.

Ajàn yǐi mə bɔɔ bǐ Kristo lɛ si tswe aà

⁴³ Ngǎntoo Kristo jya bo lɛ si ghirə ɲnnǔtsyámbo bo bǐ innù jǐ yɛyɛrə, ma yú a ghirə mə tǎ ɲbɔ'ɔ nǐ tswa bə bitsimə.

⁴⁴ Bə bitsim bǐi mə bǐ lɛ nnɪŋ ntǐi waa a nu Yesu aa, bǐ lɛ mbòonsə waa, ɲghotə nǐ waa ntswe nǐ

àdigə yî fùùrè, m̀boonsə nî njoò jyaa, àyoò yaa a bə yî m̀o'otə.

⁴⁵ Bo lə si fèntə nî idigə nsyê jyaa bo bi njoo jii mə bo lə ntswe ni ju aa, n̄zi mfakə nî ñkabə yii mə bo fentə njoò jyaa jya ghu aa, a mbo bə bii mə bi lə si bonj nî njoo aà.

⁴⁶ Bo bitsim lə si ghèè ni ndâmà'anwĩ tsi'ĩ njwĩ tsim, m̀batə nî àbaa a mila'a bo, nyatə nî m̄ji myaa n̄ji ndoritə nî n̄ti waa tsim;

⁴⁷ ñgha'asə nî Nwĩ, bə bi tsim bi kɔŋə n̄ waa. M̄m̄a'ambi a lə si yweensə n̄ bə, ñku'usə n̄ n̄dùu waa ghu tsi'ĩ njwĩ tsim.

3

A ajàn yii mə Peta bo Jɔn lə ghùrə mbwenkə aà

¹ Peta bo Jɔn lə si kɔ'ɔ ŋghɛɛ a ndâmà'anwĩ a noò n̄tsà'atə Nwĩ, a ni b̄n̄òò bi tarə a si'inə a njwi yĩ m̀o'ɔ;

² Bə lə mbè'è ŋũ yĩ m̀o'ɔ yii mə à lə mbwenkə nloginə a ato'o aa n̄zi ni ghu. Bi lə si zĩ ma'atə ni mbwenkə ma ghũ tsi'ĩ njwĩ tsim a tsũbù'u ndâmà'anwĩ wa yii mə bi lə si twonjə ni Ntsũbù'u yĩ m̀bòŋ mbɔŋ aà mə t̄a à tswe ghu ntigə n̄lontə n̄ ñkabə a mbo bə bii mə bi lə si zi a ñkuu a ndâma'anwĩ aà.

³ Mbwenkə wa à yè m̄ Peta bo Jɔn bo zĩ ŋghə k̄i kuu a ndâmà'anwĩ n̄lontə ñkabə a mbo bo.

⁴ Peta bo Jɔn bo tɛ'ɛ mi'ĩ myaa ghu nu nswonj mə, “Ka n̄l̄i n̄ yĩ.”

⁵ A tigè n̄tɛ'ɛ mi'ĩ mi a nu bo n̄tigə ŋwa'atə ni mə bo ka fa ñkabə a bo yu.

⁶ La Peta a swon ghu mbo mə, “Kaa mə si ni silva kè ni gold tswê, lâ mè ka bəŋnə fa ayoo yïi mə mè tswe ni yu aà: Mè swon a mbo wò nî ikũm Yesu mu Nazareth mə tâ ò biinə ŋka ntəə.”

⁷ A swon mə ma mùu ajàn, ntswa nikwɛɛ ni mbwenkə wa nĩ mà'à a biinə ntəə. Mikà'â mi bo bi mi'i mi mikòrê mi mi burè ntii mbə ajàn yïi mə mbə a tigè ntəə tsi'i sigìnə.

⁸ A li mbiiinə ntəə, nlo ntigə ntəə nyonə waa bo bo tigè ŋkuu ŋhɛɛ a ndâmà'anwĩ. A tigè nliṭə ntəə ŋgha'asə nĩ Nwĩ.

⁹ Bè bi tsim bi yê yi a ajàn yïi mə à le si təə ŋhɛɛ ŋgha'asə nĩ Nwĩ aà.

¹⁰ Bĩ yê yi, nzi mə à ni nù wa mə à le si tswe wa Ntsũbũ'u ndâmà'anwĩ yĩ bòn mbon nlo nĩ ŋgabə aà; ànnu a burè ntigə ntsya waa tsi'i tsysà a nyê ànnu yïi mə a le mfê'è ghu nu aà.

Annù yïi mə Peta à le nswon a ndâmà'anwĩ aà

¹¹ Tsó mə nù wa a le nyon ntigə mbanə ni njĩm Peta bo Jon aa, bè bitsim bi le ntigə nywunə nzi mbòontə a mbèè bo wa ni potico yïi mə bi le si twonə ni yĩ Solomon aà, mĩtsyê myaa mi burè mburə tsi'i bürə.

¹² Peta à yè mə ma mùu ajàn, ŋghaa a mbo bè bya nswon mə, “BàIsrael, ni yerə nlon annu yuà laa a ya? Nĩ lĩi yĩ'i laa laa a ya? Nĩ mòontə mə bĩ'i ghire annu ma yũ aa nĩ àdà'â yĩ'i, kè nĩ laa ŋki mɔontə mə bĩ'i ghire mə tâ nù ghũ biinə ŋka ntəə aa nlon mə mĩnnũ mi'i mə tsinə aa ɛ?

¹³ Nwĩngòn bi Abraham ni Isaac ni Yakob, Nwĩngòn bi taà yĩ'inə, à ghà'asə Ngàràfà'â yĩ Yesu yïi mə nĩ le nlògè yi mfa mə bi zwitə, ntuu yi

a nsi Pilato, ka mē Pilato à lē nlòò mē yu mà'atè yi tâ ghɛɛ yi aà.

¹⁴ Nì tuù Mu Nwĩ yĩ mē à laa mǎnsè, mǐnnú mǐ mǐ tsinè aà, n̄swon mē tâ bì ban̄nə mfa n̄u yĩ mē à zwitè n̄u aa a mbo bù.

¹⁵ Nì zwitè N̄u yĩ mē a fa ntswèntì a mbo bē, Yesu yĩ mē Nwĩ à lē nyweensè n̄wo aà. Bĩ'ĩ nì bìyɛfə n̄i ànnù ma yū.

¹⁶ N̄u ghulà mē n̄i yə, n̄ki nzi yi aa, a ghìrə ƙǔm Yesu, a ghìrə àjàn yĩ mē à n̄n̄ n̄t̄i yĩ a n̄i ƙǔm Yesu aa, mē tâ à tswe n̄i m̄t̄i. A ghìrə àb̄iint̄i yĩ mē n̄u gh̄u à tswe n̄i yu nlon̄ Yesu aa mē tâ à t̄i, m̄burə nan̄sə n̄t̄i a ajàn yĩ mē n̄i yə a tswə a nsi m̄'i bu b̄tsim laà aà.

¹⁷ “B̄oò bì maà, lā ts̄ts̄on̄ mē zi mē n̄i lē nghìrə annù yĩ mē n̄i lē nghìrə aa t̄i z̄i, a ajàn yĩ mē bìsa'a bì àla'à buu bì lē nghìrə aà.

¹⁸ Lā ànnù yĩ mē Nwĩ à lē nghìrə n̄gǎntoò ji tsim i foò nswon̄ tsi'ĩ tètè aa, mē Ayo'ò Nwĩ wa à tswe n̄i nyê n̄gi'i aa, à n̄i yu mē a k̄i mē m̄fɛ'e mbòontè aà.

¹⁹ Tsò mē a bə ma mùu ajàn aa, a bon̄ mē mē tâ n̄i bən̄kə m̄int̄i muu, m̄bu mb̄i fu a mb̄ɛ Nwĩ, tâ à yɛ'e ib̄i ghu nlo'osə

²⁰ t̄a t̄a Mmà'àmbi à ghìrə t̄a m̄int̄i muu m̄i fwetə, t̄a à k̄i ntoo Ayo'ò Nwĩ wa yĩ mē à l̄ɛ n̄tso'ò aa, a mbo bu, là'a Yesu

²¹ yĩ mē à tswe n̄i ntswe a aburə i ywe'e a nòò yĩ mē Nwĩ à ka yi nan̄sə ìnnù, i ghìrə t̄a m̄bi i bu mb̄on̄ fu tsi'ĩ a ajàn yĩ mē i lē mbə a mb̄i aà, i ghìrə t̄a ìnnù tsim i k̄i m̄fɛ'e mbòontè a ajàn yĩ mē n̄gǎntoo Nwĩ j̄i i lē mfa m̄ib̄i m̄i n̄u myaa

a mbo Nwĩ i le nswonə a ngu'u aà.

²² Moses à le nswon mə, 'Mmà'àmbi Nwĩngòn à ka yi ghìrə tá ngàntoò Nwĩ tá à fɛ'ɛ a títì bɔɔ bi maà buu tsɔ mə. Nì ka yĩ ki yu'unə nĩ, i ki ghìrə nĩ innù tsim jĩi mə a swonə aà.

²³ Nù yĩi mə à si annù yĩi mə ngàntoò Nwĩ ma ghú a swon aa yu'u aa, a ku'unə mə tá bì zwitə, mfi'isə yi a títì bə bi Nwĩ.'

²⁴ Ngǎntoo Nwĩ tsim, nloginə a nu Samuel nghɛɛ nywe'e nĩ bĩi mə bi le nyòn ghu njim aa, bi le nghàà nswon innù njwi mà jũ.

²⁵ Nì nĩ bɔɔ bi ngǎntoo Nwĩ, Nwĩ à le nki nwarə akàà ya bo bì bitaà buu aa nlon atú yuu. Nwĩ à le nswon à mbo Abraham mə, 'Mə ka yi nin mbɔɔnə a atu ngwè'è mu nù ntsim fàa nsyɛ i yònə aa a njim bɔɔ buu.'

²⁶ Nwĩ à tsò'ò mə Ngàjàfà'à yĩ, a ajàn yĩi mə à le nswon aa, mfoo ntoo yi a mbo bù, a nnin mbɔɔnə a nu bù, a nghìrə mə tá nù ntsim a títì bù tá à bəy ntìi yi, mma'atə innù jĩ bi jĩi mə a ghìrə aà."

4

¹ Bo kà mē aa nghaa laa a mbo bə bya, ngǎnmà'a Nwĩ bo bì tamándoo ngǎmbé ndámà'anwĩ nĩ baSadukai zĩ ntsitə waa

² Ntónjā waa i le si lwĩ a nu Peta bo Jon nlon mə bo le si dī'ì nĩ ànnù Nwĩ a mbo bə bya, nswonə nĩ a mbo bo mə Yesu à le nyweenə niwô, ma la a bə mə bə ka yĩ kii yweenə niwô.

³ Bo le ntswa Peta bo Jon; tsǒ mē à le mbə noò ñkwêfò aa, bi tigè ñghɛɛ nnɪŋə waa a ndàtsan, ñləə mə tá àbèè fu'u.

⁴ Lá bə bí ghà'atə bii bi le nyu'u nighàà ni Nwí nya aa, bi le bii annu ma yá. Ndúu mbánə tsítsòŋ i tigè ñghɛɛ tsǒ ntsù'u ji ntaà.

⁵ Abèè fù'u mē, bɪsa'a bi ala'a byaa ni bìlìi bi ala'a abò'ɔ ɱǵǵndì'i nòŋsə bi ghotè ntswe a Yerusalem

⁶ bo bi Annas, Nǵǵnmà'anwǐ yí ɱwè, ni Kaifas, ni Jon ni Alexander ni bə bitsim bii mə bi le mfè'è a ɱɱwè'ɛ ɱǵǵnmà'anwǐ yí ɱwè aà.

⁷ Bo ghòtə mē ntswe, nlogə Peta abò'ɔ Jon nte'ɛ a titii bo, mbetə waa mə, “Nì kì ghìrə ànnù ya aa ni mǐdà'à mǐ wo, kə, nì kì ghìrə aa ni ñkǔm wo aa ɛ?”

⁸ Azwǐ Nwǐ a kuu nluu a ntii Peta, a swon a mbo bo mə, “Bɪsa'a bi alá'à ni bìlìi bi ala'à,

⁹ Bɛɛ mə nì ti betə yí'i nì ñnnù sii aa nlon ànnù yí sǐgìnə yǐi mə bí'i ghìrə a nu mbwènkə wa aa, bɛɛ nì ti lòò aà nzi a ajàn yǐi bí'i tsya mbòn ɱghìrə tá nù ghú tii aa,

¹⁰ a bon mə tá nù ntsim, ni bə bitsim bii mə bi tswe a Israel, a ku'unə mə tá nì zi mə bí'i ghurə ɱú ghú mə nì yə a təə a titii bù laa, nì ñkǔm Yesu Kristo Mú Nazareth yǐi mə nì le ɱkwèèntə a ati bənə bənə, yu wa yǐi mə Nwǐ à le nyweense nìwo aà.

¹¹ ‘A ni ɱgò'ò ya mə bú bíbɔ bi nda nì le ntuu aa, mə ñ bəŋ mē n̄tigə ɱgò'ò nìbuu yí ɱwè.’

¹² Kaa nù tsù kaa sɪ ghu tswe mə mbə bi tsyá ghu n̄im nyweenə, n̄tsyastə Yesu Kristo, nlon mə

kaa ìkùm yí tsu kaa i sì fàa atu nsye tswê a titii bô mē Nwĩ à fa mē mbē i tse yweensē yi'inè.”

13 Annù lē ntsya waa a ajàn yĩ mē bo lē nyē atanə ntii yĩ mē Peta ni Jɔn lē si ghàà ghu aa, a lē mburē gha'a waa tsi'ĩ ghà'à nlon mē bo lē nzi mē bo lē mbē aa tsi'ĩ bē bi adànə àdànə bii mē kaa bi lēè ñwa'ă a ndāñwà'ànə ghεε aà. Lâ bô yē mē laà aa, ñwa'atə mē Peta bo Jɔn lē mbaa mbē aa ngàñəkòrè Yesu.

14 Lâ a ajàn yĩ mē bi lē nyē ñu wa yĩ mē bo lē nghùrè a tēə a mbēε bo aa, kaa bē bya kaa bi wa'à ni ànnù yĩ àdàn a nghàa bù ntswe.

15 Bo lē ntigē nswon a mbo Peta ni Jɔn mē tâ bo fε'ε wa ndā ñsa'a mīsa'a, bo fē'ē mē, bi tigē ñghaanə bo ni bo

16 ñswon mē, “Bĩ'inè ka ghìrè mē akə nì bē buà aa ε? Bē bĩtsim fàa Yerusalem bi zi mē bo ghìrə alēnsē yĩ wē, kaa mbē bĩ'inè wa'ă annù ma yū tuù.

17 Lâ a nghìrə mē tâ ànnù ma yū tâ wa'à lò bu nseənə nghεε a titii bē, a bɔn mē tâ bĩ'inè ghaantə waa, ñwa'asə nswon mē tâ bo tsuu ànnù a mbo ñu tsù burə bū ki swoswon ni ìkūm Yesu.”

18 Bo ghàànə mē laà, ntwonə waa, ñghaa a mbo bo ñwa'asə nswon mē tâ bo tsuu annù yĩ tsu burə bū ki ghaghàà, kē ki dì'ì ni ìkūm Yesu.

19 Lâ Peta ni Jɔn kwi'i a mbo bo mē, “A ka zi tsi'ĩ bù mē, a nsi mi'i Nwĩ, a ku'unə aa a nyu'unə bù kě Nwĩ lē;

20 Lâ a nghεε ni ñgàâ yĩ'ĩ, bĩ'ĩ tswe nì ñkà ñswon aa tsi'ĩ ànnù yĩ mē bĩ'ĩ yē ñki yu'u aà.”

21 Bo bù mē ñka'atē waa, nìma'atē waa mē tã bo ghɛɛ waa; kaa ñwa'à àjàñ yĩ mē mbē bo nĩ ìsa'a a nu bo aa zĩ, ñlon mē bē bì tsim le si gha'asē nĩ Nwĩ ñlon annù ya yĩ mē a le mfè'è aà.

22 Hlòò ñũ waa yĩ mē bo le ñghùrè nĩ ànnù yĩ àyɛyɛrē aa i le ntsyàtē mighum mi nikwà.

23 Bì mà'atē mē waa, bo lô ñghɛɛ a mbèè bìlĩm byaa nswon annù yĩ mē bìlĩ bì ñgǎñmà'a Nwĩ bo bì bìlĩ bì ala'a bì le nswon a mbo bo aà.

24 Bo yù'ù mē, ññentē nĩ jyaa a ndēñ bo bĩtsim, nĩtsa'atē Nwĩ ñswon mē, “Mmà'àmbi yĩ mē à kò'ontsirē aa, ñnàñsē àbùrē bō ñsyɛ nĩ mỳyàà nĩ ñgòn ñjoò tsim jĩ mē i tswe ghu aa,

25 Wò yĩ mē ò le ñghìrē taà yĩ'ĩ David, ñgàñàfà'á ghò a ghaà ñswon ànnù yĩ mē Azwĩ Nwĩ a le lense gho mbo aa mē,

‘Mìntōñ muu mi lwĩ, nĩ kweè nĩ mĩntĩ muu aa a ya aa ɛ, bĩtizi Nwĩ?

Ñgwè'è bē, nĩ kwà'atē nĩ ìnnũ dàñè àdàñè a atu bù aa a ya?

26 Bìfò bì mbi bù bì tantē nú yàà bo bì

bìsa'a bì ìla'a, ànnù yaa bo a bē yĩ mō'ò,

ñzi a nto Mmà'àmbi bo bì Ayo'ònwĩ wā.’

27 Tsi'ĩ annù nĩñkon Herod nĩ Pilato a bō'ò nĩ bĩtizi Nwĩ bo bì bàIsrael bì le ñghotē fàa a múm àla'a, nĩtan minàn a atu Yesu ñgàñàfà'á gho yĩ mē à laa manṣè aa, mbē yu wa yĩ mē ò le nyo'ò aa,

28 a ñghìrē ànnù yĩ mē ò le ñkà'à nĩ àdà'à yo, ñlèò mē a ka yi fè'è aà.

29 Mmà'àmbi, yə la tsîtsòŋ a ajàn yîi mə bi kà'atə nî yî'i aà, fa atànəntii a mbo bî'i, ñghirə tâ ñgǎŋfà'à jo ì ghaa nî mîdà'à,

30 tâ ò ghensə abo yo ñghirə tâ àdà'à yo tâ ghurə bē, ñghirə ilensə innù a bɔ'ɔ nî innù tsyâmbô nî ìkũm Mu gho Yesu yîi mə à laa mǎnsə aà."

31 Bo mǎnsə mə a ntsà'atə Nwî laà, àdigè ya yîi mə bo le ñghotə ghu aa a tsîgìnè, Azwî Nwî a kuu nluu a ntii bo, bo ghaà ñswonə ànnù Nwî tsi'i nî atànəntii.

Ayoo bɔɔ bi Kristo a bə yi mɔ'ɔ

32 Annù bə bya bii mə bi le nniŋ ntii waa a nu Yesu Kristo aa, a le mbə tsi'i yî mɔ'ɔ, nti wa i bə yî mɔ'ɔ, kaa nù nìbò yî tsù kaa a wa'à lò ñswon mə àyoo yi à nî tsi'i yi bē. Bo le mbòonsə njoò jyaa, ayoo yaa a tigè mbə tsi'i ayoo mɔ'ɔ.

33 Ngǎntoo Yesu jya i le ñghèè nî mǐbîi a ghàa tsi'i nî àdà'à yî wè ñswon nî àjàŋ yîi mə bo zi tsi'i ànnù nîŋkoŋ mə Mmà'àmbi Yesu à ywèenə nî nìwo aà. Ìbòŋ Nwî i le tswe a mbo bo bîtsim, mfa nî àdà'à a mbo bo.

34 Kaa nù tsù kaa à le ñwa'à a titii bo tswe mə à le si bon ayoo, ñlon mə bo bîtsim bii mə bi le ntswe nî ìdigə nsyè kî nî mîla'a aa, bo le mfèen̄kè, ñlogə ñkabə yîi mə bi fee ghu aa,

35 nzî nnɔŋsə a mikòrə ngǎntoo Kristo jya, bo tigè ñlogə nyàtə a mbo bə bîtsim bii bi le si bonə ayoo aà.

36 Ma mùu noò, Joseph, mə bi lə njwe yi a Cyprus, a bə nù ñgwè'è Levi, ñgǎntoo Kristo jya

i tswê ìkũm yi ni Barnabas aa (nji'ì ìkũm ma ghù i bə mə, Mu yìi mə a lə'ətə ntiì bə aà)

³⁷ a kî mfee adigə nsoo yi, nlogə ɲkabə ya yìi mə à lə mfee ghu aa, nzì nnɔɲsə a mikòrə ɲgǎɲntoo Kristo jyá.

5

Annũ Anania bo Safira

¹ Lá ɲù yì mò'ɔ, ìkũm yi i bə Anania, bô ɲgwê yì, Safira lə mfèe adigə nsyê yaa.

² Bo fèe mē, Anania a fi'itè ɲkabə àdìgə ya nìlèè, ɲgwê yì wa a kî nzi, à fi'itè mē nìlèè aa, n̄tigə nlogə àbùgə ɲkabə ya ɲghèè n̄nɔɲsə a mikòrə ɲgǎɲntoo Kristo jyá.

³ Lá Peta a betə yi mə, “Anania, a ghìrê àkè ò ma'atè Satan a kuu a ntiì wò ɲghìrè ò swon àbǎɲnənnù a mbo Azwĩ Nwĩ, a ajàɲ yìi mə ò fi'itè abùgə ɲkabə adigə ya nìlèè aa ɛ?

⁴ Mbɔɲ tâ ò fee adigə ya, tigə a lə mbə aa à yô aa ɛ? Nòò wa mə ò fèe mē aa, ɲkabə ya mə ò fèe ghu aa, i wa'à kî mbə aa tsi'ì yò aa ɛ? A tigè n̄lò ɲghìrè akə mə tâ ò wa'atə ma yũ àjàɲ annù a ntiì wò aa ɛ? Kaa ò s̄i abǎɲnənnù aa a mbo bè swonè, ò tswɛɛ ìbǎɲnənnù aa a mbo Nwĩ.”

⁵ Anania à yù'ù mə annù ma yũ, ɲwo a nsyɛ ɲkwo. Bè bìtsim bìi mə bi lə nyu'u aa, nũ jyaa i swerè si'ì si'ì.

⁶ Bɔɔjɔɲ bì zì n̄l̄im akũ yi ya n̄tigə nlogə mfè'è ɲghɛɛ ntwinə.

⁷ Bìnòò ghəə k̄i tsyà bi tarə, ɲgwê yì a zì, kaa wa'à annù yìi mə a fè'ɛ aa zì.

⁸ Peta a swon ghu mbo mə, “Mêmbà, nanse nswonə ghâ, nî kî fêê àdìgə nsyê yùu ya aa nî ndùu ñkabə kikyè aa ε?” A swon mə, “Ïñə, àa tsi'î ndùu yîi mə bî'î kî fêe ghu aà.”

⁹ Peta a tigè nswon ghu mbo mə, “A ghîrê àkè mə tâ bú ndoò ghò tantə a kwà'ànə Azwî Mmà'àmbi aa ε? Yê mikòrè mî bē bîi bî twîñ mē ndoo ghò aà, bo bîi a ntsündâ, bo ka kîi bē'è gho fê'è nî wò.”

¹⁰ A kî mburə wo tsi'î maa noò a nsi mikorə Peta ñkwo. Bɔɔjɔn bya bî kuù mē, nyə mə à kwò mē aa, ntigə ñkî mbe'e yi mfe'ε nghèè ntwîñ a mbèε ndoò yî.

¹¹ Nibɔ'ɔ nî wè nî lε mburə tswa nghotə bɔɔ bî Kristo bitsim bo bî bē bitsim bîi mə bî lε nyu'u annù ma yû aà.

Innù jî yěyerə bo bî innũtsyâmbô

¹² Ngǎntoo Kristo jya i lε si ghîrè nî innù jî yěyerə bo bî innũtsyâmbô a titîi bē. Ngǎmbii Kristo jyâ i tsim i lε si bòontè wa a ntsûmbù'ù yîi mə bî lε nsi twon nî Ntsûbù'ù Solomon aà.

¹³ Kaa tsi'î mə tâ nù tsù yîi mə à lε wa'à nù nîbò wàà bē aa tâ à tswé nî àtànə ntîi a nzi ñkuu wa mûm ñghotê yàà, ka mə bo lε si swon nî innù jî sigìnè nlon ñghotê bɔɔ bî Kristo ma yû aa.

¹⁴ Lá ndùu bē bîi mə bî lε si nîñ nî ntîi waa a nu Mma'ambî Yesu aa i lε si kù'usè gha'atə nî ghà'àtə ñghèε nî mbîi; nnòɔ mbânə bo bî yî bânɣyè i zî ñkuu ñku'usə nî ndùu waa.

¹⁵ Innù jya jîi mə ngǎntoo Kristo jya i lε si ghîrè aa, i ghîrê bē tigè be'e nî ñgànmişòò mfe'ε nnòñsè nî a bîndômânjî a nî mikuu bo bî a nî

bìmatà, ta bæe mə Peta a tɛ'ɛ ti tsyǎ tsyǎ, àliləŋê yi a wô a nu bĩ mɔ'ɔ.

¹⁶ Bè le si kii nlo ni mum ɪla'a jii mə i le ntswe a mbèè Yerusalem aa mfɛ'è nzi nĩ ñgànmişghòò bo bì bè bii mə bi le ntswe nĩ ɪzwĩ jĩ bì aa, nzi bì ghurè nĩ waa bi tsimè.

A ajàn yii mə bi le tswa ñgǎŋntoo Kristo ñnin a atsan aà.

¹⁷ Ngànma'a Nwĩ yĩ ñwè bo bì ñgànəkòrê ji, jii mə i le ñki bæ ñgǎŋ ghotə baSadukai bii mə bi le tswe maa nĩkurə aa, le nluu nĩ àghè'ə̀nə̀ ñlon ñgǎŋntoo jyâ; ñtigə nloɔ ñghìrê ànnu a nu bo.

¹⁸ Bo le ntigə ntswa ñgǎŋntoo jya ñghèè ñninə waa a ndâtsan.

¹⁹ Lá a ghìrè mbə nĩtugə angel Mmà'àmbi a zĩ ñŋa'a ɪbà'a ndâtsan ya mfi'isə waa, nswon mə,

²⁰ “Nĩ ghɛɛ ñghèè ntəə a mûm ndâmà'anwĩ ñkɛ'enə̀ annu tsim nlon ntswênti yĩ mfi yuà mə.

²¹ Bo yù'ù mē laà, àbèè a fu'u, bo tigə ñghɛɛ wa a ndâmà'anwĩ tsi'ĩ a tītugə tītugə, ñka ndi'ĩ nĩ ànnu Nwĩ a mbo bè ghu.”

Ngànma'a Nwĩ yĩ ñwè a zĩ bo bì ñgànəkòrê ji tsim twonə̀ ñghòtə̀ bìlìi bi àla'a baYuda bitsim, ta tâ ñgǎŋSenendrio tsim tâ bì boontə. Bì bòontə mō, ntoo bē mə tâ bo ghɛɛ mfi'ĩ ñgǎŋntoo jya wa ndâtsan zi ni ju.

²² Ngǎŋfà'à jya mə bi le ntoo aa i ghèè mō, ñghɛɛ kaa wa'a ñgǎŋntoo jya wa a ndâtsan yê, ñtigə mbu mbii ñswon mə:

²³ “Bĩ'ĩ ghɛɛ nyə bi nanşə̀ mfiŋkə̀ ɪbà'a ndâtsan jyâ tsim, ñgǎŋmbê ɪdìgə̀ i kĩ ntəontə ghu

mbe ni mintsù mi ìbù'ù myâ. Bĩ'ĩ gheè ñɲa'a ndâtsaŋ ya kaa wa'à ñû ghu bânɲè yê.”

²⁴ Tamândoo ñgǎɲmbê ndâmà'a Nwĩ bo bì bìlìi bì ñgǎɲmà'anwĩ bo yù'ù mē laà, ànnù a tsyâ waa, bo tigè ñwa'a mē kē ma yû ànnù ka yĩ bē aa mē akē lē.

²⁵ Nù yĩ mō'ō a zĩ ñswon a mbo mē, “Bē bya mē nĩ kī nĩŋ a atsaŋ aa bo tē a mûm ndâmà'anwĩ ñdĩ'i nĩ ànnù a mbo bē.”

²⁶ Tamândoo wa bo bì ñgǎɲbē ndâmà'anwĩ jya bo ghèè ñlogē waa tsi'ĩ à bōō bōō, kaa wa'à bē nĩ mīdà'à logē bē, ñlon mē bo lē si bō'ō nĩ mē mbē bē bì tumtē waa nĩ ñgò'ò.

²⁷ Bo tswà mē waa nzi nĩ bu, ñtē'ē wa a nsi Senendrio. Ngǎɲmà'a Nwĩ yĩ ñwē a betē waa mē

²⁸ “Tigē bĩ'ĩ kī baa nswon a mbo bù, ñkwantē mē tâ nĩ tsuu annù nĩ ñkûm ñû ghû kī dī'ĩ aa ē? Yē nĩ a ajāŋ yĩ mē ànnù ya mē nĩ dī'ĩ aa, a bāɲnē mē nseɛnē a Yerusalem tsim! Tigē nĩ lòō aà ñnīŋē àlāē ñû ghû a atu bĩ'ĩ?”

²⁹ Lā Peta bo ngǎɲntoo jĩ mō'ō jya bo kwi'ĩ mē, “A bōŋ a nyu'unē Nwĩ ñtsyatē bē.”

³⁰ Nwĩngōŋ Ta bì bītāà bi'ĩ à lē nyweensē Yesu wa yĩ mē nĩ lē ñkwèèntē yi a atibāɲnēbāɲnē ñzwītē yi aà.

³¹ Nwĩ a lē ñɲentē yi a ndōŋ ntswesē yi a mbèè ñikwē yu nĩ mǎ'à, a tigē bē Ngǎɲntsyàsē bē ñkī mbē Ngǎɲnyweensē bē, i ghīrē mē tâ bàlsraēl tâ bo bēɲkē mīntīi myaa tâ Nwĩ à li'inē ifansēnnù jyaa.

³² Bĩ'ĩ nĩ bìyēfē nĩ ñnnù ma jû, Azwĩ yĩ Làà yĩ mē Nwĩ à fa a mbo bē bĩ mē bì yu'unē nĩ aa a

kî mbə ayəfə.

³³ Bo yù'ù mə laà mîntôn myaa mi lwî, bi lòò mə bi zwitə ngǎntoo jyâ.

³⁴ Lâ nù baFarisai yî mɔ'ɔ a titii bo ngànSenendrio, ìkùm yi i bə Gamaliel, nɔ̀i'ì nòn̄sə Moses yîi mə bə b̄itsim bi lɛ si yu'unə aa, a təə a ndəŋ n̄swon bi gh̄irə ngǎntoo jya fɛ'ɛ a abɛɛ a ni m̄ú àt̄ii noò.

³⁵ Bo fɛ'ɛ mə, a swon a mbo ngǎnSenendrio bya mə, “BaIsrael, n̄i tsyɛsə gh̄uu n̄i ànnù yîi mə n̄i lòò a nḡh̄irə a nu bə buà aà.

³⁶ A k̄i lɛ mbə a noò mɔ'ɔ Tadeous a bīn̄ə n̄swon mə yu n̄i n̄ù ȳi ɲwè ȳi tsù, mb̄āɲn̄ə j̄i mɔ'ɔ tsò ɲk̄h̄i ji n̄i kwà, i gh̄ɛè n̄tsitə ȳi. Lâ bi ȳi n̄zwitə ȳi, bə bya mə bi lɛ si yòn̄ə gh̄u n̄im aa bi s̄èè̄n̄ə waa, kaa ɲghòtə ȳi ya kaa i wa'à n̄i ànnù ȳi tsu fɛ'ɛ.

³⁷ A ghè mə ti bə a noò n̄im, Judas, mu baGalilea, a k̄i mfɛ'ɛ ȳi ɲgaa, wa noò n̄səŋ b̄ə, ɲgh̄irə n̄n̄ò b̄ə i k̄i ɲyon̄ə gh̄u n̄im. Judas ma gh̄u à lɛ ɲkwò, n̄n̄ò b̄ə bya mə i lɛ si yòn̄ə n̄i laa i lɛ ɲk̄i n̄sɛnə waa.

³⁸ A ɲgh̄ɛ a ni yuà ànnù, mə swǒŋ a mbo bù mə t̄a n̄i tsuu ànnu ȳi tsu a nu bə bú lǒ gh̄irə b̄ə, t̄a n̄i fi'isə abò yuu a nu bo. Mbə ànnù ȳi mə bo lòò ɲgh̄irə aa, a bə aa ànnù ȳi mə a k̄a'a ɲùm̄is̄on̄ bon̄ a ka wò.

³⁹ Lâ bɛɛ a bə ȳi mə ànnù ȳi mə bo lòò ɲgh̄irə aa, a lo aa a mbo Nw̄i bon̄ kaa mbə n̄i wa'à m̄ān̄j̄i a mbo bo k̄i b̄ə. Mbə n̄i gha'a gh̄uu a nu bo bon̄ mbə a tigè mb̄āɲn̄ə mfɛ'ɛ mə n̄i to aa bú bi Nw̄i.”

⁴⁰ Gamaliel à ghàà m̄ə laà, baSenendrio bya bi

yu'ù àdì'itè yi yâ, òtwoṇə ṇgǎṇntoo jya i kuu nzi, bo ghòò waa, òswon a mbo bo ṇkwantə mə tâ bo tsuu ànnù nî ìkũm Yesu bu ki dî'ì bê; òtigə mma'atə waa mə tâ bo ghɛɛ waa.

⁴¹ ṇgǎṇntoo jya bo fɛ'è wa a titi baSenendrio jya, òtigə ndorə ṇghɛɛ nlon mə Nwî à lɛ nlentə waa nyə mə bo ku'unə a ṇkwerə òdìrètu nlon ìkũm Yesu aà.

⁴² Bo fɛ'è ṇghɛɛ nî mbî òtigə ndi'ì nî bê, òsɛnsə nî òtɔ yî nsigìnè òswonə ni a mbo bo mə Yesu à ni yu wa yî mə Nwî à yò'ò aà, tsi'î òjwî tsim, a mûm òdàmà'anwî bo bì a mila'a bê.

6

A ajàṇ yîi mə bì lɛ ntso'ɔ bê bi sàmbaa mə tâ bì ka nlentə nî ṇgǎṇgi'ì aà

¹ Ma mùu noò, òdùu ṇgǎṇyegənnù Yesu i lɛ si gha'atə ṇghɛɛ nî mbî. Ayòṇə a lɛ mfɛ'è a titi bo, baYuda bîi mə bì lɛ si ghàà nighàà ni Grikia aa bo lɛ si ghàantə nî baYuda bîi mə bì lɛ ntswe a ndùgè nlon mə kaa bi lɛ si wa'à nî bìkwî'ì bì bāṇgyè byaa lentə a mfa myaa mijî bo bì njoò tsim jîi mə bì lɛ si yàtə a njwî tsim aà.

² ṇgǎṇyegənnù jya òghúm òtsò baa i lɛ ṇghotə ṇgǎṇyegənnù jya ji mo'ɔ i tsim, òswonə a mbo bo mə, “Kaa a sì bôn mə tâ bî'inə ma'atə a nswonə ànnù Nwî mbanə ṇghèè ṇka nyatə mijî.

³ Bòò bì maà, a ku'unə mə tâ nî lentə a titi bù, òtsò'otə mbāṇnè ji sàmbaa jîi mə bì beentə nî waa, tâ à bə bē bîi mə bì luu nî Azwî bo bì nî mĩtsyè, tâ bî'inə fa ifà'à ma ghú a mbo bo.

4 Bì'inè ka bàṅnə fa ibìnnú yí'inè tsìm a ntsà'àtə Nwí bo bì a nswonə ànnù Nwí."

5 Annù ma yú a le mbon a nu bè bya bì tsìm, bo tigè tso'c Stephen, nù yíi mə à le nluu nì àbìintii bo bì Azwí Nwí, nì Philip, nì Prochorus, nì Nicanor, nì Timon, nì Parmenas, nì Nicolaus, mu baAntiokia yíi mə a le ntigə bəṅ mbə nù baYuda aa.

6 Bì le twon bə ma bú, nte'ε waa a nsi ngəntoo Kristo jya, nnòṅsə mbo a atu bo, ntsa'atə Nwí a atu bo.

7 Annù Nwí a le ntigə nseənə nghèè nì mbíi, ndùu ngəṅyogənnù Yesu a Yerusalem i ku'usə ṅgha'atə tsi'í ànnù, ṅgəṅmà'a Nwí jì ghà'atə i nīṅ mīntii myaa a nu Kristo ntigə yu'unə nì ànnù yí.

8 Stephen yíi mə à le nluu nì ibon bo bì mīdà'à mī Nwí aa, à le si ghìrè nì innūtsyāmbō bo bì ilənsə jì wè a titii bə.

9 Lá bè bì mɔ'c bì le nlògìnə ṅka nligitə nì ànnù yíi mə Stephen à le si swonə ṅkii ṅghìrè aa; bì le mbə bāndāṅghotə baYuda (yíi mə bì le si twonə nì yí bè bii mə bì fε'ε a ndābù'ù aa), nlo a Cyrene bo bì Alexandria. Ma buù bè nì bì mɔ'c bii mə bì le nlò a Cilicia bo bì a Asia aa, bì le nlògìnə ntigə nyonə bo bì Stephen.

10 Lá Azwí Nwí a le mfa mītsyè a mbo Stephen nì mīnjì yíi mə à le ghàà mburə ṅkutə mīntsi myaa.

11 Bo tigè ṅhe'esə ṅghε ntotə bə mə tâ bì swonə mə, "Bì'í le nyu'u a ghàà nì ṅghàà nì atsa'a mbəgītə nì Moses bo Nwí ghu."

12 Bo ghìrè bè bo bì bìlìi bì ala'a, nì ṅgəṅdì'i nòṅsə lwísə ntòn ṅghε tswa Stephen nlogə

nghèè ni ghu a nsi baSenendrio

¹³ ñlɔɔ bē mē tā bo zi mbē bīyɔfə, ñghirə bo fɛ'è ntəə ntswɛɛ ibǎŋnənnù nswon mē, “Nù ghuà a ghàà mighàà mī bi, mbəgitə nī àdìgè Nwī yū bo bi nònɔsè ghu.

¹⁴ Nlon mē bī'ī lɛ nyu'u a swonə ni mē Yesu mu baNazareth wa a ka yī sà'a adigə yū, i kii kwensə bīnònɔsè bya mē Moses à lɛ mfa a mbo bī'inè aà.”

¹⁵ Bè bya bītsim mē bi lɛ ntswe wa ndā Senendrio aà, bi lɛ ñghəə ki lèntə, nyə nsi Stephen i bəŋ ntigə mbə tsǒ nsi angel.

7

A ajàŋ yīi mē Stephen à lɛ nswon ànnù Nwī a mbo baSenendrio aà

¹ Ngàŋmà'a Nwī yī ñwè a betə Stephen mē, “Aa tsi'ī ànnùnī ñkon mē bi swon laà lɛ?”

² Stephen a swon mē, “Yu'utə nī bītaà ni bɔɔ bi maà, Nwī yīi mē a ñwèèné aà, à lɛ mfɛ'è ntsi'i taà yī'inè Abraham, wa a noò wa mē à lɛ ntswe a Mesopotamia aa, maà noò kaa a burə tì a Haran ka ntswe,

³ ñswon ghu mbo mē, ‘Mà'atə ala'à yuu bo bi ñgwè'endā ghô, mɛ'ɛ ñghèè a adigə yīi mē mē ka figitə a mbo wò aà.’

⁴ A tigə ma'atə ala'a baKaldea, ñghɛɛ ntigə ntswe a Haran. Taà yī à lèè ñkwo, Nwī a ghirə yī a fɛ'è nzi fāa ala'a yuà mē nī tswe ghu tsitsòn aà.

⁵ Kaa Nwī kaa à lɛ ñwa'a adigə nsyɛ ghu mbo fa mē tā à bē yī bē; kàa tsi'ī mū àdìgè yīi mē à

ghà'àtə mbə nte'è àkòrê yi ghu aa bê. Lâ Nwĩ à le ñkà'à mə yu ka yĩ fa ala'a mà yũ ghu mbo tâ tigə mbə à yi bo bì à yi bɔɔ bi bii bi ka yĩ yòn ghu ñjìm aà, ka mə a le si bə maà noò kaa a wa'à ni mu tswe aà.

⁶ Nwĩ à le nswon ghu mbo aa mə, 'm̀fòrè yĩ ì ka yĩ ghɛɛ bə bìghì a ala'a badàn tâ bì ghìrə waa nĩ ìbù'ù jyaa, ì dī ñgĩ'ì a mbo bo ilòò ñkhì jì nĩ kwà.'

⁷ Nwĩ a swon mə, 'Lâ mè ka yĩ ñin isa'a a nu bə bii mə bo ka yĩ ghìrə waa nĩ ìbù'ù aà, a yi tì bə a ñjìm bon bo ka yi fè'ɛ zĩ mmii gha fàa adigə laà.'

⁸ Nwĩ a le ñwàrə akàà bo Abraham ñləə annũ ñjètə bɔɔ mbànɲè tsɔ̀ alənsə. Abraham a jwe Isaac ñtigə ñjètə yi a nĩ ñjwi jì nifwaa. Isaac a jwĩ Yakob, Yakob yĩ ñgaa a tigə ñjwe bìtā bì ñgwè'è bi'inè bya ñìghùm ñtsò baà.

⁹ "Bìtabé bi'inè bi le ntswe nĩ àghè'ènnè a nu Joseph, m̀fee yi a ala'a Egipto, lâ Nwĩ a tswê bo yu,

¹⁰ m̀fi'ì yi a m̀m ñgĩ'ì, m̀fa m̀tsyɛ ghu mbo ñghìrə Pharoah Mfò baEgipto a kɔɲè yi ñtigə ghìrə a bə Gũmnàà, ñtigə nsa'a nĩ àla'a baEgipto bo bì ndā Pharoah ntsim.

¹¹ Njĩ ì le ñkuu a ala'a baEgipto tsim bo bì a ala'a Cana, ñnin ñgĩ'ì yĩ ñwè a nu bə, ñghìrə bìtāà bi'inè bì tigə ñlɔɔ nĩ m̀jì kikan.

¹² Yakob a yu'u mə m̀jì m̀i le tswe a ala'a baEgipto, ñtoo bìtāà bi'inè ghu a ñgaa yĩ ñtsyàmbĩ.

13 Bo bù mē ñghεε ghu a ñgaa yīi ì yòntə aa, Joseph a ghirè bɔɔ bi maà bi bi zī yi, ñki ñghirə Pharoah a zī ñgwè'è yī.

14 Joseph a swon mə tâ bi ghεε ntwon taà yī Yakob bo bi ñgwè'è yī ntsim, itu bē mighum mi sām̄baa ntsò ntaà.

15 Yakob a sigə ñghèè a ala'a baEgipto, ñyi ñkwo ghu, yubon bo bi bitaà bi'inè,

16 bo kwò mē ghu, bi bè'è ìkū jyaa ñko'ɔ ni ju a Shechem, ñtwinə waa wa nisyè nya mə Abraham a le nyuu ni ñkabə a mbo bɔɔ bi Hamor a Shechem aà.

17 “Lā nòò à kà mē ñku'u mə tâ Nwī tâ ghirə ànnù yīi mə à le ñkà'à a mbo Abraham aa, ñdùù bē bi'inè a ala'a Egipto i burè ñgha'atə tsi'ī ghà'atə ñghεε nī m̄bī

18 ñywe'e a noò yīi mə mfò yī mɔ'ɔ yīi mə kaa à le ñwa'à Joseph zi aa, à le ñko'ɔ ntigə nsa'a nī àla'a baEgipto.

19 A le ntanə m̄nàn a atu bē bi'inè, ñdi ñgi'i a nu bitaà bi'inè ñtswa nī waa nī àdà'à mə tâ bo me'e bɔɔ byaa a abεε mə tâ bi kwokə.

20 A le mbə aa ma mùu noò mə bi le njwe Moses, a burè mbə tsi'ī mu yīi mə à le mbon a yə ñki bon a nsi mi'i Nwī aà. Bi le ñko'ɔ yī a ndùgə bo a ni b̄sàn bi tarè.

21 Nòò wa yīi mə bi le nlògè yī a ndùgə bo mfe'ε ñghèè ñləə a abεε a adigə dān aa, mu Pharoah yī m̄angyè a logè yi ni m̄u yī ntigə ñko'ɔ yi.

22 Bi le ndi'ī yi ni m̄itsyè mi baEgipto mi t̄sim, a nan̄sə ñzi nighaà tsi'ī sigìnè ñkii ñghirə nī ñnnù jī wè jī wè.

23 “Nòò yǐi mə Moses à yǐ mə mbə ilòò mighum mi nìkwà aa, ɲwa'atə mə yu ghɛɛ għantə bɔɔ bi maà bi, bɔɔ bi baIsrael.

24 A ghèè mē, ɲyə ɲu baEgipto a kâ ɲku ni mu maà yǐ yǐ mɔ'ɔ. A yè mē laa, ɲghɛɛ a ɲkwi'inê, ɲtswa ɲu baEgipto wa ɲkù ɲzwitə nlon ɲgi'i ya yǐi mə à lɛ si ɲɲ a nu mu maà yǐ ɲu baIsrael wa aà.

25 A lɛ si ghìrè laa ɲwa'atə ni mə bɔɔ bi maà bi bi ka zi mə Nwǐ ka kwetə tâ yù fi'i waa wa a mûm ɲgi'ì, lâ kaa bo wa'à zǐ.

26 Abèè fù'ù mə a zǐ ɲyə bɔɔ baIsrael bǐ mɔ'ɔ bi kâ ɲyɔɲə, a lòò mə yu fàatə waa tǎ tâ bo tsuu kǐ yòɲə, ɲswon mə, ‘Bìsû bâ, ɲì tsuu kǐ to, tigə ɲì laa mbə bɔɔ bi ma aa ɛ?’

27 Lâ ɲu wa yǐi mə à lɛ ɲlògɲè fìkòrè fya aa, a tiǐ Moses lò'òsè ɲbetə ghu mbo mə, ‘A gho aà a làə wò mə ta ò tigə mbu'utə yi'i ɲkii ɲtsɔ'otə ɲì mǐsa'à mǐ'i aa ɛ?’

28 O bù ɲlɔɔ aa ɲzwitə mə tsǒ mə ò kǐ zwitə ɲu baEgipto wa a yɔɔ aa ɛ?’

29 A kwǐ'ǐ mē laà, Moses a fɛ'è wa ala'a baEgipto ɲkhə ɲghèè a ala'a Midia ɲtigə ɲtswe ghu ɲì ɲgǐ, ɲjwe bɔɔ mbâɲnə ghu bi baà.

30 “Ilòò mighum mi nìkwà ǐ tsyà mē, angel Nwǐɲɔɲ a zǐ ɲtsi'i Moses, ɲtswe a mum àtsùgə ɲti yǐi mə mɔ'ɔ ǐ lɛ si bərə ghu aa, a nta'a mǐwèè wa a mbèè ɲta'a Sinai.

31 Moses à yè mē, ànnù a burè ɲtsya yi, a ghêntə a ntəə ghu mbèè ta naɲsə lèntǎ yə. A kà mē aa ɲghɛɛ ghu nyu'u ɲǐ Mmà'àmbi a swon mə,

32 'Mè ni Nwìngòṅ bì taà buu, Nwìngòṅ Abraham, yĩ Isaac, ní yĩ Yakob.' Moses yù'ù mē, nū yĩ i swerè, a tigè mbenə ba'a bà'à; kaa a wa'a ní ntiì bu ntswe a lèntê àdìgè yā.

33 Mmà'àmbi a swon ghu mbo mē, 'Tso'otē ntam jo jyā, nlon mē àdìgè yuà mē ò tēə ghu aa, à ní àdìgè nsye yĩ làà manṣə.

34 Wa mē lĩ mē nyə mbuu ṅgì'ì yĩ mē bē ba a ala'a baEgito bi yə aà. Mē yù'ù àjàṅ yĩ mē bo yè'ə ṅgì'ì yāà aa, òsigə nzi a fi'ì bo wa mūm ṅgì'ì. Zĩ faà la tsìtsòṅè. Mē ka too gho a ala'a baEgito.'

35 "A lèè ṅki mbə aa tsi'ì Moses ma ghū mē bōo bi maà yĩ lè ntuu, mēbetə ghu mbo mē, 'A gho aà a lèə wò mē tā ò tigə mbu'utə yi'ì ṅkii ntso'otē ní mīsa'à mi'ì aa ɛ?' mē Nwĩ à lèè ntoo mē tā ghɛɛ ṅka nsa'a ní bōo baIsrael, i kii fi'isə waa a mūm ṅgì'ì. Angel wa mē à lè nzi ntsi'ì yi wa mūm àtsùgə ṅgèè mē a lè si khi aa, a tswē ghu mbo, ṅkwetə ní yi.

36 A ní Moses ma ghū mē à lè ghìrə ilensə innù bo bì innūtsyāmbə a ala'a baEgito bo bì wa Miyaa yĩ mēbagitə bo ní a anta'a miwèè miwèè a atū ilòò mighum mi nikwà.

37 A ní Moses ma ghū mē à lè nswon a mbo bōo baIsrael mē, 'Nwĩ à ka yĩ ghìrə tā ṅgàntoò yĩ yĩ mō'ɔ tsò mē tā bu mfè'è a titiì bōo bi maà buu aà.'

38 A ní yu mē à lè ntswe bo bì ṅghòtə bōo baIsrael bya wa anta'a miwèè miwèè ṅki tswe bo bì bitaà bi'inè, a bō'ɔ angel wa mē à lè ṅghàà ghu mbo a nta'a Sinai aà. A lè ṅkwerə ntoò Nwĩ

yii mə i fa ntswêntîi a mbo bè aa, a mfa a mbo bî'inè.

³⁹ “Lâ bîtaà bi'inè bi le ntuu a yu'unə yi, ntuu yi, ñkwensə ntîi waa, mbəŋ mbu tigə nlii nî mbîi waa fu a ala'a baEgipto;

⁴⁰ ntigə nswon a mbo Aaron mə, ‘Ghîrə bînwi mfa a mbo bî'i tâ bi ka nghεε nî a mbîi bî'i, ntsyasə nî yi'i. Kaa bî'i sî annu yii mə a ghîrə Moses ghû yii mə à le ntsyàsə yi'i bî'i fε'ε a ala'a baEgipto aa zî.’

⁴¹ Bo tigə mbɔɔ fɛŋkobə fî bə tsɔ mú mbòŋ ma mùu noò, ntigə nzwitə nî naà mma'a nî fɛŋkobə mà fû ghu, ntigə ndoritə nlon fɛŋkobə mà fû mə bo le nanşə nî mbô myaa aà.

⁴² Laà, Nwî a tuu waa, mma'atə waa mə tâ bo fa ibîi nú waa, ntigə ngha'asə nî ntsũ ntsò yii mə i tswe a aburə aà, ma yû a yôn aa ajàn yii mə bi ŋwa'anə a mûm àŋwà'ànə ŋgǎŋtoo Nwî aà:

‘Nî le mbaa nzwitə nî naà a mmà'a mē ghu wa atû ndûu ilòò jya mighum mi nîkwà mə nî le ntswe ghu wa anta'a miwèè miwèè aa ε, baIsrael?

⁴³ Tigə nî le si bè'è aa ntàn nwî Molok bo bi fɛŋjòn fî nwî Refən,

mɛŋkobə mîi mə nî le nnanşə mə nî kî mii aà; ma mùu ajàn, mē ka fi'i ghûu i ghîrə tâ nî fε'ε nghèè a mbii ala'a baBabilon.’

⁴⁴ “Ntàn wa mə i le si fîgîtè nî mə Nwî a tswe bo bi bè bi aa, i le ntswe a mbo bîtaà bi'inè wa anta'a miwèè miwèè. Bi le ghùrə ñyon aa tsi'i

àjàn yïi mə Nwĩ a ɛ mfigìtè a mbo Moses mə tâ à ghurə aà.

⁴⁵ A yïi mē ti bə a nɛm bɪtaà bi'inè bo bi Joshua bi tigè nìlogè ntàn ma ghũ ñkuu ni ghu fàa ala'a, wa noò mə bi ɛ ntigè nzi kwərə idigè ila'a itoo jya jïi mə Nwĩ à ɛ mfurə waa, bi fə'èkè aà. Ntàn wa i ɛ ntigè tswe fàa ala'a nlògìnè aa maa noò nzi nywe'e a noò yïi mə David a ɛ mbə mfò aà.

⁴⁶ Nsi David i ɛ mbòn bo Nwĩ a lɔntè mə tâ Nwĩ tâ à ma'atə tâ yù bɔɔ nda a mbo yu Nwĩ Yakob.

⁴⁷ Lâ à ɛè mbaɲnə ntigè mbə aa bə Solomon mə Nwĩ à ɛ mbeentə mə tâ à tigè mbɔɔ nda ma yũ ghu mbô.

⁴⁸ “Lâ Nwĩ yïi mə nĩ Akɔ'òntsirə aa, kaa si aa mûm mĩla'a mĩi mə á bɔɔ bē nĩ m̃bô myaa aa tswe bē; ma yuù ànnù a yôn aa tsi'ĩ ni nìghàà nĩi mə ñgàntoò Nwĩ à ɛ nswoɲ aa, mə,

⁴⁹ ‘Mmà'ambĩ Nwĩngòɲ à swõɲ mə, àbùrè a nĩ àbèrê yâ, ñsyê i bânɲè mbə akə'ə ntetə ntsa'à já.

Mbə ò tigè m̃bu naɲsə mbɔɔ aà àjànə nda yuu a mbo mē aa ɛ?

Adìgè yïi mə mbə mē tswê ghu ñm̃iintə aa, a fè aa ɛ?

⁵⁰ Tigè njoo mà jũ tsi'ĩ tsim aa a ɛ nnaɲsə mē aa ɛ?

⁵¹ “Nĩ burə naɲsə ntii atu bə làà aa a ya aa ɛ? M̃intiì muu m̃i burə mbə bə m̃i b̃itizi Nwĩ aa a ya aa ɛ? Nĩ kùtê ìtòɲnè juu kaa wa'à kòɲ a nyu'ù ñtoò Nwĩ aa a ya aa ɛ? Nĩ kii ntii nĩ àtu a mbo

Azwĩ Nwĩ tsĩtsòṅ aa tsi'ĩ ajàṅ yĩ mē bĩtaà buu bi le si ghìrè aà.

⁵² Ngǎṅntoò Nwĩ yĩ tsù à tswe ghu mē bĩtaà buu le ṇwa'à àkòrê yi ka ntso'ò aa ε? Bo le nzwitē ṇgǎṅntoo Nwĩ jya jii mē i le nswon, àgha'a â bùrè mē nsa'a nsà'à aa, mē yu wa yĩ mē annù yi a tsinē aa à ka yĩ zĩ aà. Tsĩtsòṅ nĩ kĩ mē mfee yi, ntswa yi nzwitē.

⁵³ Tigē a le ṇkwērē bu ṇkwērē nōṅsē Nwĩ wa mē baangel bi le mfa a mbo bu aa ε? Lâ a ghìrê àkè kaa nĩ wa'à yu'unè aa ε?"

Ajàṅ yĩ mē bi le ntumtē Stephen nĩ ṇgò'ò aà

⁵⁴ Ngǎṅsenadrio bya bi yù'ù mē annù yĩ mē Stephen à le nswon aa, mìtōṅ myaa naṅsē nlwinē, bi tigē ṇkurē nĩ mìsòṅṇē myaa ghu nũ.

⁵⁵ Lâ Azwĩ Nwĩ yĩ mē a laa mǎṅsē aa, a le ṇkuu lwensē Stephen, a tē'ē mi'ĩ mi ntigē nlĩ nĩ àbùrē ghu, à kà mē aa nlĩ, nyē nĩgha'a nĩ Nwĩ nĩ mē nĩ ṇwèèṇē aa, ṇkĩ nyē Yesu a tēē a mbèè nĩkwēē Nwĩ nĩ mà'à.

⁵⁶ A yē mē làà, nswon mē, “Yê nĩ, mē yê àbùrē a ṇa'anē, mē yē Mu Nù a tēē a mbèè nĩkwēē Nwĩ nĩ mà'à!”

⁵⁷ Bo yù'ù mē làà, ntonṇē mbo'o, nlogē mbō myaa ṇkutē itōṅṇē jyaa ghu, nywunē ṇkhēnē tsi'ĩ bì tsim ṇghēē a mbēē Stephen,

⁵⁸ ntswa yi nswun mfè'èsē wa a mûm àla'a ṇghēē mmà'à a abēē, ntigē ntumtē yi nĩ ṇgò'ò. Bìyēfē bii mē bi le ntswe ghu aa, bi le ntso'otē itsè'ê jyaa nnōṅsē a mikòrē mûjōṅ yĩ mò'ò, ìkùmē yi i bē Saul.

59 Bi kà mē aa tumtə nī Stephen aa, a tsa'atə Nwī nswon mə, “Mmà'àmbi Yesu, lögə ntii ghâ!”

60 Nswetə miku'utə mi a nsyɛ, ntɔɲnə nghaa tsi'i nī mītī nswon mə, “Mmà'àmbi, tsuu annū yī bi yuà a nu bo lǒ nīn bē.” A ghàà mē nswon laà, mburə ntsii.

8

Ajàn yīi mə bi lɛ si tso'ɔ nī àkòrə bɔɔ bi Kristo a Yerusalem àà

¹ Saul à lɛ beentə mə tâ bì zwiɛ Stephen.

Tsi'i maa njwi, bi logìnə ntigə ntso'ɔ nī àkòrə nghotə bɔɔ bi Kristo a Yerusalem tsi'i nī mītī. Bo bitsim bi tigə mfe'ekə ɲkhəkə nseɛnə nghèè a mbù'ù àla'a baYudea bo bì yī baSamaria. Ntigə mma'atə tsi'i ɲgǎɲntoo Kristo a Yerusalem.

² Bè bì mɔ'ɔ bìi mə bi lɛ si yu'unə nī Nwī aa bì lɛ ntigə nlögə Stephen nghɛɛ ntwin, ɲki nyə'ə yī tsi'i a mbē ànnū.

³ Lâ Saul à lɛ mburə nlɔɔ mə yu burə ta ɲgi'i a nu nghòtə tsi'i tà. A lɛ mfè'è ɲghɛɛ ntigə ɲkuu nī mīla'a mīla'a, mīf'i nī bɔɔ bi Kristo ghu, bāɲgyè bo bì mbāɲnə, mīma'a nī waa a ndātsanə.

Ajàn yīi mə Philip à lɛ nswon ntoo yī sìgìnə a Samaria àà

⁴ Ngǎɲmbii Kristo jīi mə bi lɛ mbù'ù waa nseɛnsə aa, bi lɛ nghèè ntigə nswonə nī ntoo yī ɲsìgìnə ya tsi'i idigə tsim.

⁵ Philip à lɛ nsigə nghɛɛ a mûm àla'a baSamaria ntigə nswonə nī ànnū a mbo bè ghu nlonə Ayo'ò Nwī wā.

⁶ Nnòò bê yîi mæ i le ntswe ghu aa, i nanşè ntigə yu'utə nî ànnù ya yîi mæ Philip à le si swon aà nî ntîi waa tsim. Bo bitsim le si yu'u annù ya mæ à le si swon aa ñkii nyə nî ìlensè jîi mæ à le si ghìrè aà;

⁷ Izwî jî bi i le si tigə fe'ekə nî nu bè bî ghà'atè bîi mæ bi le ntswe nî izwî jî bi aa, nyə'ə tsi'î nîti. Bè bî ghà'atè bîi mæ idigə nû jyaa i le ntîi ŋko'onə aa, bo bì bîbwènkè bi kî ntîi.

⁸ Maa ajàn nìdorə nî wè nî le ntswe maa mûm àla'à.

Ajàn yîi mæ Simon ñùbìsòrè à le mbəŋkə ntîi yi aà.

⁹ Nù yî mò'ɔ à le ntswe a ala'a Samaria, ìkûm yi i bə Simon, a ghìrè nî majîkə mburə mfumsə bə bi tsim ghu, ñswonə nî mæ yu nî nù yî ŋwè,

¹⁰ Bè bitsim wa ala'a, bì kègə bo bì bî wè, bì bîi ànnù yi ñswonə nî mæ “Wa nù ghûlà, wà à nî mîdà'à mî Nwî mya mæ bi swonə nî mæ mî tîi aà.”

¹¹ Bî le si bîi nî ànnù yîi mæ à le si swon aa nlon mæ à le mfumsə waa nî majîgə yî wa nî nòò yî ñsyà aà.

¹² Nòò wa mæ bi le nyu'u ñki mbii ntoo yî nsigìnə ya mæ Philip à le nzi nî yu nlonə annù nîfò Nwî bo bì Yesu Kristo aà, bo le ŋkwèrə ŋkì, mbàŋnə bo bì bàŋgyè.

¹³ Simon, nî àtu ibîi nû yi, à le ŋki mbii yîi ŋgaa bi murə yi ŋkì, bì murə mē yi ŋkì aa, a tigə ñzinə bo Philip, nyə nî ìlensə innù bo bì innù jî yeyerə jîi mæ Philip à le si ghìrè aa, ànnù a tsyà yi.

14 Ngǎŋntoò Kristo jya mə i ɛ ntswe a Yerusalem aa, i yu'u mə bè bǐi mə bi ɛ ntswe a Samaria bi bǐi mə nighàà ni Nwí aa, ntigə ntoo Peta bo Jɔn a mbo bo.

15 Peta bo Jɔn bo ghèè mə ghu, ntsa'atə Nwí a atu bè bya bǐi mə bi ɛ mbii Yesu aa mə tâ bo kwɛrə Azwí Nwí.

16 A ɛ ti bə ma mùu noò aa boŋ kaa Azwí Nwí a burə tǐ a nu ɲù nǐbò sigè bə. Bi ɛ mmurə waa aa tsi'í ɲkì ni ìkǔm Mmà'àmbi Yesu.

17 Peta bo Jɔn nòŋsə mbô myaa a atu bo,bo kwɛrə Azwí Nwí.

18 Simon à yè mə bə kwɛrə Azwí Nwí a ajàn mə ngǎŋntoo Kristo jya i nòŋsə nǐ mbô myaa a atu bo aa, mǐfà ɲkabə a mbo Peta bo Jɔn,

19 nswon mə, “Nǐ kǐ mfa mǐda'a ma mú a mbo mə, mə ɲù yǐ tsù yǐi mə mə nòŋsə maà mbo ghu atu aa, tâ à kǐ ɲkwɛrə Azwí Nwí.”

20 Peta a kwi'i ghu mbo mə, “Tâ ò kwo nǐ ɲkabə yò ya mbwɛ mə mbə ò mɔontə mə mbə ó yuu mǐtəŋnə mǐ Nwí nǐ ɲkabə!

21 Kaa ò sǐ nǐ ànnǔ tsu a mǔm àfà'a yǐ'i tswé nlon mə kaa ntǐi ghô sǐ a nsi mǐ'i Nwí laa aà.

22 Bəŋkə ntǐi gho lâ, mǐma'atə annù yǐ bi mà yú mə ò tǎŋtə aà, mǐbu'u mbo a mbo Mmà'àmbi mə, nòò tsù, mbə a li'inə ìfansənnù jo nlonə annù ma yú mə ò wà'atə a ntǐi wò aà.

23 Nlon mə mə yə mə ò tswe nǐ fǐbuu fǐi fǐ lwǐ si'i, ò bə ɲgàŋàtsaŋ a mbo ìnnù jǐ bǐ.”

24 Simon a swon a mbo Peta bo Jɔn mə, “Mə bu'u tsi'í mbo, tsà'atə Nwíŋgòŋ nlon ɲkwitú gha

mə ànnù ma yû yî tsu mə nî swon aa, mə tâ à tsuu a nu mǎ lǒ fè'è."

²⁵ Peta bo Jon bǐi mô ànnù Yesu nî nsi nî nsi ŋki maŋsə a nsèensə ntoò ya nlonə Mmà'àmbi, mbù mǐbii fu a Yerusalem. Bo kà mô aa bii aa, ntigə nswonə nî ntoo yǐ nsigìnə ya a itoo jǐ ghà'àtə a mûm ala'a Samaria.

Ajàŋ yǐi mə ḡgàṇàfà'à yǐ ḡwè a ntɔ'ɔ mfɔ baEthiopia à le mbəŋkə ntii yi àa

²⁶ Angel Mmà'àmbi a swon a mbo Philip mə, "Tanṭə nû yò, nsigə ḡghèè nî mǎnjǐ yǐi mə à lo a Yerusalem ḡghɛɛ nî a Gaza aa," (mǎnjǐ ma ghú kaa bi si ghu burə aa ki tsyà).

²⁷ Philip a tanṭə nû yǐ ḡghɛɛ. Sòn ḡù bàEthiopia yǐ mɔ'ɔ, mbə ḡgàṇàfà'à yǐ ḡwè a mbo Kandese, Mfɔ mǎṇgyè baEthiopia, yǐi mə à le si lèè nî ḡkabə yǐ aa, à le ḡghèè a Yerusalem aa a mmii Nwǐ. A lò mə wa Yerusalem

²⁸ mbu ntigə ḡkwɛɛ nǐi fu a ala'a Ethiopia aa ḡkuu kaligə. A kà mô aa ghɛɛ wa mum kaligə yi wa aa, ntigə ntwonə nî àdigə aṇwà'ànə yi mɔ'ɔ a mûm aṇwà'ànə ntoò Nwǐ Yesaiah.

²⁹ Azwǐ Nwǐ a swon a mbo Philip mə, "Khètə nyòṇtə fii mbèɛ kaligə."

³⁰ Philip a khètə mô nyon aa, nyu'u a twonə nî àdigə aṇwà'ànə yǐ mɔ'ɔ a mûm aṇwà'ànə ḡgàṇtoò Nwǐ Yesaiah, mǐbetə yi mə, "O yu'u nî ànnù yǐi mə o twon aa ɛ?"

³¹ A kwi'i mə, "Mbə mè yu'u aa mə akə ti ghə mə ḡù à tò'òtə a mbo mè aa ɛ?" Nswon a mbo Philip mə tâ à kɔ'ɔ ntswe bo yu wa mum kaligə.

³² Adigə àṇwà'ànə Nwī yīi mə à lɛ si twon aa
a lɛ mbə yulà,
“A lɛ mbə tsǒ m̀bɪnjərə yīi mə bi lɔgə ɲghɛ̀ɛ a
ɲwà aà,
kè tsi'ĩ tsǒ m̀bɪnjərə yīi mə bi koo inòŋê ji
kaa a wa'à yè'è aà.

A ɲgĩɲ ɲgĩɲ, kaa à lɛ ɲwa'à ànnù tsu ghaà bô.

³³ Bi lɛ ndir̩isə atu yi kaa wa'ǎ isa'à yi nĩ ànnù
nĩŋkon sa'à.

Mbə wò a swonə ànnù nlonə ɲgwè'è yĩ aa ɛ?
Nlon mə n̩tswént̩i yĩ fàa atu nsyɛ i lwĩ'ĩ m̩ə aà.”

³⁴ Ngànàfà'a Mfò Ethiopia wa a betə Philip mə,
“Ngàn̩toò Nwĩ ghū a ghàa laà nlon aa wò aa ɛ?
A ghàa aa nlon ɲgaa yĩ kè nlon ɲgaa ɲùdàn aa
ɛ?”

³⁵ Philip a tigə n̩lɔgĩnə ɲka ɲghaa, n̩lɔgĩnə nĩ
àdìgə àṇwà'ànə ma yū a nswon ntoò Yesu yĩ
n̩sigĩnə ya ghu mbô.

³⁶ Ajàn mə bo yu lɛ si tigə nzinə nsigə ɲghɛɛ
wa a m̩anjĩ aa, bo lɛ ɲghɛ̀ɛ n̩ywe'e a adigə yīi
mə ɲkĩ lɛ n̩tswe ghu, ɲgànàfà'a Mfò Ethiopia wa
a swon a mbo Philip mə, “Nkĩ ghùlà, àyoo yīi mə
mbə a kii mə tâ bì tsuu a gha a ɲkĩ murə aa, à
nĩ à kè aa ɛ?” [

³⁷ Philip a swon ghu mbo mə, “Mbə bì tĩ murə
gho a ɲkĩ mə mbə ò bii nĩ n̩t̩i ghô tsimə.”

A kwi'ĩ mə, “Mè b̩i mə Yesu Kristo à nĩ Mu
Nwĩ.”]

³⁸ A lɛ ntigə nswon kaligə wa a tə̀ə, bo Philip
fè'è n̩sigə ɲkuu wa m̩m̩ ɲkĩ, Philip a tigə m̩murə
yi wa a ɲkĩ.

³⁹ Nòò wa mə bi le mfè'è wa a mûm ɲkì aa, Azwĩ Mmà'àmbi a logè Philip ɲghɛɛ ni ghu. Ngànàfà'a Mfò Ethiopia wa a ghə mə yu ki lèntə, kaa wa'à yi bû ɲyə, lá nlo ntigə ɲghɛɛ n̄i, n̄luu ni n̄idorə.

⁴⁰ Philip à ghè mē mə yu ki yə, ntigə ntswe yi bə a ala'a Azotus. A tsyà mē ghu ɲka ɲghɛɛ aa, ntigə nseensə n̄i n̄too yĩ n̄siginè ya a n̄i itoò tsim j̄i mə i le ntswe a m̄anj̄i aa, m̄bɔɲ ɲghɛɛ kù'u a ala'a Kaisaria.

9

Ajàn ȳi mə Yesu à le tsi'i Paul a bəɲkè n̄ti ȳi aà

¹ Saul à le mbù ɲghɛɛ n̄i m̄b̄i n̄mi'i tsi'ĩ àtú yi, ɲka'atə n̄i ɲḡɲyɛḡɛnnù Mmà'àmbi j̄ȳa, n̄swonə ni mə yu ka zwitə waa. A le ɲghèè a mb̄ɛɛ ɲḡan̄mà'a Nwĩ ȳi ɲwè

² n̄swon ghu mbo mə tâ à ɲwa'anə àɲwà'ànə ȳi mə a figitè ɲû ȳi mə yu ni ghu aa, m̄fa mə tâ yù ghɛɛ m̄fa a mbo ndan̄ghotə baYuda a Damascus; tá bɛɛ mə yu ghɛɛ nyə b̄ə b̄i tsu, m̄b̄an̄nè kè b̄an̄gyè, b̄i mə bi yònè M̄anj̄i wa aa, yu tswatə waa, ɲkwɛrə m̄bīi ni bu a Yerusalem tsɔ ɲḡan̄ɔtsan̄ə.

³ Saul à fè'è mē ɲka ɲghɛɛ a m̄anj̄i, ɲghɛɛ ntigə ɲkuu a Damascus, ɲghəə ki yə, ɲkà'à ȳi m̄o'ɔ i wi'ikè nlo a aburə, ɲɲwa'akə nsigə ɲke'e adigə ya mə à le ntəə ghu aa, ɲkarisə.

⁴ A wô a nsyɛ nyu'u ɲj̄i ɲù i ghaà ghu mbo nswon mə, “Saul, Saul! O tso'ɔ akòrê ya aa nlon̄ akə aa ɛ?”

⁵ A betě mə, “Aâ wò wò lɛ, Mmà'àmbí?”

“A ni mə Yesu wa yĩ o tso'ɔ akòrê ya aà,” nǽ
nù wa i kwi'i ghu mbô.

⁶ ‘Lâ, bìnnə ɲkuu ɲghɛɛ wa ɲjò'ò àla'a. Wa bi
ka swon ànnù yĩ mə ò ka ghìrè aa a mbo wò.’

⁷ Bè bya bĩ mə bo bì Saul lɛ si zĩnè aa lɛ
ntəntə tsi'ĩ a tsĩtsi. Bo lɛ nyu'u nǽ nù wa kaa
ki'ĩ ɲû bânɲè nyə.

⁸ Saul a biinè wa a nsyɛ, ɲa'a mi'ĩ mi, lâ kaa
ɲki'ĩ nì idìgè bânɲè nyə. Maa ajàn bi tigè ntswa
nikwɛè ni ɲghɛɛ ni ghu a ala'a Damascus.

⁹ A lɛ ntswe ɲwi ji tarə kaa wa'à nì idìgè yê.
A nĩ àtĩi noò ma yũ kaa à lɛ ɲki'ĩ ayoò tsũ ji, kaa
ɲki'ĩ ayoò tsũ ki nno.

¹⁰ ɲgànyègənnù Yesu yĩ mò'ɔ à lɛ ntswe a
Damascus, ìkũm yi i bə Ananias. Njèè təə təə
ì lɛ nɛ yi, a yə Mmà'àmbi a twonɲtə yi mə,
“Ananias,” a biĩ mə, “Mè ghuà, a Mmà'àmbi ”

¹¹ Mmà'àmbi a swon gho mbo mə, “Bìnnə
ntanɲtə nũ yò ɲghɛɛ a Mfânɲè yĩ Tsìnè, a nda
Judas, m̀betə mə, ‘Nù wa mə à lo a ala'a Tarsus,
ìkũm yi i bə Saul aa, à fè lɛ?’ Wa à tswe ghu,
n̄tsa'atə nĩ Nwĩ.

¹² Njèè tətətə ì kì m̄ n̄lɛ yi a yê ɲû yĩ mò'ɔ,
ìkũm yi i bə Ananias, a kuu nnòɲsə mbo mi ghu
nu mə tâ à bu ɲka nyə idìgè.”

¹³ Ananias a kwi'i mə, “Taà, bè bĩ ghà'atə bi
ghàà mə a mbo mə nlonə ɲû ma ghũ, n̄swonə nĩ
m̄buu ɲgi'ĩ yĩ mə ɲù ma ghũ à d̄i a nu bè bo a
Yerusalem.

¹⁴ Tsĩtsòɲ à zi a ala'a Damascus aa nì àdà'à yĩ
mə à kwèrə a mbo bìl̄i bi ɲgǽɲmà'a Nwĩ mə yu

zĩ banɲə bē bĩtsĩm bĩi mē bi twonɲə nĩ ìkũm gho aa."

¹⁵ Mmà'àmbi a swonɲ ghu mbo mē, "Ghèè! Nlon mē mē tsò'ò mē yi mē tã à ka mfa'a a mbo mē, a nghirē mē tã bĩtĩzĩ Nwĩ bo bĩfō byaa, bo bĩ baIsrael, tã bĩ zi ìkũm ghà.

¹⁶ Tsi'ĩ mē, nĩ ìtu ìbĩi nũ gha, mē ka dì'i ngonɲ ngi'ĩ tsim yĩi mē à ka tigə yə mbi'ĩ ɲkwitũ gha aa."

¹⁷ "Maa ajàn, Ananias a ghèè ɲkuu wa a múm nda mē Saul à lē ntswe ghu aa, ɲnɔɲsə mbô mi ghu nu, ɲtwonɲə yi mē, 'Ndĩm ghà, Saul,' Mmà'àmbi à too ghà, m̀bə Yesu wa yumbonɲ mē à kĩ zi a mbo wò, wa a noò mē ò kĩ sɪ zĩ faà aa. A too gha mē m̀bə ò bú ɲyə idigə, tã Azwĩ Nwĩ kĩ nlwensə ghô."

¹⁸ Tsi'ĩ maa noo, ɲjoo ji m̀'ɔ, tsi'ĩ tsò ìbàrə mbwè, i lô a mi'ĩ Saul ɲwokə, a bú ɲka nyə idigə. Ntigə mbiĩnə ntəə bi murê yi a ɲkĩ;

¹⁹ ajàn yĩi mē à lē ɲjĩ miji aa, m̀tĩĩ mi mi bú ɲkuu fu.

Ajàn mē Saul à lē swonɲ annũ Nwĩ a Damascus aa.

Saul à lē ntswe mĩtugə mi ɲjwi mĩ m̀'ɔ bo bĩ ɲgǎnyəgənnũ Yesu jya a ala'a Damascus.

²⁰ Mbiĩnə ntsinə ɲghɛɛ a ndanɲhòtə baYuda, ɲlɔginə ɲka nswonɲ nĩ mē Yesu à nənɲsə mbə aa tsi'ĩ Mu Nwĩ wã.

²¹ Nũ ɲtsim yĩi mē à lē nyu'u aa, ànnũ kòntsu a kò ɲtsũ yi, bo tigə ɲlɔginə ɲka mbetə nĩ mē, "A sɪ yu wa yĩi mē à kĩ sɪ zwitə nĩ bē bĩi mē bi twonɲə nĩ ìkũm Yesu a Yerusalem aa bə aa ɛ? Tigə

à ki nzĩ faà aa nlon aa tsi'ĩ ànnù ma ya, mə yu zĩ ban̄tə bē ma bya i biĩ fa a mbo bìlii bi ngǎn̄ma'a Nwĩ aa ε?"

²² Lâ Saul a ku'ùsə nnīntə m̄it̄i mi nswon̄ nĩ ànnù Nwĩ tsi'ĩ n̄i m̄idà'à, ìl̄ensə innù j̄i mə à l̄e si fa, a nd̄i'ĩ mə Yesu à l̄e n̄nan̄sə mbə Ayo'ò Nwĩ wa aa, i l̄e nt̄i si'ĩ si'ĩ a mbo baYuda b̄i mə bi l̄e n̄tswe a Damascus aa a n̄l̄iḡit̄.

²³ M̄itugə mi njwi m̄i ghà'àtə m̄i mo'ɔ mi t̄syà m̄e, baYuda bi boontə n̄tan̄tə a ajànə bi ka zwitə Saul,

²⁴ lâ bi l̄e nk̄è'ènə annù ȳi mə bi tan̄tə aa ghu mbô. Bo tiḡə m̄b̄e n̄i n̄tsũ̄kya njò'ò ala'a wa n̄i tuḡə bo b̄i si'inə mə bi zwit̄ə ȳi.

²⁵ A ȳi m̄b̄ə a n̄itugə ȳi mo'ɔ, ngǎn̄àkòrə Saul, bi loḡə ȳi m̄bwi m̄borə a n̄i nk̄ya wa mə bi l̄e mb̄ɔ nk̄arisə a ala'a ya ghu aa, n̄nīn̄ə ȳi a m̄um̄ nk̄yè n̄tiḡə m̄f̄e'əsə nsiḡisə a nj̄im̄ nk̄yâ.

Saul a Yerusalem

²⁶ Saul a gh̄è a ala'a Yerusalem, n̄ywin̄tə mə yu kuu a tit̄i ngǎnȳəḡənnù Yesu, lâ kaa bo l̄e wa'à waa b̄i mə à n̄i ngǎnȳəḡənnù Yesu, bo bi ts̄im̄ l̄e si bo'ɔ n̄i.

²⁷ Barnabas à l̄e nzĩ nk̄wetə ȳi, n̄loḡə ȳi nk̄uu n̄i ghu a tit̄i ngǎnt̄oo Kristo jyâ. A kùù mə aa, nt̄o'otə a mbo bo a ajàn̄ ȳi mə Saul à l̄e nyə Mmà'àmbi a m̄anj̄i aa, nk̄i nswon̄ ajànə mə Mmà'àmbi à l̄e nghàà ghu mbo aà. A l̄e nk̄i nk̄e'ènə a mbo bo a ajàn̄ ȳi mə Saul à l̄e nswon̄ ànnù Nwĩ n̄i ĩk̄um̄ Yesu a mbo bo a Damascus kaa k̄i'ĩ bo'ɔ aà.

²⁸ Maa ajǎŋ, Saul a tigè òtswe bo bo, òtigè ŋghaa ŋkarə nî idigè jî ghà'atə a Yerusalem, òswonə nî ànnù Nwî nî ikùm Mmà'àmbi kaa kî'ì bɔ'ò.

²⁹ A le si ghàà òkii nswuŋnə bo bì baYuda bii mə bì le si ghàà nighàà nî baGrikia aa, bo le ywintə mə bì zwitə yi.

³⁰ Ajàn mə bɔɔ bì Kristo bì le nzi ma yû aa, bo logè Saul, òsigè ŋghɛɛ nî ghu a ala'a Kaisaria, òtigè ntsyasə yi a ghèè a Tarsus.

³¹ A bə àjàŋ yîi mə a le ntigè mbə aa, òghotə a ala'a Yudea, bo bì a Galilea, nî Samaria, i tswe nî mbɔɔnə nî àtîi noò. Nyon a nǐm a ajàn yîi mə Azwî Nwî a le ntswe ghu aà, mǎtîi mi le ŋkuu ghu, i kii òkwe a nî ndùù bə ògha'atə ŋghɛɛ a ajàn yîi mə bo le si nzi nî àkòrè nî təə yaa mò'ɔ nî Mmà'àbi aà.

Peta a ala'a Lydda bo a Joppa

³² Peta à le si ghaa ŋkarə nî idigè tsim, a bə a noò mò'ɔ a ghèè mə yu ghèè ghanə bə bì Nwî bii mə bì le ntswe a Lydda.

³³ A ghèè mə ghu aa, ntsi'ì nû yî mò'ɔ yîi mə ikùm yi le mbə Aeneas, a bə mbwènkə, le bon à tsyà mə ilòò jî nifwaa kaa a kî'ì a mbiinə a kuu zî.

³⁴ Peta a swon ghu mbo mə, “Aeneas! Yesu Kristo à ghìrè mə ò tîi. Bìinə a ndən nnanşə ikuu ghô.” Tsi'ì maa noò, Aeneas a li mbìnə.

³⁵ Ngòn bə bitsim bii mə bì le ntswe a ala'a Lydda aa, bo bì a ala'a Sharon aa, bì yê yi, mbəŋkə mîntîi myaa mbii Mmà'àmbî.

³⁶ Màngyè yí mò'ò à lɛ ntswe a ala'a Joppa, m̀b̀ə ngànyègənnù Yesu, ìkũm yi i b̀ə Tabita, (ìkũm yi nì nìghàà nì bakGrikia i lɛ m̀b̀ə Dorcas, òjì'í ìkũm yí wa i b̀ə m̀ə ògyá). A lɛ si nan̄sə nḡhìrə n̄i ìnnù jì sigìnə, mfa ògòŋ nòò yi ntsim a òkwetê ògǎŋgì'ì.

³⁷ A b̀ə maà noò a wò nìghòò, òkwò. Bì lɛ nsì'í yi nn̄ŋsə n̄i ndànìkàn yí mò'ò.

³⁸ Kaa agha'a Joppa kaa a lɛ wa'à sà'à si'í a nlò a Lydda nḡhɛɛ ghu. Ajànə m̀ə ngǎnyègənnù Yesu jya a Joppa i lɛ nyu'u m̀ə Peta à tswe a Lydda aa, bo lɛ ntoo mb̄an̄nə jì baa m̀ə bì ghɛɛ nlɛnsə òk̄hì ghulà ghu mb̀ò, “Bì'í bu'ù m̀b̀ò, wàn̄sə n̄zì ntsi'í yí'í.”

³⁹ Maa ajàn, Peta a burə m̀biinə nḡhɛɛ bo bo. Bo bo ghèè m̀ə ku'u ghu, bì lɔgə yi òkò'ò nḡhɛɛ nì ghu wa a ndanìkàn. Bìkwì'í bì b̄an̄gyè bì tsim bì lɛ n̄zì òkarisə yi, òtigə nyə'ə, ndì'í n̄i ìtsə'ə jì mà'à, bo bì ìkutə jìi m̀ə Dorcas à lɛ si ta a mbo bo a noò yìi m̀ə à lɛ ntswe nt̄h̄i aà.

⁴⁰ Peta a furə waa m̀ə tâ bì fɛ'ekə wa m̀m̀ n̄ja'anda ya yìi m̀ə bo lɛ ntswe ghu aa tsi'í bì tsim. Nswetə m̄iku'utə mi a nsyɛ, n̄tsà'atə Nwì, m̀b̀əŋkə n̄lii aku òŋ ya nswon̄ m̀ə, “Tabitha, b̄iinə a ndəŋə!” A òa'atə mi'í mi nyə Peta ghu, m̀biinə ntswe.

⁴¹ Peta a n̄ansə ab̄o yi ntswa yi ghu, a b̄iinə ntəə. A tigə ntwon̄ b̀ə bì Nwì bya bo bì bìkwì'í bya, m̀bu ndì'í yi a mbo bo a ajàn yìi m̀ə à tswe nt̄h̄i aà.

⁴² Ngàn ma yù i lɛ nsɛ̀ɛnə òkarisə ala'a Joppa tsi'í tsim. Bè b̄i ghà'atə bì b̄i M̀m̀à'amb̄i.

⁴³ Peta à lɛ ntigə ntswe mitugə mi njwi mĩ ghà'atə a Joppa bo bì ngàn nùgè ngùù yĩ ìkùm yi i lɛ mbə Simon aà.

10

Peta bo Cornelius

¹ Nù yĩ mò'ɔ à lɛ ntswe a ala'a Kaisaria ìkùm yi i bə Cornelius, mbə atu ndâmânjòn bèsogyè (tsǒ 100) bĩ mə bi lɛ nlo ala'a Itali aà.

² A lɛ si gha'asə nĩ Nwĩ ñkii mbo'ɔ nii bo bì ngwè'è yĩ, ñkii ntsa'atə nĩ Nwĩ ngòn bìnòò bitsim; mfa nĩ njoo jĩ ghà'atə ñkwetə nĩ baYuda bĩ mə bə lɛ mbə ngànəfumə aà.

³ A lɛ mbə nĩ bìnòò bi tarə a njwi yĩ mò'ɔ, njèə təə təə i lɛ yi a yə angel Nwĩ a zĩ ntwonjə yi mə, "Cornelius!"

⁴ A tɛ'ɛ mi'ĩ mi a nu angel wa, mbo'ɔ, ñswon mə, "Taà, à nĩ à kè?"

Angel wa a kwi'i mə, "Wa Nwĩ à bèèntə mə atsà'atə yo yā bo bì njoo jĩ mə o fa nĩ a mbo ngànəfumə aà, ntigə njwa'atə a gho nlɔ nĩ mfa àkwĩ'ĩ.

⁵ Tsĩtsòn, too bə a ala'a Joppa a nu nù yĩ mò'ɔ yĩ mə ìkùm yi nĩ Simon Peta aà.

⁶ A nĩ ngè a nda Simon, nù nùgə ngùù yĩ mə ndugə yĩ i tswe a aghənjə miyaa aà."

⁷ Angel wa mə à lɛ ngàà ghu mbo aa à lò mē, Cornelius a twon ngənjəfà'ā jĩ jĩ baa bo nù sogyè yĩ mə à lɛ si bɛ nii ñki mbə nũ yĩ à lɛ si bɔ'ɔ Nwĩ yĩ ngaa aa,

⁸ ñswon innù tsim a mbo bo, ntigə ntoo wa a Joppa.

⁹ Abèè a fù'ù mē aa, bo ghèè, ñghèè ñka nywe'e a Joppa, Peta a ñkɔ'ɔ ñghèè a atunda a noò ñsì'i noò a ntsà'atə Nwĩ.

¹⁰ A kò'ò mē ñghèè ñka ntsa'atə Nwĩ aa, ñji ka nyanə ñii, a ka nlɔɔ ayoo a ñjĩ. Lâ nòò yĩi mē bì kà mē aa laa miji mya aa, ñjèè təə təə i kâ ñlɛ ñii.

¹¹ A yê àbùrè a ña'anə, a yê àyoo yĩi mē a lɛ sɪ kɪrə tsi'ĩ tsɔ àbà'a atsə'ə, bì ntswa mibuù mi mi nɪkwà aa, a sigè nɪ atu nsyɛ ghu nsĩ.

¹² Mbuu naà ñgèè tsim bo bì ñjoo tsim jii mē i ñàñnə a nsyɛ aa, nɪ bìsɪñ bitsim bii mē bì darə nɪkàn aa, i lɛ ntswe wa nɪ àbà'a atsə'ə.

¹³ Njĩ ñù yĩ mò'ɔ i ghaà ñswon mē, “Peta, bìnə nzwitə ñkurè.”

¹⁴ Peta a swon mē, “Ñnyâ gha Mmà'àmbĩ! Kaa mē lɛɛ wa'ă ayoo adànə yĩ tsu kè ñjoo jĩ fwè ma jũ jĩ tsu mi sɪ laa aa kurè.”

¹⁵ Njĩ ya i ku'ùsə ñswon ghu mbo mē, “Kaa a sɪ bôn mē tâ ò ka ntwon njoo jii mē Nwĩ à nansə ñghirè i laa aa nĩ ñjoo jĩ fwè bē.”

¹⁶ Ajàn annù ma yû a lɛ ñkwatə ñghirə ñgaa ji tarə, bì tigè ñlɔgə abà'a atsə'ə ya ñkɔ'ɔ ñghèè nɪ yu a aburə nĩ ñkonə.

¹⁷ Peta à kà mē aa ñkwa'atə nĩ àtu yi nlon ñji'ĩ ñjèè ma yû aa, bon bə bya mē Cornelius à lɛ ntoo aa, bì lòò mē ndā Simon ya ñzĩ ñtigə ntəə a ntsũ ñkyâ.

¹⁸ Ntwon nĩ tìi, mbetə mē, “Ngìi yĩ tsu à tswe fàa ndùgè yĩi mē ñkũm yi à nɪ Simon Peta aa ɛ?”

¹⁹ A lɛ mbə ma mùu noò aa, Peta a burə kɪ kwà'atə atû yi nlon ñji'ĩ ñjèè təə təə yâ. Azwĩ

Nwí a swon ghu mbo mə, “Yê, bè bi tarə bi təə a ntsübù'ù nìlɔɔ nî ghô.

²⁰ Biinə la, ntsuu noò i ghènsə, nyonə waa tâ bǔ bo ghɛɛ, nlon mə a waa aa tòo mē.”

²¹ Peta a biinè mɛ'ɛ ghèè ñkwetə bê bya nswon a mbo mə, “A nì mè nù wa mə nì lòò aà. Nì zǐ aa a ya ɛ?”

²² Bi kwi'i ghu mbo mə, “A too tamânjòn bìsogyè wa yǐ ìkǔm yi i nì Cornelius aa ntoo yi'i a mbo wò. Tamânjòn ma ghú a nì nù yǐ mə innú ji i tsinə a kǐ mbo'ɔ nì Nwí. BaYuda bitsim kǐ mbeentə nǐ tsi'í a annù nǐkonè. Angel Nwí yǐ à laa mànɣsə aa à swon ghu mbo mə tâ à twonə gho tâ ò zǐ a nda yu, tâ à yu'u ànnù yǐ mə ò tswe nì nswònə aà.”

²³ Peta a logè bè bya bo bo kuu a nda yu ntigə nɛ ghu.

Abèè a fù'ù mē, a tantə nú yǐ bo bo tigə ñghɛɛ. Bɔɔ bi Kristo bǐ mɔ'ɔ a Joppa bi ɛ nyònə waa bo bo ghèè.

²⁴ Bi logè ñjwi yǐ mǐfùurè ñghɛɛ ñkù'ù a Kaisaria, a adigə yǐ mə Cornelius bo bì ñgwè'è yǐ nì ìkà'á ji jǐi mə à ɛ twon aa, bi ɛ ntswe ghu nyu'utə aà.

²⁵ Ajàn yǐ mə Peta à ɛ nzi ghə mə yu kuu aa, Cornelius a fè'è mboo yi, ñwo ghu mǐkòrə a kuu kuu mmii yi.

²⁶ Lâ Peta a ɳɛ yi mbiinsə swon ghu mbo mə, “Təə a ndəñə, mɛmbɔñ mə laa ñkǐ mbə tsi'í ñùmìsònə.”

²⁷ Peta a logìnè ntigə ñghaa a mbo Cornelius a ajàn yǐ mə bo yu tigə ñkuu ñghɛɛ wa a nda aà.

A kùù mē nyē mē bē bī ghà'atè lē nghanō ghu,

²⁸ ñswon a mbo bo mē, “Bù bitsim nì zī siginē mē, nyonē nī ànnù Nwī baYuda, kaa mbē nù BaYuda a wa'à bītizī Nwī ka nghanō kē ka mboonsē ntswe a adigē yī fùùrē bo bo. Lā Nwīngōn à dì'ì mē a mbo mē mē tā mē tsuu nù tsù i lògē nì nù àdānē àdānē, kē nì nù yīi à sī laa aa bē.

²⁹ A nī ñji'ī ànnù yīi mē ò ghìrē ntoo mē bì twonē gha mē wānsē nzi kaa wa'à jìnkē bē aà. Mē tigē nlōō aà mbètē wò mē ò tē'ē ntwonē gha aa a ya ē?”

³⁰ Cornelius a swonē ghu mbo mē, “Tsītsōn à nī njwi jì tarē a nī àjàn noò yulà mē mē lē si tsà'atē nī Nwī a mūm nīda mē, nī bìnòò bi tarē a si'inē. Mē wī'ikē mē ghēò kī yē, nù a tēə a nsi mē ñwē'ē itsē'ē jī ñwēènē

³¹ ñswon a mbo mē mē, ‘Cornelius! Nwīngōn à yù'ù mē atsà'atē yō, ñkīi nyē nī àfà'ā yō a ajānē mē o fa nī njoo ñkwetē bē bīi mē bi lòō njoo aà.

³² Too nū tā à ghēē a Joppa nìlōō Simon yīi bì twonē nī Peta aà. Simon Peta ma ghū à nī ñgīi ntswe a nda Simon yīi mē a nwugē ñguù, nīdā yī i tswē a aghōnē ñkī aà.’

³³ A nī ñji'ī ànnù yīi mē mē lē mburē ntoo bē ñswon mē tā ò zi aà, ò yu'u ñkī wānsē nzi nī àbōñentīi. Tsītsōn bī'inē tswē faà bì tsim aa a nsi mī'i Nwī nyu'utē nī a nyu'u ànnū tsim yīi mē Mmà'àmbi à fīgètē a mbo wò mē ta ò swonē aà.”

Nìghàà nī Peta

³⁴ Peta a logìnè òka nghaa nswonə ni mə, “Mè zi tsi'í sigìnè mə Nwǎngòŋ a lèntè bē bi tsim aa tsi'í òǵì òǵì.

³⁵ A nī òtoò tsim a kwērə nī òù òtsim yī mə a bɔ'ɔ nī òkii òghirə nī ànnù yī a tsinə aà.

³⁶ Nī zī òtoò yī mə à lɛ ntòò a mbo baIsrael aà, nseensə nī òtoò yī òsigìnè ya yī mə i fa mbɔɔnə aa, ntsya a nǵim Yesu Kristo yī mə à nī Mma'àmbi mbī òtsim aà.

³⁷ Nī zī ànnù yī wè yī mə a lɛ mfè'è a mbù'u Yudea ntsim aà, òlogìnə a Galilea wà nòò mə Jɔn à lɛ si sèensə nī òtoò ya nswonə ni mə tâ bē bəŋkə mǎntiì myaa òkwērə òkì aà.

³⁸ Nī zī ànnù òlonə Yesu mu Nazareth, a ajàn yī mə Nwǐ à lɛ yɔ'ɔ yi nī Azwǐ yī Làà òkì mfa mida'a ghu mbo aà. A lɛ si tigə òghɛɛ a idigə tsim òghirə nī ònnù jī sigìnè òkii òghurə nī mǵhòò a nu bē bīi mə Devil a lɛ kwērə waa aà, òlonə mə Nwǐ à lɛ ntswe bo yu aà.

³⁹ Bi'inè ni biyɛfə ni ònnù tsim jīi mə à lɛ òghirə a ala'a baYuda bo bi a Yerusalem aà. Bi lɛ ntigə nzwitə yi, òkweentə yi a ati bǎŋnə bǎŋnə.

⁴⁰ Là Nwǎngòŋ a bù mbiinsə yi a ni nìwo a nǵim njwi ji tarə, òghirə kaa bē bītsim kaa wa'à yi yə,

⁴¹ a kī òyə tsi'í biyɛfə bīi mə Nwǐ à lɛɛ n̄foo ntso'ɔ waa aa, m̄bə bi'inè bīi mə bī'inè lɛ si jī òkii nno bi'inè bi yù wa nòò mə à lɛ mb̄inè ni nìwo aà.

⁴² A lɛ mfa ndi'i a mbo bī'inè mə tâ bī'inè tigə nseensə nī òtoò yī òsigìnè ya a mbo bē bītsim, òkii mbii nī òsi nī òsi mə à ni yu yī mə Nwǐ à tsò'ɔ mə tâ yù à bə òǵòntsò'òtə m̄isa'a mī bē bītì

bo bì bìku bi bē.

⁴³ Ngǎntoo Nwī i tsīm i le si ghàa innù nlon
ngaà yì, òswonə nì mə, nù ntsīm yī mə à nñ
ntì yì ghu nu aa, Nwī à ka lĩ'ìnə ibi yi, a njĩm
ikũm yì."

Ajànə bītìzì Nwī le ñkwərə Azwī Nwī aà

⁴⁴ Tsi'ĩ wa a nòò mə Peta à le mburə kì ghàa
aa, Azwī Nwī a sigə a nu bì bi tsīm bīi mə bì le
ntəə maa adigə nyu'utə nì ànnù yī mə à le si si
swonə aà.

⁴⁵ A le mbə annù yī yěyerə a mbo baYuda bīi
mə bi le nniñ ntì waa a nu Yesu, nlo a ala'a Joppa
nyonə Peta aa, a nyə mə Nwī à le ñki nswi'i
mitəñnə mi mīi mə à nì Azwī yī Làà aa, a nu
bītìzì Nwī.

⁴⁶ Nlon mə bo le nyu'u bo tigə ñghaa nì mighàa
mī fii, ñkii ñgha'asə nì Nwī. Peta a ghàa nītì
òswonə mə:

⁴⁷ "Bè bulà bo kwərə aà Azwī Nwī, tsi'ĩ wa ajàn
mə bĩ'ìnə le ñki ñkwərə aà. Nù tsù à tswe ghu
mə mbə a tsu'unə waa mə tâ bo tsuu ñkĩ kwərə
aa ɛ?"

⁴⁸ Maa ajàn a tigə òswonə a mbo bo mə tâ bo
kwərə ñkì nì ikũm Yesu Kristo. A mǎnsə mə aa
bi tigə òswonə ghu mbo mə tâ à bu ntswe bo bo
mitugə mi jwì mi mɔ'ɔ mbonə mà'àtə.

11

*Ajàn yīi mə Peta à le ntɔ'ɔtə annù Cornelius a
mbô ñghòtə a Yerusalem aà.*

¹ Ngǎnntoo Kristo jya a bo'ò bilim byaa a mbù'u Yudea aa bi le nyu'u mē bitizi Nwí bi kì mē mbii nighàà ni Nwí.

² Peta à bù mē nkò'ò ghεε fu a Yerusalem, bè bya bii mē bi le si lòò ni mē tâ bì ka njetē nî bitizi Nwí aa, bi le ntigē ntswa yi nî isa'a, nghaantē

³ nswonē ni mē, “A gho aà a kì ghîrê àkè ò ghεε a nda bitizi Nwí bii mē bì si waa njetē aa ε? Ó ghεε mē ghu, mbii nji miji bu bo!”

⁴ Lá Peta a logìnè ntò'otē innù tsim a mbo bo tsi'í àjàn yíi mē i le mfē'è aà:

⁵ “Mē kì si tsà'atē Nwí a njò'ò ala'a Joppa, mē kà mē aa ntsa'atē aa, njèè tē tē i lē gha, mē yē àyoò tsu a lô a aburē nka nsigē, mbē tso àbà'a atsè'è yíi mē a burē ngha'atē aa, bì tswa ni mibuù mi mi nikwà, a sigē nzì ntē a mbēε mē.

⁶ Mē lēntē nyē mbuu naà tsim ghu, nàà jì mà'atē, nàa ngεē jìi mē ni naà mitsə'ə aa, bo bì njoo jìi mē i nànnē a nsyε aa, bo bì bìsin bitsim bii mē bi dàrē níkan aà.

⁷ Mē yē mē aa, nyu'u nji nù i ghaà nswon a mbo mē mē, ‘Peta, binnē nzwitē nkurè!’

⁸ Lá mē swon mē, ‘Nnyâ ghâ, mē tùu ghâ, Taà. Nlon mē kaa mē lēè nwa'ă ayoo adànè adànè yí tsu ké njoo jì fwè ma jù jì tsu jì.’

⁹ Lá nji ya i bú nghaa, a aburē, ngaa yíi i ywe'e ji baa aa, nswon mē, ‘Kaa a sì bôn mē tâ ò ka ntwon njoo jìi mē Nwí à nànsə, nghîrē i laa aa nî njoo jì fwè.’

¹⁰ Ajàn annù ma yû a le nkwatē nghîrē ngaa ji tarē, bì tigē nlogē njoo jya tsim mbu nkò'ò nghεε

nì ju fu a aburə.

¹¹ Mè ghèə ki yə tsi'ĩ maa noò, m̀b̀aǹnè jĩ m̀o'ɔ ji tarə i zĩ ñkuu wa a nda yĩ mə bĩ'ĩ lɛ ntswe ghu aà, ñlo aa a ala'a Kaisaria, a ajàn mə bi too waa a nu m̀.

¹² Bo zĩ m̀, Azwĩ Nwĩ a swon a mbo m̀ mə tá m̀ lo nghèè, ñtsuu lɔ ki j̀nk̀è b̀. Bìlĩm ba buà bi nto'o mə bi lo a Kaisaria aa, bi lɛ nyòɲè gha bĩ'ibo ghèè ñkuu wa nda ñù wá.

¹³ Bĩ'ĩ ghèè m̀ ñkuu ghu nda, a swon ajàn yĩ mə yu lɛ nyə angel wa a zĩ ntəə a nda yu, ñswon mə, 'Too b̀ a Joppa tá bo ghɛɛ ntwon Simon Peta mə tá à zĩ;

¹⁴ à b̀ zĩ bon à ka swon ntoo yĩ mə wò nĩ ñgwè'è ñdà yò, bù bi tsim ka tsyà ghu i yweenə aà.'

¹⁵ A swon m̀ laà, m̀ logìnè ñka nghaa a mbo bo, m̀ kà mə aa ghaa, Azwĩ Nwĩ a sigə ñkuu a nu bo, tsi'ĩ wa ajàn yĩ mə a lɛ ñki nsigə ñkuu a nu bĩ'inè a mbĩ aà.

¹⁶ Ma mùu ajàn, m̀ tigè ñwa'atə a ajàn yĩ mə Mmà'àmbĩ Yesu à lɛ nswon aa, mə, 'B̀ lɛ si kwɛrə aà ñkĩ a mbo Jɔn, lâ nĩ ka yĩ bàǹnè tigə kwɛrə aa b̀ Azwĩ Nwĩ.'

¹⁷ A nan̄sə nlaa tsi'ĩ sigìnè mə à nĩ aa tsi'ĩ m̀tə̀ǹnè mya m̀i mə Nwĩ à lɛ mfa a mbo bĩ'inə a noò yĩ mə bĩ'inə lɛ nn̄ɲ m̀nt̄i m̀'ìnè a nu Mmà'àmbĩ Yesu Kristo aa mə Nwĩ à k̄i k̄i ntə̀ɲ b̄t̄iz̄i Nwĩ bú ghu. Mbə a b̀ aa mùu ajàn, m̀ tigè m̀bu mbə wò yĩ dànè mə mbə m̀ tsyá ñk̄i annu yĩ mə Nwĩ à k̄i ghìrə a nu bo aa, mə tá à tsuu lɔ ghìrə aa ɛ?"

¹⁸ Ajàṅ yîi mē bi lē nyu'u Peta a swonj lâlà aa, bo lē ntigē ṅkentē waa, kaa wa'à isa'a ghu nu bù nlɔɔ. Nlɔginē ntigē ṅgha'asē nî Nwî, ṅswonjē nî mē, “Nwî à kî mē m̃bii mfa abwarē a mbo b̃t̃izi Nwî mē tâ bo b̃ṅkē m̃inti m̃yaa ntswe nî ñtswēnt̃i.”

Nghòtē a Antiokia

¹⁹ Bē bya b̃ii mē bi lē nsēēnē ñlonj mē bi lē ntigē ntso'ɔ nî àkòrē yaa wa noò mē bi lē nzwitē Stephen aa, bi lē mf̃ē'èkē ṅghēṅkē a idigē idigē. B̃i m̃ɔ'ɔ bi lē ṅghēṅkē a Fonikia, bo b̃i a Cyprus, bi m̃ɔ'ɔ bi k̃i ṅghēṅkē a Antiokia. A ajàṅ yîi mē bi lē ntigē nsēēnē ṅghēē laà aa, bi lē ntigē nswonjē nî ànnù Nwî nî itoo mà jû, lâ ṅswonjē nî ñtoo ma yû tsi'î a mbo baYuda.

²⁰ Lâ b̃i m̃ɔ'ɔ a t̃it̃i bo b̃ii mē bi lē nlò a Cyprus bo b̃i a Cyrene aa, bi lē ṅghēē a Antiokia, ñlɔginē ntigē ṅk̃ii nswonjē nî ànnù Nwî a mbo baGrikia, ṅswonjē nî ñtoo ỹi ñsigēnē ya nlonj Mmà'àmb̃i Yesu a mbo bo.

²¹ Mmà'àmb̃i à lē nñiṅ abô yi nî ànnù ma yû mē bo lē si swonj aa, ṅghirē bē b̃i ṅghà'à gha'a b̃i b̃ṅkē m̃inti m̃yaa nñiṅ a nu Mmà'àmb̃i.

²² Nghòtē a Yerusalem ì lē nyu'u annù ma yû ỹi mē a lē mf̃ē'è a Antiokia. B̃i yù'ù mē, ñtoo Barnabas a Antiokia.

²³ A ghēē mē ghu, nyē ajàṅ yîi mē Nwî à lē nñiṅ m̃bɔɔnē a nu bē ghu aa, ñtigē ndoritē; ñdi'itē waa bitsim ñswonj mē tâ bo tē'ɛ atù yaa nî ànnù Nwî, ṅka yonjē nî Mmà'àmb̃i nî ñt̃i waa tsimē.

²⁴ Barnabas à lē mbē ṅû ỹi ñsig̃inē, ñluu nî Azw̃i ỹi Làà, bo b̃i nî àb̃iint̃i. Bē b̃i ghà'à ṅgha'a

bi le ntigə mbəŋkə mîntîi myaa, n̄zi a mbɛɛ Mmà'àmbî.

²⁵ Barnabas à le ntigə mbu nlò ñghɛɛ a Tarsus a nlò Saul ghu.

²⁶ A ghèè mē nlò nyə, ntigə nlogə nzî nî ghu a Antiokia. A atû ilòò yî fùùrè bo ma bû bi baa bo le ntigə mboontə bo bì ñghòtə ya a Antiokia, n̄di'i nî n̄nòò bē yî ghà'atə ghu. A le mbə aa a Antiokia mē bi le mfòò nloginə ntigə twonə nî ñgǎnyəgənnù Yesu jya nî bìKrisènə.

²⁷ Ma mùu noò ñgǎntoo Nwî jî mɔ'ɔ i le nlò a Yerusalem n̄sigə nzi a Antiokia.

²⁸ Yî mɔ'ɔ yîi mē ñkũm yi i le mbə Agabus aa, a b̄innè n̄təə a ndəŋ ñghaa nî àdà'a Azwî, n̄swon annù yîi mē Azwî a le m̄tə ghu mbo aa, n̄swon mē m̄ikwenə yî ñwè à ka kuu a mbî n̄tsim. (Ma yuù ànnù a le mfè'è aa a noò yîi mē Klaudius à le mbə Kaisa aà.)

²⁹ Ñgǎnyəgənnù Yesu jya i le nləè mē tâ ñù n̄bò waa yî mɔ'ɔ yî mɔ'ɔ tâ à gaansə m̄tîi m̄i ntoo ayoo yîi mē mbə a fa aa, tâ bì kwetə bilîm byaa b̄ii mē bi le n̄tswe a Yudea aa ghu.

³⁰ Bî le ghìrè ma yuù ànnù, n̄tigə ntoo Saul bo Barnabas bo ghèè m̄fa ñkabə yîi mē bi le n̄tswa'atə aa a mbo b̄ilîi bi ndânwî.

12

Ajàŋ yîi mē bi le mbù ñka n̄tsɔ'ɔ nî àkòrə ndânwî aà

¹ A le mbə ma mùu noò aa Mfò Herod a loginè ñka n̄tsɔ'ɔ nî àkòrə bē bî mɔ'ɔ a ñghotə.

² A le nghìrè bi tswâ Jems muma bì Jon n̄zwitè n̄i munwî n̄tsò.

³ A yè mē mayû ànnù a le mbòn baYuda, m̄bū nghìrè bi tswâ Peta. (Mayû ànnù a le mfè'è aa a noò n̄jwî Abaa Tiko'ò).

⁴ Bi tswà mē Peta aa, nghèè n̄n̄i yì a ndâtsanê, m̄fa yì a mbô ìkhirè b̄isogyè bi n̄ikwà jì n̄ikwà mē bì ka m̄b̄e. Herod à le nlèè mē yu ka fi'isè yì tâ bì sa'a yì a n̄si bē aa a noò ȳi mē b̄i jì mē Passa aà.

⁵ Ma mùu ajàn, bi le ntigè nləə Peta wa ndâtsanê. Lâ nghòtè ì le si tsà'atè n̄i Nwî tsi'î n̄it̄i ghu atu, kaa wa'à kaà.

Ajàn ȳi mē angel à le mfi'i Peta a tsan aà

⁶ A bē mē n̄itugè a n̄jwi ȳi mē àbèè ka fu'u tâ Herod swon̄ tâ bì fi'isè yì aa, Peta a n̄on̄ m̄bwii a tit̄i b̄isogyè bi baa, bi t̄in̄nè yì n̄i b̄itsên bi baà. Nḡan̄mbê àtsan̄ ì le ñk̄i t̄əntə a tssübù'ù, m̄b̄e n̄i ìd̄igè.

⁷ Angel Mmà'àmbi à le ñwì'lkè n̄zi ntəə wa ndâtsan̄, ñkà'à ì ta ghu, nghìrè ìd̄igè ì fu'ù. Angel wa a tswâ àbè'è Peta n̄tsigitə a b̄in̄nè, a swon̄ ghu mbo mē, “W̄an̄sə mb̄in̄n̄!” B̄itsên bya bi f̄ēn̄kè ghu mbo ñwòkè.

⁸ Angel wa a swon̄ ghu mbo mē, “W̄e'ε itsə'ə jo bo bì n̄tām jō.” Peta a ghìrè tsi'î maa ajàn mē à swon̄ aà. Angel wa a b̄i n̄swon̄ ghu mbo mē, “Lim akutə yo ya a nu wò ñka nyon̄ə n̄ā.”

⁹ Peta a yon̄ə yì bo yu f̄e'è wa ndâtsan̄ə. Kaa Peta à le wa'à zi mē ànnù ȳi mē a le si f̄e'è aa a le mbē aa tsi'î ànnù n̄in̄kon̄ə. A le mb̄an̄nè ñka m̄əntə bē n̄i mē â le si le n̄i n̄jèè t̄ə t̄ə n̄le n̄i.

¹⁰ Bo yu gheè ntsya akhìrè bîsogyè bi mbê ìdìgè yi mbĩ, ñki mbu ntsyà yí àyòntə, m̀bɔŋ ɲghɛɛ fɛ'è wa nî ntsũbù'u atii wa yĩ mə i lɛ si lĩ nĩ m̀m̃m̃ àla'a aà. Bo zĩ m̃ə ɲywe'e ghu, àbà'à ya a ghesè ɲɲa'anə tsi'ĩ yumbɔŋ a mbo bo, bo tigè ntsya mfɛ'è ɲkuu a mfânɲè yĩ m̀ɔ'ɔ ntigə nsigə ɲghɛɛ ghu. Bo yu kà m̃ə aa ntəə wa mfânɲè ñsigə ɲghɛɛ aa, angel wa a wi'ikè ñma'atə yi.

¹¹ Atu Peta a wi'ikè ñlaa, a zĩ ànnù yĩ mə a ghìrə yi aa, ñswon mə, “Tsìtsòn m̃ə zi m̃ə à ñ tsi'ĩ ànnù ñɲkonè! A too M̃m̃à'ambi ñtoo angel yĩ m̃ə t̃a à zi ɲkwɛrə gha a mbo Herod, i ghìrə t̃a m̃ə tsuu annù yĩ m̃ə baYuda bi kà'à ñi m̃ə bi ka ghìrə a nu m̃ə aa lo yə.”

¹² A yè m̃ə laà, ñtigə ɲghɛɛ a nda Mary, ñdè bi Jɔn wa yĩ ìkũm yi yĩ m̀ɔ'ɔ lɛ mbə Mark aà. Bè lɛ ɲghotə ghu tsi'ĩ bĩ ghà'àtə ñtswe ghu ñtsa'atə ñi Nwĩ.

¹³ A ghèè m̃ə ghu, ɲkwɛntə ñtsũ abà'à yi abɛɛ, m̀m̃ànɲyè yĩ m̃ə à lɛ si fà'à wa nda, ìkũm yi i bə Rhoda aà, a bii, ñzĩ a ɲɲa'a abà'à yā.

¹⁴ A zĩ m̃ə ɲyu'u ñjĩ Peta ñzi, ñtiì yi i burè ñnañsə ñluu ñi ñìdorə a baɲnè m̃ma'atə Peta, kaa wa'ă abà'à ya ɲa'a m̃ə t̃a à kuu, mbu ɲkhè m̃bii fu a ñswonə a mbo bè bya m̃ə Peta à t̃əə a ñtsũndā.

¹⁵ Bè bya bi yù'ù m̃ə laà, ñswon ghu mbo m̃ə, “O baanə aà b̃àànə?” La a ku'usə ɲghaa tsi'ĩ ñi t̃i ñswon m̃ə à ñi tsi'ĩ ànnù ñɲkonè. A bù m̃ə ñswon laà, bo tigè ñswon m̃ə, “A ñi angel yĩ.”

¹⁶ Bo lɛ si ghàà laà aa, Peta a b̃aɲnè ñtəə wa ñtsũnda ɲkwɛntə. Bo ghìrə m̃ə, ɲghɛɛ ɲɲa'a

abà'à yâ. Bo nà'à mē nyə yi, ànnù a burè ntsya waa!

¹⁷ Peta a kò'osè àbô yi ndi'i mē tâ bo tsuu kî ghàà, n̄tigə n̄tò'otə a mbo bo a ajàn yîi mē Mmà'àmbi à lē n̄ghirè angel yî a zî m̄fi'i yi wa ndâtsanə aà. A tò'òtə mē m̄man̄sə, n̄swon a mbo bo mē, “N̄i tigə n̄swon a mbo Jems bo bì a mbo bìl̄m bì'in̄.” N̄tigə n̄lō n̄ghèè yi a adigə dān.

¹⁸ Abèè fù'ù mē, ìdìgè i tigə n̄tsa'a tsi'î tsà'à a titiì bìsogyè bya, bo tigə n̄wa'a n̄i mē a Peta aa a ghìrê àkè lē!

¹⁹ Herod a swon bì l̄ò Peta, n̄l̄o kaa wa'à yê. A tigə n̄ghirè bì twon bìsogyè bya, a betə waa yî mò'ò yî mò'ò ànnù yîi mē a ghìrè mē tâ bì wa'ă Peta bù nyə aà; n̄ghirè bì zwitè waa bì tsim̄.

Ma yuà ànnù à fè'è mē, Herod a lô a Yudea n̄sigə n̄ghèe a Kaisaria n̄tswe ghu.

Ajàn yîi mē Herod à lē nkwo aà

²⁰ Ntòn Herod i lē sî nan̄sə n̄lwi n̄i a nu baTai bo bì baSidon, bo tigə n̄ghotə waa n̄ghèe a nyə yu. Bì ghèè mē, m̄foo yə mē bo l̄etə Blastus yîi mē à lē mbə n̄gànfà'à yî n̄wè a mbo Herod, n̄lentə n̄i n̄tò'ò aa, n̄ghirè mē tâ à kwetə waa. Bo ghìrè mē laà, n̄tigə n̄ghèe a mbèe Herod mē tâ à ghìrè tâ bo bo tswe n̄i m̄b̄ōn̄ə, n̄l̄on mē m̄j̄i myaa m̄i lē sî lò aa a ala'a m̄f̄o Herod aà.

²¹ Bì lē nkà'a n̄jwi yî mò'ò Herod a wē'e ìtsè'è n̄if̄o j̄i, n̄kò'ò n̄jan̄n̄ə a abèrə yu, n̄ghaa a mbo bè byâ.

²² A ghàà mē aa, bi tigè mēbwitē nī yi, n̄tōn̄nē nswōn nī mē, “Kaa à s̄ n̄jī n̄ù yulà bē, à nī n̄jī nwī!”

²³ Angel Nw̄nḡōn̄ à lē mburē ngh̄ensē nzwitē Herod ngaa yī mf̄ùr̄ē nlon̄ mē kaa à lē wa'à Nwī gha'asē aà. In̄ōn̄nē i kuu ghu nu, n̄kurē yi, a tigē n̄kwo.

²⁴ Annū Nwī a lē ngh̄ēē nī mēb̄i n̄s̄ēnē, bē b̄i ghà'àtē bi b̄i Nwī.

²⁵ Barnabas bo Saul bi lē mm̄ansē ifà'à waa yīi mē bi lē ntoo waa mē bi zi mfa'a aa, n̄tigē nlo Yerusalem ngh̄ē waa. Bo kà mē aa ngh̄ē aa, nl̄ḡē Jōn Mark bo bo gh̄ē.

13

Ajàn̄ yīi mē bi lē n̄tsō'ō Barnabas bo Saul n̄too waa tsō b̄imissionari aà

¹ Maa noò a nī n̄ghotē a Antiokia, n̄ḡāntōo Nwī bo bi n̄ḡānd̄i'ī ànnū Nwī jī m̄ō'ō i lē n̄tswe ghu: Barnabas, Simeon yīi mē bi lē si twōn̄ n̄i nīngà aa, Lucius yīi mē à lē mbē n̄u Cyrene aa, Manaen mē lē n̄kwe bo Herod yīi mē à lē mbē Gūmn̄à aa, nī Saul.

² Maa noò bo lē si gha'asē nī Nwī n̄k̄i n̄tswe ti jī, Azwī Nwī a swōn̄ a mbo bo mē, “Nī tso'ō Barnabas bo Saul mfa a mbo mē a mf̄à'à àf̄à'à yīi mē mē twōn̄ waa mē tâ bo gh̄ē mf̄à'à aà.”

³ Maa ajàn̄ bo tigē n̄tswe ti jī, n̄tsà'àtē Nwī, n̄n̄ōnsē mbō myaa a atu bo, n̄tigē ntoo waa.

Af̄à'à yaa a Cyprus

⁴ Azwĩ Nwĩ a tòò mē waa laa, Barnabas bo Saul sigə ɲghɛɛ a Seleucia n̄tigə ɲkuu aban̄ ghu ɲghɛɛ a k̄ɲ ɲkĩ a Cyprus.

⁵ Bo ghɛɛ mē ɲku'u a Salamis aa, ɲswon̄ ɲighàà n̄ Nwĩ ghu a m̄m̄ n̄d̄an̄ghotê baIsrael. Bo lɛ n̄lògè Jon Mark mē tâ à ka ɲkwetə waa.

⁶ Bì d̄an̄sè mē k̄ɲk̄i wa ɲghɛɛ ɲywe'e a Paphos, n̄tsi'i ɲù maj̄kè yĩ m̄w̄w̄ mē ìkũm̄ yi i lɛ mbə BarJesus, BarJesus ma ghũ à lɛ mbə ɲũ baYuda yĩ mē à lɛ mbə ɲgan̄ntoo Nwĩ m̄bwe'esè aà.

⁷ A lɛ mbə nsũkà'a Gũmnàà yĩ mē ìkũm̄ yi i lɛ mbə Sergius Paulus aà, Gũmnàà ma ghũ à lɛ mburə mbə tsi'i ɲù m̄tsyɛ. A lɛ n̄t̄won̄ Barnabas bo Saul mē tâ bo zi nyə yi, ɲlon̄ mē à lɛ si lòo nyu'u ɲighàà n̄ Nwĩ aà.

⁸ Lâ Elymas, ɲù ɲghirə maj̄kè wa (ɲlon̄ mē à n̄i ɲji'i ìkũm̄ yi n̄i ɲighàà n̄i Grikia aà) a tuu, ɲlòò n̄i mē tâ Gũmnàà wa tâ tsuu ànnù yĩ mē Saul bo Barnabas lɛ nzĩ n̄i yuu aa bii.

⁹ Lâ Saul yĩ mē bì k̄i n̄t̄won̄ n̄i n̄i Paul aa, a luu n̄i Azwĩ Nwĩ, n̄tɛ'ɛ n̄li'i n̄i a nu ɲũ maj̄kè wa

¹⁰ ɲswon̄ mē, “Mu Devil ghulà! O n̄i ɲùk̄ib̄aa ìnnù tsim̄ j̄i mē i tsinə aà. O luu n̄i ìb̄on̄ mbwe'esè tsim̄ n̄i àb̄i'int̄i, ɲlòò n̄i ɲka mb̄on̄kə ànnù n̄ɲkon̄ Mmà'àmbi a n̄i àb̄an̄n̄onnù! Kaa mbə ò wa'à kentə aa ɛ?”

¹¹ Tsĩts̄on̄, ɲd̄w̄ Nwĩ ì ka kuu a atu wò; ò ka fà'ə, kaa wa'à n̄n̄òò bù ɲka nyə n̄i n̄òò yĩ mò'ô.” A ghèsè mē ɲswon̄ laà ɲghəə yu k̄i m̄ansè, àf̄ə'ə a kuu ghu mi'i, a tigè m̄m̄w̄rə n̄i ìd̄igè ɲlòò n̄i ɲũ mē tâ à tswa abo yi n̄tigə n̄tsyasə.

¹² Gũmnàà wa à yè mē annù yĩ mē a lɛ mfè'è

aa, ònínṣì yì a nu Kristo òlòṣ mọ à lẹ nyẹrọ si'i si'i a nī ànnù yī mọ Paul à lẹ ndi'ì òlòṣ Mmà'ambi aà.

Antiokia a mbù'u Pisidia

¹³ Paul bo bì ògàṣkòrê jì bo bú òkuu aban ṣghẹ a Perga, yī mọ à lẹ mbọ múm àl'a yī òwẹ a Pamphilia aà. Bo kùù mọ ghu aa, Jón Mark a ma'atẹ waa ghu mbu mbù fu a Yerusalem.

¹⁴ Bo ló a Perga òtigẹ ṣghẹ nī mbù òghẹ òkuu a Perga, a ala'a Pisidia. A bẹ mọ a òjwíngòṣ àl'a aa, bo ghẹ òkuu a ndáṣghòtẹ baIsrael, òtswe a nsyê.

¹⁵ Bì twòn mọ òṣṣè Moses bo bì òṣwà'ànẹ ṣgáṣntoo Nwí, itu ndáṣghotẹ ya i toò òkù a mbo bo mọ: “Bìlím bi'i, bí'i lòò mọ tâ nì ghaa a mbo bẹ bú, mọ mbọ nì tswe nī ndi'itẹ yī mọ mbọ i kwetẹ waa.”

¹⁶ Paul a biṣnẹ òtẹ a ndẹ, òṣentẹ mbó mì, òtsimṣẹ nda, òlòṣnẹ òka ṣgha, òswon mọ: “Bìlím ba baIsrael nì bú bì mọ nì bọ'ọ nī Nwí aa, nì yu'utẹ.

¹⁷ Nwíngòṣ baIsrael à lẹ òtsọ'ọ bìtá bì bìtáà bì'inẹ, òghirẹ bo bẹ òṣwè'è àl'a yī wẹ wa noò mọ bo lẹ òtswe a ala'a Egipto tsi'ì tsó bìṣhì aà. Nwíngòṣ à lẹ mfi'isẹ waa a ala'a Egipto nì mìdà'à mì mya mì wẹ.

¹⁸ Ntswa ntì yì a nu bo a òjím ilòò mìghum mì òkwà a nta'a mìwèè mì wèè.

¹⁹ A lẹ mbwesẹ itoo jì sàmbaa a ala'a Kanaan, òtigẹ mfa nsyê itoo mà jya a mbo baIsrael.

20 Bo tswê ghu tsǒ ìlòô ñkhi ji nikwà ni mighum mi ntaà. A ti mē ti bē a ñim a fa bīsa'a bi ala'a a mbo bo ñkɔ'ɔ nywe'e a noò ñgàntoò Nwĩ Samuel.

21 Ma mùu noò bọ lɛ mbetə Nwĩ mē tā à fa mfɔ a mbo bo, a tigè mfa Saul yĩ mē à lɛ mbə mu Kish, ñlo a ñgwè'ɛ Benjamin aa, mē tā à bē mfɔ wàà nĩ ìlòò mighum mi nikwà.

22 Nwĩ à lɛè mfi'i yi aa, ntigə ñghirə David nĩ mfɔ. Yuà ànnù à nĩ ànnù yĩ mē Nwĩ yumbɔŋ à lɛ nswon nlon ɱga yĩ aà: 'Mè lii nyə mē David mu Jesse à nĩ ñù yĩ mē ñtìi gha i doritə ghu nu aà, mbə ñù yĩ mē à ka ghìrə innù tsim jii mē mē lɔɔ aà.'

23 À lɛ ntigə mbə Yesu yĩ mē à lɛ mfè'ɛ a ñgwè'ɛ David aa, mē Nwĩ à lɛ ñghirə a tigè mbə Ngànywèensə baIsrael, a ajàn yĩ mē a lɛè mfoo ñkà'à aà.

24 Mbɔŋ tā Yesu à ka nloginə ifà'à yi, lɛ bon Jon à kà mē aa nswon nĩ a mbo baIsrael bitsim mē, tā bo bɛŋkə mĩntiì myaa, mma'atə innù jĩ bĩ jyaa ñkwèrə ñkì.

25 Nòò yĩ mē Jon à lɛ ñka manşə ifà'à yi aa, ñswon a mbo bo mē, 'Nĩ mòontə mē mē nĩ aa wò ɛ? Kaa mē sɪ yu wa mē nĩ yu'utə aa bē. Lâ, yê nĩ! Yu wa mē a yòŋə a ñim mē aa, kaa mē sɪ ku'unə a ajàn yĩ mē mbə mē fɛè mĩkìrə mĩ ntaam jii i tswe ghu mĩkòrə aà.'

26 "Bilim ba baIsrael, bɔɔ bi ñgwè'è Abraham nĩ bù bē bii mē nĩ bɔ'ɔ nĩ Nwĩ aà, ñtoo mà yũ yĩ mē i nĩ yĩ ñywèensə bē aa, i zĩ mē a mbo bĩ'inə tsĩtsòŋ.

27 Nlon mē bē bīi mē bi lē ntswe a Yerusalem aa, ni bītsyāsē byaa kaa bi lē wa'à zi mē à ni nū ñywèensē bē; kaa wa'à kīi nī ànnū yīi mē nighàà ni ngǎntoo Nwī nīi mē bi lē si twoŋ a njwiŋgōŋ tsīm ni swonē nlon ngaa yī aa yu'ù. Bi lē nghirē nighàà ni ngǎntoo Nwī ni fē'è boontē nyonē ajāŋ yīi mē bi lē nzwitē yi aà.

28 Ka mē bi lē wa'ǎ annū tsu yē yīi mē Yesu à lē fānsē mē mbē bi zwitē yi aa, bi lē nswon a mbo Pilato mē tā à ghirē tā bi zwitē yi.

29 Bi mǎnsē mē a ghirē ìnnū tsīm jīi mē àŋwà'ànē Nwī a lē nswon nlon ngaa yī aa, bi sigisē yi wa ati bàŋnē bàŋnē ñghē nlàē yi nīsyē.

30 Lá Nwī a yweensē yi ni nīwō;

31 ñjwi jī ghà'àtē jīi mē i lē si tigē nyonē aa, a di'ì ìbīi nū yi a mbo bē bīi mē bo bo lē nlō a Galilea ñkō'ō a Yerusalem aa, bīi mē bo tigē mbē bīyēfē bi a mbo bē bi tsīm aà.

32 Bī'i zi aa nī ntoo yī ñsigìnē ma yū a mbo bù: Annū ya mē Nwī à lē ñkà'à mē yu ka ghirē a mbo bità bi bītaà bī'inē aa,

33 à ghirē mē a mbo bī'inē bīi mē bī'inē ni bōō byaa a ñīmē ajāŋ yīi mē à ywèensē Yesu, a bū ntswe ntīi aà. A ajāŋ yīi mē bi űwa'anē nī àŋwà'ànē bīPsalm bi baa, mē,

'O ni mū ghà,

sīi mē tigē taà ghò'

34 Yuà a kī mbē annū yīi mē Nwī à lē nswon nlon ajāŋ mē yu ka yī yweensē yi ni nīwō, tā à wa'à a mum nīsyē bwē aà:

'Ma ka fa mboonə ya yïi mə ì nî yà m̀bə yï ànnù
nîŋkon yïi mə m̀è lɛ ɲkà'à a mbo David
aa, a mbo wò.'

³⁵ Tsi'î ànnù nîŋkon a ajàn yïi mə à kî nswon a
nî àdìgə aɲwà'ànè yï m̀o'ɔ aa mə,
'kaa ò ka wa'à mà'atè tâ ɲgàɲàfà'â ghò, yu wa
yïi mə à làa màɲsè aa, tâ à bwɛ nisyè.'

³⁶ Nlon mə David à lɛ ɲghìrə annù yïi mə Nwĩ a
lòò aa, a nî yïi ɲgù'ù aa, ntigə ɲkwo, bi twinè yì
bo bì bítàà bi, ìb̀ìnnù yì ì bwê a nisyè.

³⁷ Lá yu wa yïi mə Nwĩ à lɛ nyweensə nî ǹwo aa
kaa à lɛ wa'á a nisyè bwê.

³⁸ "Bĩ'î lòò mə tá nì zì mbâ bilîm ba baIsrael,
mə bĩ'î tsya aa a n̄jîm Yesu ma ghù n̄zi a nswon
ànnù a mbo bù nlon ànnù lĩ'înə ifansə innù.

³⁹ Nlɔɔ nî mə nì zì mə ɲù n̄tsim yïi mə à n̄ɲ
nt̄i yì ghu nu aa, innù tsim j̄i mə à f̄ansə a n̄yònə
nì n̄òɲsè Moses aa, kaa ì ka wa'à yì b̄ũ ntswa.

⁴⁰ Nì tsyəsə lâ m̀bì'ì innù j̄i mə ɲḡãɲntoo Nwĩ
ì lɛ nswon aa, ì tswá ghuu;

⁴¹ 'Yê n̄i, là'à bu b̄i mə nì tsa'a n̄i n̄ìghàà nì Nwĩ
ɲwyɛ aa, n̄i ka tsin̄ tsin̄ hɛɛ kwo!

Nlon mə ànnù yïi mə m̀ə ghìrə a n̄si bù sii aa,
à n̄i ànnù yïi mə kaa n̄i ka ȳi wa'à b̄i, ka mə ɲù
tɛ'ɛ ntɔ'otə tɔ'otə a mbo bù!' "

⁴² Nòò yïi mə Paul bo Barnabas lɛ màɲsè ɲka
mfɛ'ɛ wa nd̄ãnghòtə aa, bè bya bi swon a mbo
bo mə tá bo bu mb̄i a n̄jw̄ingòn yïi mə ì bù n̄zi
aa, ta b̄ũ swon innù ma j̄ú j̄i ghà'atè a mbo bo.

⁴³ Bì kà m̄ə aa n̄sɛnə wa nd̄ãnghòtə, baYuda
b̄i ghà'atè bo bì bè bì itoo dàn b̄i mə bì lɛ mb̄i

annù Nwĩ baYuda aa, bi yonǝ Paul bo Barnabas. Bo tigè ñghaa a mbo bo ndi'itè waa mē tā bo ghεε nī mbĩ a mūm ibòn Nwĩ.

⁴⁴ Bè bi tsim bii mē bi le ntswe wa a mūm ala'a aa, bi le nzĩ a nyu'u ñghàà nī Nwĩ a nī ñjwĩngòn yĩ mē i le nyòntè aà.

⁴⁵ Nòò yĩ mē baYuda le nyə nnòò bē wa aa, bi le nluu nī àghè'ènè; ñloginè ntigè nligitè nī annù yĩ mē Paul à le si swon aa, ñkĩ mbegitè nī yĩ.

⁴⁶ Lā Paul nī Barnabas bāñnè mbu ñghaa bē nī mītĩ nī àtāñtĩ nswon mē “A le ñkù'ùnè mē tā ñghàà nī Nwĩ nī foo nzĩ a mbo bù. Lā àjàn yĩ mē nī tuu ñki lentè mē kaa nī sī ku'ùnè a ñjì ìlòn yĩ mē i tswe ññkon aa, bĩ'ĩ ka mà'àtè ghūu tigè ghεε tsitsòn a mbō bitizĩ Nwĩ.

⁴⁷ Nlon mē à nī ndi'i yĩ mē Mmà'àmbi à le mfa a mbo bĩ'ĩ aà, mē:

‘Mè ghìrè ghūu mē tā nī bē ñkà'à a mbo bitizĩ Nwĩ,

i tigè ghìrè nī mē tā bē bitim bi yweenè ghεε nywe'e a nlwĩ'ĩ mbĩ.’ ”

⁴⁸ Nòò yĩ mē bitizĩ Nwĩ bi le nyu'u ma mùu ajàn aa, ñdorè tsi'ĩ mbē ànnù, ñgha'asè Mmà'àmbi nlon ñghàà nī ma nū. Bè bii mē Nwĩ à lèè mfoo ntso'c waa mē tā bi yĩ ñjì ìlòn yĩ mē i lwi'i ññkon aa, bi ññ mĩntĩ myaa a nu Kristo.

⁴⁹ Ñghàà nī Mmà'àmbi nī sēènè ñghεε idigè tsim maa mbù'ù.

⁵⁰ Lā baYuda ghεε ñswugitè bità bi ala'a bi baYuda bo bi bāñgyè bĩ wè bii mē bi le si bo'c nī

Nwî aà. Bo logìnè òtigè ntso'o nî àkòrè Paul bo Barnabas. òfùrè waa a mûm àla'a bo.

⁵¹ Bo tigè nyetə nsyê a mikòrə bo, a ndi'i mə a fùrə bo fùrə waa, n̄tigə n̄ghɛɛ waa a Ikonium.

⁵² Lâ ñgǎnyegǎnnù Yesu jii mə bi lɛ ntswe a Antiokia aa, i lɛ nluu ni nìdorə bo Azwì Nwî.

14

A ala'a Iconium

¹ Bo le nghèè nî mbĩ tsi'ĩ maa ajàn a ala'a Ikonium. Paul bo Barnabas bo ghèè òkuu a ndânghotə baIsrael òghaa nî mândjĩ yĩ mə bə bĩ ghà'atə, baYuda bo bĩ baGrikia, bĩ le mbii annù Nwĩ.

² Lâ baYuda bïi mə bi ɛ wa'a waa bii aa, bi ɛ ntotə bîtizî Nwî bya, mbisə mîntîi myaa a nu boo bi Kristo.

³ Ngǎŋntoo Kristo jya le ntswe ghu a ni nòò yí òsyà, òswonə ni òghàà ni Mmà'àmbi nî àtànə ntii. Mmà'àmbi a di' nî òsi mə òtoò yí yí òsiginè ya mə bi le si swon nlon ibòn yi aa, à nî ànnù nîŋkonè. Mfa mida'a a mbo bo mə tâ bo ka ŋghirə ilense innù bo bi ònnũtsyâmbô.

⁴ Bè bii mə bi le ntswe maa njò'ò àla'a aa, bi le nyàtè mbèè baa, bí mɔ'ɔ bii ànnù yìi mə baYuda le si swon aa, bí mɔ'ɔ bi kɛn mbii ànnù yìi mə ngǎntoo Kristo jya i le si swon aa.

⁵ Bìtìzì Nwì bî mɔ'ɔ nî baYuda bo bì bìlìì byaa
bì tan minàṅ mɛ bì dĩ ṅgì'ì a nu bo, ì tumtə waa
nî ṅgò'ò.

⁶ Bo yu'u ntigə mfe'e ŋkhè ŋghɛ waa a ɪla'a Lystra bo Derbe, ʒii mə i le ntswe a Lycaonian aa, bo bi nɪ ɪtoo ʒii mə i le ntswe maa mbɪ àdɪgè aa,
⁷ ntigə nswonə nɪ ntoo yɪ n̄sigìnə ya ghu.

A ɪla'a Lystra bo Derbe

⁸ Nùmbânɲè yɪ mɔ'ɔ à le ntswe a ala'a Lystra yɪi mə à le mbwenkə n̄lɔgìnə a noò yɪi mə bi le njwe yi ghu aa, kaa a leɛ wa'à bùrè n̄təə təə.

⁹ A le ntswe ghu nnaɲsə nyu'utə ni n̄ghàà n̄ii mə Paul à le si swon aà. Paul à le nyə mə à n̄ɲ ntɪi yi ghu, ɲki ntswe nɪ àb̄iintɪi mə mbə bi tsu'ù yi. Paul à yè mē laa, ntigə nte'e mi'ɪ mi ghu n̄u.

¹⁰ Ntɔɲnə nswon ghu mbo mə, “B̄inə ntsinə ntəə ni m̄kòrê mō.” Nùmbânɲè wa a li mb̄in̄ə, ntigə ŋhantə.

¹¹ Ajànə mə nnòò bə wa i le nyə annù ya mə Paul à le ŋghìrè aa, bo le n̄lɔgìnə ntigə ntɔɲnə ni n̄ghàà ni Lycaonian nyaa nya nswonə ni mə, “B̄inw̄i b̄ɛɲkè mē waa ntigə mbə tsɔ bə, n̄sigə ntigə ntswe a tɪtɪi b̄i'inè.”

¹² Bo fā ìkũm Barnabas mə à ni Zeus, ɲki ntigə ntwon Paul ni Hermes, n̄lon mə à le mbə yu yɪi mə à le mbə ndii wàà, ɲghaa ni tsùsə àtú wàà laa.

¹³ Ngànɲmà'anw̄i Zeus wa yɪi mə n̄dāmà'a yɪ i le ŋghèsə n̄tswe tsi'ɪ wa mb̄èè àla'a aa, à le nz̄i n̄i m̄bòn bo bi n̄kya ni b̄iflawa, n̄lon mə bo bi nnòò bē wa bi le lòò mə bo ma'a ŋḡɲntoo Kristo jya tsi'ɪ tsɔ Nw̄i.

¹⁴ Lā ŋḡɲntoo Kristo jya, Barnabas bo Paul, bi yu'ù mə annù ya mə bi le si lòò a ŋghìrè aa,

21 Paul ni Barnabas bo le nswon ntoo yĩ ñsigìnè ya a ala'a Derbe, ñghirè ñgǎnyægənnù Yesu jĩ ghà'atè ghu. Ntigè nlo ghu mbu bì a Lystra bo bì Ikonium ni Antiokia yĩ mē à le ntswe a Pisidia aà.

22 Bo le nnin mitì a nu bɔɔ bì Kristo bii mē bì le ntswe ghu aa, ñdiintè waa mē tâ bo tswa abiiintì yaa tsi'ì ànnù ññkonè. Nswonè ni mē, “A ku'unə mē tâ bĩ'ĩ tsya a mùm ñgi'ì yĩ ñghà'atè m̀bɔɔ ñkuuu a mùm ànnù nifò Nwĩ.”

23 Bo yi ñghèè ni yulà ñghòtə bì tso'otè bìlì bì ndânwĩ ghu, ñsi'isə ibiinù waa ti jì, ñtsa'atə Nwĩ, ñninè waa a mbô Mmà'àmbi yĩ mē bo le ntswe nĩ ñnin m̀intì myaa ghu nu aà.

24 Bo tsyà mē a ala'a Pisidia mmanşə, ñtigè ñkuu a Pamphilia.

25 Ma mùu ala'a, bo swon ntoo yĩ nsigìnè ya a ala'a Perga, ñtigè nlo ñghèè a ala'a Attalia.

26 Bo lò mē ghu ñtigè ñkuu a abanə ñkì, m̀bu mbì ñghɛɛ fu a Antiokia, wa adigə mē bì le nte'ɛ ntso'ɔ waa ghu, ñtsa'atə Nwĩ a atu bo mē tâ à kwetə waa a nĩ ifà'à yĩ bì le ñghèè mfa'a aà.

27 Bo zĩ mē ñywe'e a Antiokia aa, ñghotə bandânwĩ bitsim, ñke'enə ñgɔɔ ñnnù tsim jii mē Nwĩngɔɔ à le ñghirè a nu bo aa, bo bì àjàn mē à le ñña'a m̀anjì mē tâ bitizì Nwĩ tâ bì bii yii aà.

28 Bo le ñtigè ntswe ma mùu ala'a bo bì ñgǎnyægənnù Yesu ñtigìtə.

15

Ñghotə ñdânwĩ Yerusalem

¹ Bè bî mɔ'ɔ bi lɛ nlò a Yudea òsigə a Antiokia, òloginə ɲka ndi'ì nî ìnnù a mbo bɔɔ bi Kristo bya mə, “Kaa nì ka yî wa'à yweenə mə mbə bi tsuu ghuu ɲètə a nyòɲə nì nòɲsə Moses.”

² Paul bo Barnabas bo ligìtə, òswuɲnə bo bo tsi'ì annù nîɲkonə. Tsɔ mə a lɛ mbə laa, bi swon mə tâ Paul bo Barnabas bo bè bî mɔ'ɔ a Antiokia tâ bo kɔ'ɔ ɲghɛɛ a Yerusalem ɲghɛɛ nyə ɲgǎntoo jya ghu nì bìlìi bi ndânwî tâ bo bo ghaanə nlon ma yaà ànnù.

³ ɲghòtə ì lɛ ntigə tsyasə waa mə tâ bo ghɛɛ. Bo kà mē aa ɲghɛɛ, òtsya a ala'a Phonisia bo Samaria, ɲkɛ'ɛnə a mbo bè a ajàn mə bìtìzì Nwî bi bəɲkə mē mîntiì mya nìzi a mbo Nwî. Ma yu ànnù a ghìrə ntiì bɔɔ bi Kristo i luu nì nìdorə.

⁴ Bo ghèè mē ɲkuu a Yerusalem, ɲghòtə ì kwərə waa tsi'ì nì nìdorə. ɲgǎntoo Kristo nì bìlìi bi ndânwî bi kî ɲkwərə waa nì nìdorə, bo tigè òswon ɲkòɲ ìnnù tsim jîi Nwî à ghìrə ntsyá a nu bo aa, a mbo bo.

⁵ Lâ ɲgǎɲmbii Kristo jî mɔ'ɔ jîi mə i lɛ mbə baFarisai aa, bo lɛ mbìnnè ntəə a ndəɲ nswon mə, “A ku'unə mə tâ bì liginə ɲɲètə bìtìzì Nwî ɲkì ɲghìrə mə tâ bo ka nyu'unə nòɲsə Moses.”

⁶ ɲgǎntoo Kristo jya bo bìlìi bi ndânwî bi tigè mboontə ntswe a nlèntə ma yuù annù.

⁷ Bo swuɲnə mē ghu àgha'a a sa'àtə, Peta a təə a ndəɲ nswon mə, “Bìlîm bâ, nì zi mə àgha'a a sà'à mē a ajàn mə Nwî à lɛ ntso'ɔ gha a titiì bù ntoo mə tâ mē ghɛɛ nswon ntoo yî òsiginə a mbo bìtìzì Nwî mə mbə bo yu'u mbii.

⁸ Nwìɲgòn yumbon yîi mə à zi mmòòntə ɲû

ntsìm aa, a dì'ì mē yu beentə ànnũ bītìzì yī Làà, mfa Azwĩ Nwĩ a mbo bo, tsi'ì ajàn mē à lē ŋkì mfa a mbo bĩ'inè aà.

⁹ Kaa à lē ŋwa'ǎ ndènə a titìi bo nì bĩ'inè tē'è. A lē nsì'ì ntìi waa a nǽm àbìintìi yaa.

¹⁰ Tsìtsòn, a tigè ñghirə akə mē tâ nì ka ŋkwa'anə Nwĩ, mbe'esə nì ñgǽnyəgənnu Yesu nì àbè'è yīi mē kaa bīta bi bītaà bi'inè bīmboŋ lē ŋwa'ǎ a mbè'e zi, mē kaa bi'inə, nì yī'inə ŋgaa kaa bĩ'inè sǐ a mbè'e kì nzi aa ε?

¹¹ Ngànə ghā, bĩ'inè bīi mē bĩ'inə ka yī yweenə aa a nǽm ibǔŋ Mmà'àmbi yī'inə Yesu tsi'ì a ajàn yīi bo ka yī kīi yweenə ghu aà."

¹² Nghòtə ya tsi'ì ntsìm ì lē si'ì mē swee nyu'u annu yīi mē Barnabas bo Paul lē ŋkè'ènə aa, nì ìlènsə a bò'ɔ nì innũtsyámbo jīi mē Nwĩ à lē ñghirə a titìi bītìzì Nwĩ ntsya a nǽm bo aà.

¹³ Bo mǽnsə mē ñghaa aa, Jems a ñentə ñjī yī ñghaa, nswon mē, "Yu'utə nì ànnu yīi mē mē swon aa mba bilîm bâ.

¹⁴ Simon à nǽnsə mē a ntɔ'ɔtə ajàn yīi mē Nwĩ à lē ndì'ì ajàn yīi mē annu bi tìzì Nwĩ lē nnaŋsə ntswe a nu yu, nzi mfi'ì bē bī mɔ'ɔ a titìi bo mē tâ bī bē bi.

¹⁵ Ma yuà ànnu a boontə nì ànnu yīi mē ntoonwĩ ì lē nswon a mûm àŋwà'ànə Nwĩ aa mē,

¹⁶ 'Mmà'àmbi à swon mē, ma yû ka yī tsysǎ tâ mē bu mbìi,

mbìinsə ntǽŋ Mfò David yīi mē ì wò mē aa,

ì bu ghurə mitsyê mi

ì ghìrə tâ mì bu nnaŋsə ntsinə ntəə

17 Ma mùu ajàn tâ àbùgə ɲgwè'è mu ɲù ntsim i
tigə nɔɔ ni Mmà'mbɪ
bo bi ɪtoò tsim jii mə bi twonə waa nɪ ɪkumə ghá
aà.

18 A nɪ àjàn yii mə Mmà'àmbi yii mə à lèè nte'ɛ
ɲghirə bi zɪ ma yuà ànnù a ɲgu'u aa, à
swònə.' "

19 Jems a gheè nɪ mbɪi nswon mə, "A nɪ àmòontə
ya mə tâ bɪ'inə tsuu ɲgi'i a mbo bitizi Nwɪ bya
mə bi bəŋkə waa mbii a mbo Nwɪ aa ki fa.

20 A ku'unə bə mə bɪ'inə ɲwa'anə aɲwà'ànə ntoo
a mbo bo nswon mə tâ bo tsuu miji mii mə bi
ma'a mɪŋkobə ghu aa ki ji. ɲki nswon mə tâ bo
ma'atə annɪ jirə, ɲki tsuu naà yii mə bi twɛɛ bə
nton yi aa ki kurə, ntsuu aləə kii ki ji.

21 Nlon mə àgha'a a sà'à mɛ a ajàn yii mə bi
twonə nɪ nɔŋsə Moses a mɪm ɲghotə a ɲwɪŋgɔŋ
baIsrael tsimə, ɲkii swonə nɪ ànnɪ yi a mɪm
àla'à tsimə."

*Aɲwà'ànə yii mə bi lɛ ntoo a mbo bitizi Nwɪ
aà*

22 ɲgǎntoo Kristo jya ni bilii bi ndānwɪ ni
ɲghotə ya ntsim bi lɛ ntigə mbii mə bo tso'ɔ bə
bɪ mo'ɔ a titi bo i too waa bo bi Barnabas ni Paul
a Antiokia. Bo lɛ ntso'ɔ bə bi baa bii bi lɛ mbə
bɪtsyàsə a titi bo aà, a bə Judas yii mə bi lɛ si
twon nɪ Barsabas aa, ɲki mbə Silas;

23 ntigə ntoo waa nɪ aɲwà'ànə yulà: "Bɪ'i,
ɲgǎntoo Kristo ni bilii bi ndānwɪ ni bilim buu
bitsà'atə ghuu bilim bi'i bi tsim bii mə bi ni bitizi
Nwɪ aa, bii mə bi tswe a Antiokia ni Syria bo ni
a Cilicia aà.

24 Bĩ'ĩ yu'u mə bē bĩ mɔ'ɔ bĩ lɛ mfɛ'è a tĩtĩ bĩ'ĩ ñzi mfa nĩ ñgi'i a mbo bù, ñghirə mĩntĩ muu mĩ tsə'è ñlon annũ yĩ mə bĩ lɛ nswon aà. Lâ kaa bĩ'ĩ lɛ ɲwa'à waa too bē, kaa kĩ'ĩ ñdĩ'i yĩ tsù a mbo bo kĩ mfa.

25 Nlon ma yũ ànnũ, bĩ'ĩ bòontè mē mbiinè tsi'ĩ bĩtsim mə bĩ'ĩ ka tsɔ'ɔ bē i too a mbo bù, tâ bo ghɛ bo bĩ bĩlĩm bi'i Barnabas bo Paul bĩ mē bĩ'inè kɔŋə.

26 Bo fà mē ñtswēntĩ yàa ntsim nlon Mmà'ambĩ yĩ'inè Yesu Kristo aà.

27 Bĩ'ĩ too Judas bo Silas a mbo bù mə bo zi nswon a mbo bù nĩ ñtsũ waa annũ yĩ mə bĩ'ĩ ɲwa'anə aà.

28 Bĩ'i bĩ Azwĩ Nwĩ biinè mə tâ bĩ'ĩ tsuu ghuu nĩ àbè'è yĩ dāŋ bè'èsə, ñtsyatə julà itu ndĩ'ĩ:

29 Nĩ tsuu miji mĩ mē bĩ mà'à mĩŋkobə ghuu aa lõ jĩ; ñtsuu aləə lõ jĩ, ñtsuu naà yĩ mə bĩ twɛɛ ntōŋ yĩ nzwitə aa lõ kurə. Nĩ kĩ mba'atə nĩ ìbĩ ghuu nlon ajirə. Mbə nĩ ka ntsyəsə ghuu ñtsuu ànnũ ma yũ yĩ tsu kĩ ghìrə, bəə bon nĩ ghìrə sigìnə. Bĩ'ĩ tsà'atə ghuu."

30 Bĩ lɛ ntoo ɲǎŋntoo mà jũ a ala'a Antiokia bĩ ghèè ghu ɲghotə bɔɔ bĩ Kristo mfa aŋwà'ànə ya a mbo bo.

31 Bē bya bĩ twòŋ mə àŋwa'anə ya, ñtĩ waa i luu nĩ ñidorə nlon mə ànnũ yĩ mə a lɛ mfɛ'è ghu aa a lɛ ndĩntè waa.

32 Judas bo bĩ Silas bĩ bĩ lɛ ɲkĩ mbə ɲǎŋntoo Nwĩ aa, bo lɛ ɲghàà bo bo nĩ àdāŋə noò ñdĩntə waa mfa nĩ mĩtĩ a mbo bo.

33 Bo tswè mē bo bo nĩ àtĩ noò, bɔɔ bĩ Kristo

bya bú ñtoo waa nî m̀b̀òònə mə tâ bo bu mb̀ì ñghɛɛ a mbo b̀è bya b̀ìì mə b̀ì lɛ ntoo waa aà. [

³⁴ Lâ Silas à lɛ nlòò mə yu bú tswe yi ghu.]*

³⁵ Paul nî Barnabas lɛ mb̀ù ñtswe nî àtìì noò àla'a Antiokia bo b̀ì b̀è b̀ì ghà'atè b̀ì m̀o'ɔ, ñswonə nî ànnù Nwî, ñkìì ndi'i nî ànnù Nwî.

Paul bo Barnabas yatè.

³⁶ Atìì noò yî m̀o'ɔ â tsyà m̀ê, Paul a swon a mbo Barnabas mə, “Sì bu mb̀ì ñghantə bilîm b̀ì'ìò a nî ñtoo j̄ìì mə sì t̀è'è m̀ê ñtsya ghu nswon ànnù Nwî a mbo bo aà, tâ lèntə mə bo ghìrè mə akə lɛ.”

³⁷ Barnabas à lɛ nlòò mə yu lògə Jon Mark tâ bo bo ghɛɛ,

³⁸ Lâ Paul à lɛ nswon mə kaa a sì ku'ùnè, ñlon mə à lɛ mfòò m̀ma'atə waa wâ noò mb̀ìì tì ghê mə b̀ì m̀aɲsə àkòrè nìtəè yaa, a ma'atə waa a Pamphilia, ñkhə mb̀ì nî ñjìmè.

³⁹ Bo lɛ nswùɲnə ghu si'i, ñtigə nyatə. Barnabas a lògə Mark bo yu kuù àban a ñghɛɛ a Cyprus.

⁴⁰ Paul a b̀aɲnə ñlògə Silas, b̀oɔ b̀ì Kristo bo tsa'atə Nwî a atu bo mə tâ M̀m̀à'ambi à ka ghìrə ib̀on a nu bo.

⁴¹ A tigè ñtsya a Syria nî Cilicia, ndiintə nî ñghòtə j̄ìì mə i lɛ ntswe ghu aa mfa nî m̀it̄ì a mbo bo.

* **15:34** Kaa atìì ma yû a sì a m̀m̀m̀ ñɲwà'ànə j̄ì m̀o'ɔ tswê

16

Ajànɔ Timoti a bò'ɔ Paul nɛ Silas lɛ nghɛɛ a fà'à

¹ Paul a nghɛɛ a ala'a Derbe bo Lystra, ntsi'i ngànyègônnù Yesu yî mɔ'ɔ yîi mɔ ìkùm yî ì lɛ mbɛ Timoti aà. Ndè yî à lɛ mbɛ ngàmɓii Kristo, m̀bɛ n̄u baYuda, la taà yî a bâǹnè m̀bɛ n̄u baGrikia.

² Bɔɔ bi Kristo bitsim b̄ii mɔ bi lɛ ntswe a ala'a Lystra bo a Ikonium aa, bo lɛ si beentè n̄i Timoti.

³ Paul à lɛ n̄wa'atɛ mɔ yu lògè Timoti tâ bo yu ghɛɛ. A wà'atè m̄e laà aa, n̄tigɛ n̄jɛtɛ yi. A lɛ nghìrè maa ajàn aa m̄bi'i ngaa baYuda b̄ii mɔ bi lɛ ntswe maa adigɛ aà, n̄lon mɔ bɛ bitsim bi lɛ nzi mɔ tâ bi Timoti à lɛ mbɛ n̄u baGrikia.

⁴ Ajàn mɔ bo lɛ si karɛ n̄kuu n̄i ìbù'u ìtoo jya aa, bo lɛ si kè'ènè n̄i ìnnù jya mɔ nghotɛ ngǎn̄ntoo Kristo bo bi b̄lii bi ndânw̄i bya a Yerusalem bi lɛ ntsèrè aa a mbô ngǎn̄mbii Kristo. Ndi'itè n̄i waa mɔ tâ bo tigɛ nlɛ b̄inònsè ma byâ.

⁵ Maa ajàn nḡhotɛ ì lɛ si kwe, n̄ti nghèè a mùm àzw̄i, ndùu waa ì k̄i nḡha'atɛ n̄i n̄jw̄i tsimè.

Ajàn ȳii mɔ n̄jèè tɛ tɛ ì lɛ nlɛ Paul a Troas aà

⁶ Bo lɛ ghèè n̄kuu ntsya a mbù'à àla'a Phrygia bo Galatia n̄lon mɔ kaa Azw̄i Nw̄i kaa a lɛ n̄wa'à b̄ii mɔ tâ bo swon̄ ntoo ya a mbù'ù àla'a Asia.

⁷ Bo ghèè m̄e nḡhɛɛ n̄kù'ù a ala'a Mysia aa, n̄ywe'etɛ mɔ bo kuu a mbù'ù àla'a Bithynia, kaa Azw̄i Yesu kaa a wa'à beentè mɔ tâ bo kuu ghu.

⁸ Bo tigə ηkuu ghεε ntsyà Mysia ηghεε a Troas.

⁹ A ghirè mbə nîrugə, ηjèè təə təə i lê Paul, a yê ηû Macedonia a təə mbu'u nî mbo ntwonə nîi, nswonə ni mə, “Too nzî faa njii a Mecedonia, ηkwetə yi'i!”

¹⁰ Ajàn mə ηjèè ya i le nle Paul aa, bî'î le tigè ntantə nú yî'î a nló ηghεε a Macedonia nlon mə bî'î le nzi a laa mûm ntîi bî'î mə Nwî a twonə nî yi'i mə tâ bî'î zi nswonə ntoo yî nsigènə ya a mbo bə bi maa adigə.

Ajàn yîi mə Lydia à le mbəηkə ntîi yi aà

¹¹ Bî'î le ηghèè ηkuu aban a Troas ntoo ηkî ntsinə ηghεε a Samothrace. Bî'î ghèè mə nle àbèè fu'u, bî'î ghèè a Neapolis.

¹² Ntigə mbu nlò ghu ηkuu ηghεε a mûm àla'a Filippi, a ala'a yî tsyàmbîi yîi mə a tswe a mbù'ù àla'a Macedonia, mbə atoo yîi mə baRoma le si bu'utə aà. Bî'î le mbɔɔ ntswetə ndù njwi jî mɔ'ɔ ghu.

¹³ A bə mə a njwîngòn bî'î fε'è wa a mûm àla'a ηghεε a mbèè àghənə ηkî mə bî'î le ηwa'atə mə à nî àdìgè yîi mə mbə baYuda ghotə ghu a ntsà'atə Nwî. Bî'î le ntswe a nsyε ηghàà a mbo bàngyè bîi mə bi le ηghotə ghu aà.

¹⁴ Yî mɔ'ɔ yîi mə à le nyu'u annù yîi mə bî'î le si swon aa, à le mbə Lydia yîi mə à le mbə mu Thyatira aà. A le si fèè nî itsə'ə jî bagitə ji tìndùù. A le mbə mângyè yîi mə à le si bɔ'ɔ nî Nwî. Mmà'àmbi à le ηηa'a mitsyê mi mə tâ nanşə nyu'utə annù yîi mə Paul à le si swonə aà.

15 Lydia a bò'ɔ ni bè bii mə bi le ntswe a nda yu aa, bi tigè ñkwèrə ñkì. Bi kwèrè mə ñkì aa, a tigè ñtwoŋə yi'i mbu'u mbo a mbo bi'i ñswon mə, “Nì zi tâ bi'inè ghɛɛ ntswe a nda mə mə mbə nì zi tsi'i annù nîkon mə mə tìgê ñgàmbii Kristo wa yì mò'ô.” A swon laà, ñtigə ñgaansə yi'i bi'ibo ghɛɛ.

A ndàtsan a ala'a Filippi

16 A bə a njwi yì mò'ɔ bi'i kâ ñghɛɛ a adigə yii mə bi le si tsà'atè Nwî ghu aa, m̃boo mumàngyè yii mə à le mbə àbù'ù, Azwî yì bi a tswê ghu nu m̃bə yii mə a le si ghìrè a swonè nî ñnnù jii mə i ka fè'è aà. Mumàngyè ghû à le si fà'a ñkabə yì ñwè a mbo bè bii mə bi le nyuu yi aa, nî àjàn mə à le si swonè nî ñnnù jii mə i ka fè'è aà.

17 A le si tigə nyonə nî yi'i bi Paul, ñtɔŋnə ñswonə ni mə, “Bè bulà à ni ñgǎŋəfà'a Nwîngòŋ Ako'òntsirə. Bo kè'ènè aa mǎnjì yii mə mbə bè tsyá ghu nyweenə aa a mbo bù.”

18 A le si ghìrè ma mùu ajàn ni m̃tugə mi njwi m̃i ghà'atè; ñywe'e a noò yii mə ñtòn Paul i le nnanjsə nlwi ghu nû. Paul a karikè yi ñswon a mbo àzwî yì bi ya mə, “Nî ñkũm Yesu Kristo, mə swõŋ a mbo wò mə tâ ò fɛ'ɛ ghu nû.” Azwî yì bi ya a kî ñghɛsə fè'è yi tsi'i maa noò.

19 Nòò yii mə bìbôn bi le yə ajàn mə mǎnjì ñkabə waa wa à bi'i m̃ə aa, bo banɲə Paul bo Silas, ñswonə waa ñghɛɛ ni bo a nsaanə, ñtɛ'ɛ waa a titii bità bi ala'à.

²⁰ Bo logè waa nghɛɛ ni bu a nsi ngǎŋsa'a ala'a baRoma nswon mə, “Bulà bè à ni baYuda, mfa nî ìgì'i a múm ala'a bí'í.

²¹ Bo dì'ì ni bìnòŋgòŋ bíi mə kaa bi sǐ bí ala'à bi'i bē. Bí'í laa mbə baRoma, kaa mbə bí'í wa'à bìnòŋgòŋ ma bú bíi kè ŋka nləə.”

²² Nnòò bē wa i yôn ñkuu a atu bo, ñtigə ñiŋə nî ànnù ya a nu Paul ni Silas. Ngǎŋsa'a ala'a jya i sàtè ìtsè'è a nu Paul ni Silas, nswon mə tâ bì nanşə ŋghoo waa.

²³ Bì nanşə mē ñghoo waa nî ìtì jì ghà'atè, ñniŋə waa a ndátsan, nswon a mbo ngànmbē ndátsan wa mə tâ à nanşə ŋka mbe waa.

²⁴ Ajàn mə ngànmbē ndátsan wa à le nyu'u aa, a le nniŋə waa a múm ñja'à ndátsan yíi mə i le ntswe a mum aa, ñghirə bi tswa mìkòrē myaa ŋkoo a ni mika'à.

²⁵ Itugè i tìi mē, Paul bo Silas bo kâ ñtsa'atə nî Nwî ñyəə ni mìkòò ñgha'asə nî Nwî, ñgǎŋətsan jya jǐ mɔ'ɔ jǐi mə i le ntswe wa andátsan aa, bo le si yu'utə nî àjàn mə Paul ni Silas le si gha'asə nî Nwî aà.

²⁶ Nsyɛ i wi'íkè ñtsiginə tsi'í nî mītì, ñtsigə ndátsan ya nsigə nywe'e nî àtsənda, mintsù mi nda mītsim mi wi'íkè ñja'akə waa, ìtsan jya jǐi mə bi le ñkòòŋkə waa ghu aa, i teenkə ñwokə a nsyê.

²⁷ Nòò yíi mə ngànmbē ndátsan wa à le ñwì'ínè ñyə mə ibà'a ndátsan jya i jwaan̄kə ñtəə aa, ñwa'atə mə ñgǎŋətsan jya i khəkə mē tsimə. Ntso'ɔ munwî ñtsô yǐ a mba'a mə yu sò yi ghu kwo.

28 Paul a tɔŋnè tsi'ĩ nìtì n̄swon̄ ghu mbo mə, “Tsee ibi yĩ tsu ghìrè bē, wa bĩ'ĩ tse faà tsi'ĩ bì tsimè.”

29 Ngànmbê àtsan̄ wa a swon̄ bi zĩ nĩ lām a khê ñkuu nĩ ghu, ñtsiginə, ñwo a nsi Paul bo Silas.

30 Nlogə waa bo bo fe'è nghentə a bæ, a betə mə, “Bitaà, mbə mē ghìrè mə a kə nyweenə ε?”

31 Bo kwi'i ghu mbo mə, “Nin̄ ntiī gho a nu Mmà'ambi Yesu, bon̄ ò ka yweenə bu bì ñgwè'è yò.”

32 Bo tigə ñswon̄ə annũ Mmà'ambi a mbo bo bo bì a mbo bē bì tsim̄ biī bi lɛ ntswe wa múm̄ nda aà.

33 Tsi'ĩ maa abàntə noò nitugə, ñgànmbê àtsan̄ wa a logə waa, ñsi'i ìla'à jyaa; yu bo bì ñgwè'è yĩ bo burə ñkwerə ñkĩ.

34 A logə Paul bo Silas bo bo kɔ'ɔ nghèè a nda yu, a fa m̄ji a mbo bo tâ bo ji. Yu nĩ ñgwè'è yĩ lɛ nluu nĩ ñidorə nlon̄ mə bo lɛ nin̄ ntiī waa a nu Nwĩ aà.

35 Abèè a fù'ù mē bità bi ala'a bi baRoma bi too b̄burəsĩ mə tâ bì zi nswon̄ mə tâ bì ma'atə bē bya tâ bì ghɛɛ.

36 Ngànmbê àtsan̄ wa a swon̄ a mbo Paul mə, “Wa bità bi ala'a bi tòò mə ñkiī mə tâ bì ma'atə ghuu Silas. Nĩ tse mà'atə la tsit̄on̄ i ghèè ghuu nĩ m̄bɔɔn̄.”

37 Paul a swon̄ a mbo ñtsyàsə b̄burəsĩ wa mə, “Kaa bi k̄i wa'à yə mə bĩ'ĩ fansə annũ tsu, lâ m̄ban̄ə nghòò yĩ'i a nsi bē, bĩ'ĩ k̄i mbə baRoma. Bi m̄ansə mə a nghòò yĩ'i, m̄ma'a yĩ'i a ndàtsan̄. Tsit̄on̄ bi tigə nlɔɔ mə bi ñɛ'esə fi'i yĩ'i bə nĩ àlò'òsə! Kaa mbə a k̄i'ì maa ajàn ghèè! Tâ bità

bì ala'a bi baRoma bya bo bîmbɔŋ tâ bì zi mfi'i yì'i."

³⁸ Bìburəsì bya bi le nghèè ñkɛ'ɛnə a mbo bità bi baRoma byâ. Ajàn mə bi le nyu'u mə Paul bo Silas le mbə baRoma aa, nìbɔ'ɔ ni le ntswa waa,

³⁹ bi tigè ñghɛɛ nghèè m̀bu'u mbo a mbo bo mə bì li'inə ifansənnū jyaa. Ntigə mfi'isə waa wa ndâtsan, nswon a mbo bo mə tâ bì ma'atə ala'a ya mfè'è ñghɛɛ waa.

⁴⁰ Paul bo Silas bo mà'atə ndâtsan ya nghèè a nda Lydia, ntsi'i bɔɔ bi Kristo ghu, ñghaa a mbo bo, ndi'itə waa mə bo ka ngaansə mitî myaa. Ntigə nlo waa.

17

A ala'a Tesalonika

¹ Paul bo bì Silas bo le ntsya a ala'a Amfipolis ni Apollonia ñghɛɛ nywe'e a ala'a Tesalonika, a adigə yîi mə ndâghotə ì le ntswe ghu aà.

² Ajàn yîi mə Paul à le si gha'asə ñghirə aa, à le nghèè ñkuu wa ndânghotə. A le si ghèè ghu a njwîngɔŋ bo bì bə ghàà ligitə nlon ñghàà ni Nwî, a nî ñgyà ji tarə.

³ A tɔ'otə nî ñji'î ànnù Nwî, ndi'î ni a mbo bə bya mə Ayo'ò Nwî wa à le ntswe nî nyê ñgi'î i kii yweenə ni nîwô, nswon mə, "Yesu ghù mə mə kè'ɛnə a mbo bu aa, à ni Ayo'ò Nwî wâ."

⁴ Bo bî mɔ'ɔ bi le yu'u a kuu a atu bo, bo bî ànnù ya mə Paul ni Silas le si swonə aà. BaGrikia bî ghà'atə bîi bi le si bɔ'ɔ Nwî aa bo bì bəngyè bî ghà'atə bîi mə bi le mbə bî dîrìsə aa, le ñkî mbii.

⁵ Lâ baYuda le ntswe nî àghè'è'nè a nu bo, ñghɛɛ a atu mîmfânɛ ñghotè nnɔɔ bê, bîbwèrè bo bî bè bî bî, ñghîrè bo nîɛ àbùùrè wa mûm ñjò'ò àla'a, ñghɛɛ mbù'ù fikòrè a ndugè ɲù yîi mæ bi le si twonɛ ni Jason, ñwa'atè ni mæ bo ka yè Paul ni Barnabas ghu, i tswa waa i swùɛ ghɛɛ fa a mbo bè byâ.

⁶ La kaa wa'à waa yè, ñtigè mbanɛ a Jason bo bî boɔ bi Kristo bî mɔ'ɔ, ñswunɛ waa nzi ntɛ'ɛ a nsi bità bi ala'a, ñtonɛ nswonɛ ni mæ, “Bè bulà mæ bi bènɛ mæ mbî ñtsim ni mîtumfu'u aa bi kî mê ñzi ɲkù'ù a ɲjò'ò àla'a bî'inè,

⁷ Jason a kî ñlogè waa nlæ a mûm ñda yu. Bo bitsim wô ni bîɛɛsè bi Kaisa ñswonɛ ni mæ mîfò yî mɔ'ɔ à bû ntswe ghu, ñkûm yî i bə Yesu.”

⁸ Bè bya a bo'ɔ ni bità bi ala'a bi yù'ù mê ma nuu ñìghàà, ñbo'ɔ ni tswâ waa, àtû yaa a buurè.

⁹ Bità bi ala'a bya bi le ñghîrè Jason bo bî àbùgè bê bo twû ñjò a ni ñduu ɲkabè yîi mæ bi le ntsèrè aa, bi tigè mîma'atè waa bi ghɛè.

¹⁰ Itugè i ghèsè mê mîfî, boɔ bi Kristo bya bi too Paul bo Silas bo ghɛè a Berea. Bo ghɛè mê ɲku'u ghu, ñghɛɛ a ndânghòtê.

¹¹ BaYuda bîi mæ bi le ntswe a Berea aa bi le ntswe nî ñti yî sîgîɛ ɲkɔɛ nî ñyù'utè ànnù, ñtsya bê bîi mæ bi le ntswe a Tesalonika aa. Bo le nyu'utè ntoo ya tsi'î ni ñdorè, ñtwonɛ nî ñìghàà ni Nwî tsi'î ñjwî tsim a mîɛsè nyè mæ ànnù ya mæ Paul à le si swon aa à nî ànnù ñɲkon kè àbanɛnnù le.

¹² Bo bî ghà'atè bo le nîɛ mînti myaa a nu Kristo, bànɲyè bi Grikia bî ghà'atè bîi mæ bi le

mbə bî kò'ònə aa, bo bì m̀bânḡnə baGrikia bi lə ḡki mbii.

¹³ Lâ baYuda bii bi lə ntswe a Tesalonika aa bi lə nyu'u mə Paul à k̀i m̀ə ḡswonḡ nḡghàà nḡ Nwī a Berea, ntigə nḡi ghu, ntotə bə ḡḡḡḡḡ ḡḡi'i ghu.

¹⁴ Bɔɔ bi Kristo bya lə ḡḡḡḡḡ ḡḡḡ Paul ḡḡsyasə mə à ḡḡḡ a ḡḡḡḡḡ ḡk̀i, lâ Silas bo Timoti bũ ḡḡswe fu a Berea.

¹⁵ Bə bii mə bi lə ḡḡḡḡ ḡḡsyasə Paul aa bo lə ḡḡḡḡ ḡḡḡḡ ḡk̀u'ù a ala'a Athens a bũ m̀bɛnsə waa nḡ ḡḡim a ala'a Berea; ḡḡoo waa a nu Silas nḡ Timoti mə tâ bi wḡḡḡḡ ḡḡi ḡḡi ḡḡsi'i yi.

A ala'a Athens

¹⁶ Paul à k̀a m̀ə aa nyu'utə mə tâ Silas bo Timoti bo zi Athens aa, ḡḡi yḡ i luu nḡ àḡḡḡḡ ḡḡḡ mə à lə nyə mə ḡḡ'ò àla'a mà ya i lə nluu nḡ m̀ikobə aà.

¹⁷ Ma mùu ajḡḡ a tigə ḡḡḡḡ a ḡḡḡḡḡḡḡ ntigə swuḡḡ bo bi bə ghu, baYuda bo bi tḡzḡnwī bii mə bi lə si bə'ɔ nḡ Nwī aa. ḡk̀i ḡḡḡḡ nḡ idigə mitaa a ḡḡḡḡ m̀itugə mḡ ḡḡwḡ m̀i tsḡm, a mbo bə bii mə bi lə ntswe ghu aà.

¹⁸ ḡḡḡḡḡi'innu ḡi m̀ɔ'ɔ ḡi mə bi lə si twonə nḡ waa nḡ bḡEpicurean bo nḡ bḡstoics aa, lə nḡi ḡḡsi'i yi bo bo tigə ḡswuḡḡ. Bo bḡ m̀ɔ'ɔ bo betə nḡ mə, “Ajḡḡ ḡḡ yḡ tigə mə à zḡ ànnu a l̀ɔ aa ḡḡi' àkə ḡ?” Bḡ m̀ɔ'ɔ bi kwi'i mə, “A bə tsi'i tsḡ a swonə ànnu bḡnwī bi itoo dḡḡḡ.” Bi lə ḡswonḡ ma mùu ajḡḡ aa ḡḡḡ mə Paul à lə si swonə nḡ ànnu Yesu a ajḡḡ yḡi mə à lə nyweenə nḡ ḡḡwo aà.

¹⁹ Nyonḡ maa ajḡḡ bi lə ḡḡḡḡ Paul ḡḡi nḡ ghu a ḡsi ḡḡḡḡḡḡḡḡ ḡi mə i lə ntswe maa ḡḡ'ò àla'a

aà bi twoṇè ni Arios Pagos aa, nswon mæ, “Bĩ'i lóo a nzi ànnù yĩ fii yù mæ o ghàà nswonè aà.

²⁰ Innù ma jú jĩ ghà'àtè jĩ mæ o swon aa, i funè yĩ'i aà funè kaa bĩ'ĩ wa'à nanṣè nzi nĩ ànnù yĩ mæ o swon aà. Bĩ'i lóo a nyu'u annù yĩ mæ o nanṣè swon aà.

²¹ Nlon mæ bè bĩ ghà'àtè a njò'ò ala'a Athens bo bì bighì bĩ mæ bi le ntswe ghu aa, bo le nkõṇ a mbwesè nòò wàà a nswon a ṇki yu'u innù jĩ fii jĩ mæ i le si ghèsè mfe'ε aà.”

²² Paul à le ntèè a ndəṇ wa atitì Arios Pagos, nswon mæ, “Bù bè baAthens, mè yè mē tsi'ĩ nĩ innù jĩ ghà'àtè mæ nĩ kòṇê ànnù Nwĩ.

²³ Nlon mæ àjàṇ mæ mè kì si tsyà a mûm njò'ò àla'a bu nlii nĩ njoo jĩ mæ nĩ mii aa, mè kì yè mæ àdìgè nìkentè nĩ mɔ'ɔ nĩ mà'a Nwĩ nĩ mɔ'ɔ nĩ ṇwa'anè ghu mæ nĩ tswe aa a mbo nwĩ yĩ mæ bi sɪ zĩ. Nwĩ wa yĩ mæ nĩ le si mmii nĩ ka mæ nĩ le ṇwa'à ghuu zi aa, à nĩ Nwĩ ma wa mæ mè zi nĩ ghu tsĩtsòṇè aà.

²⁴ “Nwĩ wa yĩ mæ à le nnanṣè mbi yù bo bì njoo tsim jĩ mæ i tswe ghu aa, à nĩ yu mbè Mmà'àmbĩ àbùrè bô nsyê. Kaa mbè a wa'à yĩ a mûm ndâmà'anwĩ yĩ mæ a ghùrè bāmìsòṇ aa tswê bē.

²⁵ Kaa à si ayoò tsu yĩ mæ mbè bĩ'inè fà'à ghu mbo nĩ mbô mi'inè aa lòò bē, nlon mæ à nĩ yu yĩ mæ a fa ntswéntì bo bì àzwĩ a mbo ṇgòṇ njoo tsim bo bì a mbo bè bĩtsimè.

²⁶ A le ntsyà aa tsi'ĩ a njĩm ṇù m̀sòṇ yĩ m̀fùùrè nnanṣè ṇgõṇ bē bì tsim bĩ bi tswe fàa nsyè aa a mbuu mbuù a idigè idigè tsi'ĩ ajàṇ mæ à le nlèè

aà. A ki mbə yu yï mə à ləə a noò yï mə mbə ànnũ tsu a fə'è ghu aà.

²⁷ A le nghìrè maa ajàŋ aa mə mbə bi kâ ñlɔɔ n̄i, kè nòò mò'ɔ nghìrè ñsweritə nyə yi. Ka mə kaa à s̄i naŋsè ñtswe tâ àgha'à yi tâ à sa'a aà.

²⁸ Tsi'ĩ tsǒ mə n̄u yĩ mɔ'ɔ à le nswon mə, 'Bĩ'inè tswe ntswēnt̄i yĩ'inè aa ghu m̄um n̄u, ñk̄i ñkarə aa tsi'ĩ ghu mum n̄u.' A k̄i ñfinə aa ajàŋ yï ñgǎŋwà'ànə ñŋwà'ànə juu jĩ mɔ'ɔ i swon mə, 'Bĩ'inè laa ñk̄i mbə bɔɔ bi.'

²⁹ Tsǒ mə bĩ'inè ni bɔɔ bi Nwĩ aa, tâ bĩ'inè tsuu ki wa'atə ni mə mārè yĩ à ni yĩ f̄ɛŋkobə fi tsu mə bi ghìrə ni gold, kè ni silva kè ñi ñgò'ò yï mə a lɔb̄itə ñu nnaŋsə aà.

³⁰ A le mbə mbĩ Nwĩ a le si foonse ñi ànnũ j̄i mə bə le si ghìrè ñi m̄bu'u aà, kaa bi le ñk̄i'ĩ zi aà, la ts̄it̄on, a swonə ni a mbo bə b̄itsim a ñgòn ìd̄igè tsim mə tâ bo bəŋkə m̄int̄i myaa, mm̄a'atə ib̄i waa.

³¹ Nlon mə à kà'à mə njwi yï mə yu ka yi tso'otə misa'a mi bē bitsim f̄aa mbi ghu a ni m̄an̄j̄i yï mə à ts̄inə i tsyà aa a n̄j̄im n̄u yĩ m̄f̄ūrè yï mə à tsò'ɔ aà. A d̄i'ĩ ma yũ a laa ni ñsi ni ñsi ñyonə a ajàŋ yï mə à le nyweensə yi ni ñwo aà."

³² Bo yù'ù mē Paul a ghaà ñi ànnũ ñlon ajàŋ mə b̄ə yweenə ni ñwo aa, bo b̄i ghà'atə le si wyè n̄i, lâ b̄i mɔ'ɔ bi swon mə, "Bĩ'i k̄on mə tâ ò ku'usə nswonə annũ ma yũ a mbo b̄i'ĩ."

³³ Paul à ghàà mē laa ntigə ñghɛɛ yi.

³⁴ Bè b̄i mɔ'ɔ bi le nyòn ñtsi'ĩ yi ñn̄i ñt̄i waa a nu Kristo. A t̄it̄i bə ma b̄u, Dionysius yï mə à le

mbə ɲu Arios Pagos wa yĩ mò'ɔ aa, bo bì mǎngyè yĩ mò'ɔ yĩ mǎ ìkũm yi i lɛ mbə Damaris aa, ni bè bì mǎ'ɔ bì lɛ ntswe ghu.

18

Ajàn yĩ mǎ Paul à lɛ ntswe a ala'a baKorinto aà

¹ Ma jũ ìnnù tì mǎ tì tɕyǎ Paul a lô a ala'a Athens ɲghɛɛ a Korinto.

² A lɛ ɲghɛɛ aa nyə ɲu baYuda yĩ mò'ɔ, ìkũm yi i bə Aquila, a kǐ mbə ɲu Pontus, yĩ à lɛ tì bə aa bô ɲgwê yĩ Priscilla ghèsè mǎ nlo aa a ala'a Itali nzi nlon mǎ Gúmnàà Claudius à lɛ ntsèrè mǎ tá baYuda bitsim bì fɛ'ɛ a ala'a Roma. Paul à lɛ ntigə ɲghɛɛ ntsi'i waa.

³ A lɛ ɲghɛɛ ntigə ntswe bo bo fà'à nlon mǎ bo bo lɛ si fà'à aa àbɛɲə àfà'à yĩ fùùrè, a bē ifà'a nnaɲsə ìtsè'è jĩ mǎ bì lɛ si ghùrè mǎntàn ghu aà.

⁴ A lɛ si tigə ɲghɛɛ ni a ndâghòtə a njwĩngòn tsim, nswonə nĩ ànnù Nwĩ a mbo baYuda bo bì baGrikia, bo bo swũɲnə a tigə nnaɲsə ntɔ'otə ni a mbo bo.

⁵ Nòò yĩ mǎ Silas bo Timoti lɛ nlò a Macedonia nzi ntsi'i yi aa, Paul à lɛ ntigə mfa noò yĩ nstsim a nswonə ànnù Nwĩ, nnaɲsə ntɔ'otə ndi'i nĩ nsi nĩ nsi mǎ a mbo baYuda mǎ Yesu à bə aa Ayo'ò Nwĩ wǎ.

⁶ Nòò yĩ bo lɛ ntsu'u ɲka ntuu ntoo yĩ n̄sigìnə ya ɲkii mbəgìtə nĩ Paul aa, a bu'utə ìtsè'è jĩ nswonə a mbo bo mǎ, “Aləə nũ yuu a ka kuu tsi'i a atu bù! Nĩ bə kwo a mûm ibi bù bon kaa mbə

bi wa'à gha firè. Nloginè tsìtsòn, mè ka ghèè gha a mbo bi tì zì Nwí."

⁷ A le ntigè nlo nghèe a nda Titus, Justus, nù àtoo dàn yíi mē à le si bɔ'ɔ nī Nwí, ndùgè yí ì tswè wa mbèè ndânghotè baYuda aa.

⁸ Krispus, yíi mē à le mbè nù yí mò'ɔ yíi à le si lèntè nī ndânghotè ya aa, à le mbii Nwí bo bi ñgwè'è nda yi tsimè; baKorinto bí ghà'àtè bíi mē bí le si yu'u nī ànnù ya mē Paul à le si swonè aa le si kii mbii bi murè nī waa a ñkì.

⁹ A bè mē nītugè a njwi yí mò'ɔ, Mmà'àmbi a swon a mbo Paul nī ñjèè tē tē mē, "Tsee kì bɔ'ɔ, bàñnè ka nswonè ntoo ya ntsuu ntsù gho kì kutè;

¹⁰ ñlon mē mē tswe bí'ò, kaa mbè nù wa'à gho lò mɔontè, nləənsə nī a nniñ ñgi'i yí tsù a nu wò ñlon mē mē tswe nī bè bí ghà'àtè fàa njò'ò àla'a."

¹¹ Paul à le ntigè ntswe a ala'a baKoronto alòò yí fùùrè nī bìsàn bi nto'o, ndi'i nī ñìghàà nī Nwí a mbo bo.

¹² La nòò yíi mē Gallio à le mbè atu bíGûmnàà a mbù'u Achaia aa, baYuda bí le ntantè ñkì mbiinè bitsim, ñzi bàñnè Paul, ñghèe nī ghu a ndâsa'a

¹³ ñswonè nī mē, "Mbâ ghú a totè nī bè mē tâ bí ka ñgha'asè Nwí nī mânjì yíi kaa à sǐ nī nònɔsè ku'ùnè."

¹⁴ Paul à ñà'à mē ntsǔ yi ñka nlɔɔ a ñkwi'i, Gallio a swonè a mbo bàYudà bya mē, "A ghìrè mbaa mbè mē nù ghú à wo aa nònɔsè kè mē à bù'ù aa annù tsu a mûm àla'a bon mē tswe nī nòò a nyu'utè isa'â ghuu ghú mbâ baYuda;

15 lâ, tsõ mæ à bə aa ìnnù òlɔŋ mighàà bo bì m̀kùm nì nòŋsə ghùù aa, nì ghɛɛ nlèntə ma yaa ànnù bũmbɔŋə; m̀ə tuu m̀ə kaa m̀ə ka wa'à nù òsa'a ìjàŋ ìnnù ma jũ b̃ə.”

16 A lɛ ntigə furə waa m̀ə bo fɛ'ɛ wa ndâsa'à.

17 Bo b̀tsim lɛ mban̄nə Sosthen, nù lèntə ndâghotə wa, ñghɔɔ yi tsi'ĩ wa nsĩ ndâsa'à. Kaa Gallio à lɛ ŋwa'à yi ma yũ ànnù kwɛ'ɛ.

18 Ma yâ ànnù a tsyà m̃ə, Paul a bũ òtswe njwi jĩ ghà'àtə, m̃fa filo fĩ bɔɔ bi Kristo bya, ntigə ntoo ŋkì ñghɛɛ a Syria, à kà maa ñghɛɛ aa, òlogə Priscili nì Aquilla bo bo ghɛɛ. A lɛ ñghɛɛ ñywe'e a Cenchriya aa, ŋkɔɔ atũ yi òlɔŋ m̀ə à lɛ ŋwàrə akàà yĩ m̀ɔ'ɔ.

19 Bo lɛ ntigə ñghɛɛ ŋkuu a Ephesus a ma'àtə waa mban̄nə gh̃ɛɛ a ndāŋhòtə ŋka nswonə nĩ ànnù Nwĩ ŋkii ntɔ'ɔtə nì a mbo baYuda.

20 Nòò yĩ m̀ə bi lɛ mbetə yi m̀ə mbə a tswê bo bo àgha'a a sà'àtə lɛ aa, à lɛ ntuu;

21 la nòò yĩ m̀ə à lɛ si fa filô fyaa laa a swon m̀ə, “Nwĩ à bə bii bon m̀ə ka gh̃ɛɛ bũ b̃i,” òtigə mbu nlò wa ala'a Efeso ntoo ghɛɛ yi fu.

22 Nòò yĩ à lɛ ntoo m̃fɛ'ɛ a Kaisaria aa, à lɛ ŋkɔ'ɔ ñghɛɛ ntsà'àtə ñghòtə bɔɔ bi Kristo a Yerusalem òtigə mbu nsigə ñghɛɛ a Antiokia.

23 A tswè m̃ə ghu a nì nòò yĩ m̀ɔ'ɔ, mmà'àtə òlɔ ntigə ŋkarə ñghɛɛ nì idigə idigə a mbù'ù ìla'a Galatia nì Frygia, òdiintə nĩ ñg̃ɔŋyɛg̃ɛnnù Yesu tsim jĩ i lɛ ntswe ghu aà.

24 Ma mùu noò nù bàYuda yĩ m̀ɔ'ɔ yĩ m̀ə bi lɛ si twonə nì Appolo, bi jwĩ yi aa a ala'a Alexandria aa, à lɛ nzĩ a ala'a Efeso. A lɛ mbə ŋũ yĩ m̀ə

à le nnaṅsə nzi ṅghàâ sigìnè, ṅki naṅsə nzi aṅwà'ànè Nwĩ.

²⁵ Bi le ṅki naṅsə mmirisə yi a ni mǎnjĩ Mmà'àmbĩ; ànnù Nwĩ a khĩ ghu ntii, a kii ṅghaa ndi'i nĩ ànnũ Yesu a ni mǎnjĩ yĩ à kù'ùnə aà, ka mə à le nzi aa tsi'ĩ ànnũ ṅkwerê ṅkĩ Jon aà.

²⁶ A le nlògìnè ntigə ṅghaa tsi'ĩ nĩ àdà'à a ndāṅghòtê; lá nòò yĩ mə Priscillia bo Aquilla le nyu'u annù yĩ à le si swonə aa, bo le ntwonə yi nnaṅsə ntigə ndi'i mǎnjĩ Nwĩ wa ghu mbo tá à naṅsə mbu zi sigìnè.

²⁷ Nòò yĩ mə à le nyè'ètə mə yu too ghèè a njii Achaia aa, bɔɔ bi Kristo le ndhìntə yi, ṅki ṅṅwa'anə aṅwà'ànè ntoo a mbo ṅǎṅyəgənnù Yesu jya jĩ mə i le ntswe ghu aa mə tá bi kwere yi sigìnè. Nòò yĩ mə à le ṅghèè ṅkuu ghu aa, à le ntigə nnaṅsə ṅkwetə ṅǎṅmbii Kristo jya, a waa yĩ mə à le si bə aa bon ṅbòn Kristo i ghìrə bi bi ntoo yĩ sigìnè yā aà.

²⁸ A le si tuu nĩ ànnù yĩ mə baYuda le si swonə nĩ nsi nĩ nsi tsi'ĩ nĩ àdà'à mbaṅnə ntɔ'ɔtə nĩ nìghàà nĩ Nwĩ mfiṅitə nĩ mə, Yesu à bə aa tsi'ĩ Ayo'ò Nwĩ wā.

19

Ajàṅ mə Paul à le ntswe a ala'a Efeso aà

¹ Nòò wa yĩ mə Apollos à le ntswe a ala'a baKorinto aa, Paul à le ntsyā a ala'a mbù'u atu nzi ṅkù'ù a ala'a Efeso, ntsi'i ṅǎṅyəgənnù Yesu jĩ mɔ'ɔ ghu.

² Mbetə waa mə, “Nì le ɲkwɛrə Azwĩ Nwĩ wa nòò mə nì le mbii Yesu Kristo aa ɛ?” Bo kwi'i ghu mbo mə,
 “Kaa bĩ'ĩ lɛɛ n̄tɛ'ɛ wa'à yu'u mə Azwĩ Nwĩ a tswe ghu.”

³ A bú m̄betə waa mə, “Bì le ntigə mmurə ghuu a ɲkì aa nì ìkũm wo aa ɛ?” Bo kwi'i mə, “Bĩ'ĩ le ɲkwɛrə aa ɲkĩ Jɔn.”

⁴ Paul a tigə ñswon̄ a mbo bo mə, “Jɔn à le si mmurə bē a ɲkì aa mə tâ bì ka mbəɲkə m̄intiì myaa, ñswon̄ə nì a mbo bo mə tâ bo bii ɲû wa yĩi mə a yòɲə a ɲjĩm yu aa, a bə Yesu.”

⁵ Ajàn̄ mə bo le nyu'u ma yû aa, bi murə waa a ɲkì n̄ ìkũm Mmà'àmbĩ Yesu.

⁶ Nòò yĩi mə Paul à le nnòɲsə mbô mi a atu bo aa, Azwĩ Nwĩ a sigə ɲkuu a nu bo. Bo tigə ñghaa nì m̄ighàà m̄i fii ɲkii ɲkɛ'ɛnə n̄ n̄toò Nwĩ.

⁷ Bo b̄itsim le mbə tsǒ n̄ghũm n̄tsò baà.

⁸ Paul à le si tigə ɲkuu nì a ndāɲghòtə a nì b̄isàn̄ bi tarə ɲghaa ghu ti b̄ɔ'ɔtə, ñswun̄ə bo bì b̄ə tâ bo zi mə ànnù yĩi mə bi swon̄ə nlon̄ annù nif̄ Nwĩ aa à nì tsi'ĩ ànnù.

⁹ Bo b̄i m̄ɔ'ɔ le nt̄i atu kaa wa'à waa b̄i; n̄tigə ɲghaa n̄ ìnnù j̄i bi nlon̄ə ɲgaa M̄anj̄i Mmà'àmbi wa a ns̄i ñghòt̄ə. Paul à le nl̄ɔgə ɲḡɲyɔḡɛnnù Yesu jya bo bo swun̄tə waa bo, n̄tigə ɲghaa bo bì b̄ə nlon̄ n̄ighàà nì Nwĩ a ɲjw̄i tsim a ndāɲwà'ànə Tyrannus.

¹⁰ Ma yû a le ɲghèè n̄ m̄b̄i a ɲjĩm ìlòò j̄i baà. B̄ə b̄itsim b̄i bi le n̄tswe a mbù'ù Asia, baYuda bo bì baGrikia, bi le nyu'u n̄ighàà nì Mmà'àmbi.

Bɔɔ bi Sceva

¹¹ Nwĩngòṅ à le nghìrè innù jĩ yěyerè jĩ wè ntsya a n̄jĩm Paul.

¹² Bè le si tigə nlogə tsi'ĩ itsə'ə nyè'ε nsi ji bo bi àtsə'ə nnòṅsə a ntɔṅ yu nghεε n̄ ju a mbô ṅgàn mighòò, mighòô myaa mi fwetè, ìzwĩ jĩ bi i k̄i m̄fε'ekə n̄ a nu bo.

¹³ BaYuda b̄i m̄o'ɔ b̄i m̄ə bi le si ghaa ṅkarə mfi'ĩ n̄i ìzwĩ jĩ bi a nu bè aa, bo le nlògìnè ntigə ntwoṅ ikum Mmà'àmbĩ Yesu a atu bè b̄i m̄ə bi le ntswe n̄i ìzwĩ jĩ bi aa, n̄swoṅə n̄i m̄ə, “Mè swoṅ a mbo wò n̄i ìkũm Yesu wa m̄ə Paul a swoṅə annù n̄lɔṅ ṅgaà ȳi aa m̄ə tâ ò fε'ε.”

¹⁴ Bɔɔ bi ṅũ baYuda ȳi m̄o'ɔ ȳi ìkùm̄ə yi le mbə Sceva, mbə ṅgàn̄mà'a Nwĩ aa, bo le si ghìrè maa ajàn̄è.

¹⁵ Lá àzwĩ ya a betè waa m̄ə, “Mè zi Yesu, ṅk̄i nzi Paul. Lá n̄i bə aa bìwò aa ε?”

¹⁶ Nù wa m̄ə àzwĩ ya le ntswe ghu nu aa, a wô a nu bo, nt̄i ṅgha'a waa, ṅghɔɔ waa bits̄im, bo khêkè m̄fε'ekə wa nda n̄i ilà'à a nu bo t̄i itsə'ə.

¹⁷ BaYuda n̄i baGrikia bits̄im b̄i bi le ntswe a ala'a Efeso aa, bo le nyu'u ma ȳu ànnù n̄iɔ'ɔ tswā waa, bo ku'usè ṅghu'usə ikum Mmà'àmbĩ Yesu Kristo.

¹⁸ Bè b̄i ghà'àtè b̄i bi le mb̄i Kristo aa, bo le n̄z̄i n̄i n̄si n̄i n̄si mb̄i innù j̄i m̄ə bo lèè m̄fansə aà.

¹⁹ Bo b̄i ghà'àtè b̄i m̄ə bi le si ghìrè majèkè aa, bo le ṅghotə ṅṅwà'àn̄ə jyaa nzi ntòɔ a nzi bè. Ndùu ṅṅwà'àn̄ə j̄i bi le ntòò aa, à le mbə ibàt̄ə ṅkabə silva ntsù'ù m̄ighum mi ntaà.

²⁰ A bə ajàn̄ ȳi m̄ə n̄ìghàà n̄i Mmà'àmbi n̄i le nsèèn̄ə n̄i m̄idà'à ṅkwe nghεε n̄i m̄b̄i.

Fìkòrè fii mē fī lē mfè'è a ala'a baEfeso aà

²¹ Ma jû innù i tsyà mē, Paul a ka'à a ntii yu mē yu ka tsyà a ala'a Macedonia bo bì Achaia i ghèe a Yerusalem nswonə nī mē, “Mē ka lò ghu, i lìgìnə nghèe ywe'e ala'a baRoma.”

²² A lē ntigə ntoo Timoti bo Erastus, bē bi baa bii bi lē si kwetə nīi aà, a ala'a Macedonia. Yumbon, à lē mbànnè mbu ntswe nī mūtii noò a mbù'u Asia.

²³ Ma mùu noò, ñgi'i yĩ ñwè i lē mfè'è a ala'a Efeso ñlonə Mânji Mmà'àmbi wā.

²⁴ Nù yĩ mò'ò yīi mē ìkùmē yi à lē mbə Demitrios, mbə ntwī àlàà silva aa, à lē si twi nī ñda nwī yīi mē bi lē si twonə nī Artemis aa, mfi nī a mbo bē, yu bo bì ñgǎñfà'á ji tswé nī àbīi yī wè ghu.

²⁵ A lē ntigə nghotə ñgǎñfà'á ji bo bì bē bii mē bi lē si fà'a itu mifà'á jī mò'ò tsǒ ma jû aa, nswon mē, “Nī zi mē bī'inè kī si kwèrə ñkabè yī'inè aa fàa atu afà'á.

²⁶ Nī yè mē ñkī nyu'u mē kaa à sī aa tsi'ī faa a ala'a Efeso təè. Paul ghú à kàrè mē a mbù'u Asia tsi'ī ntsim, mbwe'esə nī ñnòò bē bī ghà'atè mē bì bii annù yīi mē yu swonə aà, ñswonə nī mē bīnwī bii bi nanşə nī aa nī mbo aa kaa à sī bīnwī bē.

²⁷ Ngi'i yīi i tswe ghu aa à nī mē kaa à ka wa'à tsi'ī àfà'á yī'inè yū bī'ī, bi ka tigə lògə ndāmà'anwī, nwīngòn mǎngyè Artemis yī ñwè yū nī àdànè dānè. Ajān mē bē bītsim a Asia bo bi a mbī ntsim kī si gha'asə nīi aa, tā à mē, tā nīfò nī ikūm yi tā nī mē.”

28 Nnòò bē wa yù'ù mē ma yū ànnù aa, m̀ntɔŋɛ myaa lwĩnè, bi lɔgìnè n̄tigə nswonə ni mə, “Nìgha'a n̄ wè a mbo Artemis, nwĩ baEfeso.”

29 Abùùrè a lɛ ŋkuu wa n̄jò'ò àla'a tsi'ĩ tsim. Nnòò bē wa baŋnè Gaous bo Aristarchus, mə lɛ mbə bē bi Macedonia bi baa b̄i bo bi Paul lɛ si z̄inè aa, n̄swonə waa nzwu ŋkuu ŋghɛɛ ni bu a m̄m̄ nda yĩ n̄wè ȳi mə bi lɛ si ghìrè nidorə ghu aà.

30 Paul à lɛ ŋghə mə yu yõŋ ŋkuu ghu, bɔɔ bi Kristo b̄i mə bi lɛ ntswe ghu aa bi tswā yĩ.

31 Bè b̄i d̄ir̄isè b̄i mə bi lɛ ntswe maa mbù'ù àla'a mbə ika'á ji, bi lɛ ntoo ŋk̄k̄ ghu mbo, mbu'u n̄i m̄bo ghu mbo mə t̄a à tsuu l̄ɔ ywĩŋtə mə yu kuu wa m̄m̄ nda yĩ n̄wè ya mə bi lɛ si ghìrè midorə ghu aà.

32 Bulà lɛ si tɔŋnə nswonə n̄i yulà ànnù, bil̄i tɔŋnè n̄swonə n̄i yil̄i. Nlon mə bo b̄i ghà'atè lɛ ŋwa'á n̄ji'ĩ ànnù ȳi mə bi lɛ twonə waa ghu aa z̄i aà.

33 Bo b̄i ghà'atè lɛ mbii mə Alexander à z̄i n̄ji'ĩ n̄lon mə baYuda lɛ ŋghìrə mə t̄a Alexander à tsya ŋghɛɛ a mb̄i aà. Alexander, à lɛ nts̄itè bē n̄i àbo mə t̄a bi yu'utə t̄a yù ghaa a mbo bo nto'ɔtə a mbo bo.

34 Aj̄an mə bo lɛ nyə yi nzi mə à ni n̄u baYuda aa bo lɛ nlògə ib̄antè noò ji baa, boon̄sə n̄tɔŋnə n̄t̄i ts̄ɔ n̄u ȳi mò'òtə nswonə ni mə, “Nìgha'a n̄ wè a mbo Artemis, nwĩ baEfeso.”

35 Nòò ȳi mə tan̄ikurə ȳi n̄wè à lɛ ŋghìrè n̄nòò wa i bonè aa, a ghaà a mbo bo nswonə mə, “B̄il̄m̄ b̄a, baEfeso, n̄u tsù ȳi mə à s̄i zi mə Efeso, mə à ni n̄jò'ò àla'a aa, à tswe n̄i nd̄amà'anwĩ m̄an̄gyè

Artemis ni fɪŋkobə fɪ ɲgò'ò fi fya mə fi lɛ nlò a aburə ɲwo aa à ni wò aa ɛ?

³⁶ Ajàŋ mə kaa mbə ɲù a wa'à ma jù ìnnù ligitè aa, tâ nì bɔrisə ntìi ghuu, ntsuu atìrə annù lǒ ghìrè.

³⁷ Nlon mə bə bú mə nì zi nì bu faà kaa bô sɪ bē bii mə bi yèrə njoo a ndâmà'anwǐ bē, kaa wa'à kì ɲghaa innù mbəgitə nwǐ mǎŋgyè yǐ'inè Artemis ghu bē.

³⁸ Mbə a bə yǐi mə Demitrios bo bi ɲgǎŋfà'á ji bi tswe nì ànnù ɲlonə ɲù, bo mǐntsu mǐkòrè, mǐ təə ɲɛ'ɛ, ɲgǎŋsa'a mǐsa'a tswé ghu, tâ bi ghɛɛ nsɔmsə waa.

³⁹ Mbə ànnù yǐ mɔ'ɔ a bu ntswe ghu yǐi nì kǒŋ nnaŋsə nzi, bon bi ka tsisə a noò yǐi mə bə bi ɲjɔ'ɔ ala'a yù tɛ'ɛ mboontə a ntsisə innù aà.

⁴⁰ Nlon mə bi ka fìrè yǐ'inè mə bǐ'inè bɪŋ fǐkòrè a nǐ ànnù yǐi mə a fɛ'ɛ sii aà. Kaa ɲji'ǐ fǐkòrè sii ì ghìrə wa'à bē. Mbə bi kǐ mbetə yǐ'inè bon kaa bǐ'inè ka wa'ǎ annù yǐ swòŋ zǐ."

⁴¹ A swòŋ mē ma la aa ntigə nseensə bē byá.

20

Ajàŋə mə Paul à lɛ ɲghèɛ a ɪla'a Mecedonia bo bǐ a Achaia aà

¹ Nòò yǐi mə fǐkòrè fya lɛ mmè aa, Paul à lɛ ntwon ɲgǎŋyəgènnù Yesu jya, ɲdiintə waa nì ɲìghàà ntigə mfa fǐlò fyaa. Ntigə mma'atə ɲghèɛ a ala'a Macedonia.

² A lɛ ɲkarə mbù'ù ma ya ɲdiintə nǐ bē bya ghu nǐ ìnnù jǐ ghà'àtə ntigə ɲghɛɛ ɲkù'u a ala'a Grikia

³ òtswe ghu bìsàṇ bitarè. Nòò yī mē à lē ntaṇtē mē yu ka ghèe a ala'a Syria aa, à lē nyē mē baYuda lē ntaṇ mināṇṇ àtū yī, òtigē mbu mbī fu, òtsya nī Macedonia.

⁴ Sopata, MuPyrrhus, yī mē à lē nlō a ala'a Berea aa, à lē nghèè bo yu. Aristarchus nī Secundus yī mē à lē nlō a ala'a Tesalonika aa, Gaius yī mē à lē nlō a ala'a Derbe aa, Tychicus bo Trophimus, nlo a mbù'u Asia, nī Timoti lē ṇki nghèe bo bo.

⁵ Bo lē ntsyā a mbī òghèe a nyu'utē bī'ī a ala'a Troas.

⁶ Bī'ī lē òtigē ṇkuu a abanē ṇkī a Filipi, a noò yī mē ìkò Abaa tī kò'ò wa i lē ntsyā aà. Njwi i ghèè kī tsyā jī ntaà, bī'ī tsi'ī waa a Troas, bī'ī bo tswé ghu ṇgyà yī mfuùrè.

Ajàṇ mē Paul à lē nzī a ala'a Troas nī ṇgàà yī nlwī'ī òjīmè aà

⁷ A bē a njwī òtsyā mēbī a mūm ṇgyà, bī'ī boòntē mē bī'ī jī mījī mī àkòṇṇè, àjàṇ mē Paul à lē ntswe nī mēà'atē a tītugē aa, à lē ṇghàà a mbo bē bya òghàà nya sa'à si'ī ṇghèe ṇkù'ù nī òtī òtugè,

⁸ bìlām bī ghà'atē lē ntswe a nī òja'à nda yī ndēṇ ya mē bī'ī lē ntswe ghu aà.

⁹ Mújōṇ yī mē à ìkūm yi i lē mbē Euticus, à lē ntswe a ntsù window. Ajàṇ mē Paul à lē si ghàà nī àdanē òghàà aa, à lōḡnè ṇka ntsīṇ filo, òtigē mbwī ndēṇ, nlo nī òja'à nda ya yī mē i lē mbē òja'à nda jī tarē a ṇkò'ò a ndēṇ aa, ṇwo a nsyē. Bī ghèè tī ṇḡe yi bon à kwò mē.

¹⁰ Paul à le nsigə, ɲkwutə yi a nigö yu, nswon mə, “Nì tsuu bo'ɔ bə, wā ntswënti yì ì bùrə ghu nù.”

¹¹ A le mbù ɲko'ɔ ghɛɛ fu wa nja'à nda mbatə abaa ɲkurə, ɲghɛɛ nî mbĩ ɲka ɲghaa a mbo bo nywe'e ajàn mə àbèè à le mfu'u, a ma'àtə ɲghɛɛ aà.

¹² Bi logə mújɔŋ wa ɲghɛɛ ni ghu ntì, nìdorə luu a mùm ntì bo.

Ajàŋ mə Paul à le mmà'àtə Troas, ɲghɛɛ a Miletus aà

¹³ Bĩ'ĩ le ɲghɛɛ mbĩ ɲkuu abanə ɲkì ɲghɛɛ a Assos, a adigə yìi mə bĩ'ĩ le ntswe nî nlògə Paul ghu aà. A le swon mə tâ bĩ'ĩ ghɛɛ nyu'utə yi ghu, tâ yù banə nzì ni mìkòrə.

¹⁴ Nòò yìi mə à le nzì ntsi'i yì'i a Assos aa, bĩ'ĩ le nlògə yì a mùm abanə ɲkì, bĩ'i bo tigə ɲghɛɛ a Mitylene.

¹⁵ Bĩ'ĩ le ntigə ɲkuu wa mùm abanə ɲghèè, àbèè tì mə tì fu'u bĩ'ĩ ghèè nywe'e a mbĩ Kios. Njwi yì mò'ɔ ì ghèè mē kì tsyá bĩ'ĩ ghèè ɲku'u a Sasmos, yìi ì bu nyòntə, bĩ'ĩ ywe'e Miletus.

¹⁶ Paul à le ɲwa'atə mə bon yu kuu a nî abanə ɲkì a ghèè Efeso ta wa'à noò ma mùu mbù'u Asia ghènsə. A le sì khènə mə yu ghɛɛ kù'u a Yerusalem mbon tâ Njwĩ Pentecost tâ ì ku'u.

Ajàŋ mə Paul à le mfa fĩlo fĩ bilì bi ndânwi a Efeso aà

¹⁷ Paul à le ntswe a ala'a Miletus ntòo ɲkì a ala'a Efeso ntwon ni bilì bi ndânwĩ mə bì zi ntsi'i yì ghu.

18 Bi zĩ mē òtsi'i yi ghu aa a swon a mbo bo mē, “Nĩ zĩ àjànə mē mē le ntswe a noò ghǎ ntsim bi'inə aà, òlògìnə nĩ òjwĩ òtsyà mbĩ mē mē le nzi òkuu fàa mbù'u Asia aà.

19 Mē le mborisə ibìinū gha, nĩfa'a nĩ a mbo Mmà'àmbi tsi'ĩ tsǒ ngàjàfà'á yĩ nĩ mĩlàa a mi'i mē. Nkĩ nzi ngi'i ya yĩ mē mē le nyə a ajànə mē baYuda le ntanə minàn a atu mē aà.

20 Nĩ zi mē kaa mē le òkĩ'i annù yĩ tsu yĩ mē a le ntswe nĩ òkwètə ghuu aa lèè tĩ ghìrə, òdĩ'i nĩ ghuu òkii nswonə nĩ ànnù Nwĩ a mbo bù a nsĩ ònòò bo bi a ndùgə bù aà.

21 Mē le si swonə nĩ a mbo baYuda, òkii nswonə nĩ a mbo baGrikia, òwa'asə nĩ waa mē bo bənkə waa, mma'atə innù jĩ bi jyaa mbii fu a mbo Nwĩ, mbii Mmà'àmbi yĩ'inə Yesu Kristo.

22 “Tsĩtsòŋ, a gha aa a tii Azwĩ Nwĩ mē ghèè nĩ a Yerusalem, kaa òkĩ'i annù yĩ mē a ka fè'ɛ a nu mē ghu aa zĩ.

23 Annù yĩ mē mē zi aa à nĩ mē, Azwĩ Nwĩ a wà'àsə mē gha òkè'ènə a mbo mē mē, a nĩ òjò'ò ɪla'a tsim àtsan bo bi ògi'i i yu'utə nàà.

24 Lā mē lògè òtswéntĩ ya nĩ àdànə dànə a mbo mē. Annù yĩ mē mē lòo a ngìrə aa, à nĩ mman̄sə ɪfà'à wa yĩ mē Mmà'àmbi Yesu à fa a mbo mē mē mē fa'a aà, a bē òka nsèensə òtoo yĩ òsigìnə ya nlon ibon Nwĩ.

25 Mē kàrə mē a titi bù bitsim, òswonə nĩ ànnù, òlon annù nifò Nwĩ. Tsĩtsòŋ, mē zi mē kaa òn òbù à ka yĩ wa'à gha bù nyə.

26 Mē tigə ònan̄sə nswonə nĩ a mbo bù sii mē, mbə òn òbù yĩ tsu a yi mbwe, bon kaa à sɪ isa'à

gha bē.

²⁷ Nlon̄ mē kaa mē lē ŋki'i annū yī tsu yī mē Nwi à t̄ant̄ə aa a mbo bù l̄ò'òsè; mē lē ŋkē'èn̄ə tsi'i tsim̄ə.

²⁸ A ku'un̄ə mē nī ka nlent̄ə ghuu bu nī bù, ŋkii nlent̄ə nī àkàrə mbi ya yī mē Azwī Nwī a n̄n̄ə a m̄m̄ n̄t̄ər̄in̄əbo bù aà. Tā nī ka nlent̄ə ŋghot̄ə Nw̄nḡò̄n̄ yī mē à gh̄ir̄ə nī yī, n̄tsya a n̄j̄m̄ n̄ìwo nī Mú yī aà.

²⁹ Mē zi mē n̄òò yī mē mē ka mà'at̄ə aa, n̄ānḡwȳə m̄tsȳɛ'ɛ i ka zī a tit̄i bù, kaa ŋki'i akàrə mbi ya l̄in̄ə.

³⁰ N̄òò à ka yī kù'u t̄a bē bī m̄ò'ò a tit̄i bù ka n̄tswē nī ib̄̄n̄ənn̄u a mbwe'es̄ə ŋḡ̄n̄ȳəḡ̄nn̄u Yesu jī m̄ò'ò i sw̄unt̄ə mē bì ka n̄yon̄ə waa.

³¹ Nī tsȳes̄ə ghuu maà n̄òò, ñwa'at̄ə nī mē, kaa mē lē ñwa'à kent̄ə a ndi'it̄ə ghuu yī m̄ò'ò yī m̄ò'ò nī m̄il̄àa a m̄i'i mē, n̄ituḡə nī às̄i'̄in̄ə, a at̄ú il̄òò jī tar̄ə.

³² “Ts̄its̄ò̄n̄, mē n̄n̄ə ghuu a m̄m̄ n̄t̄ər̄in̄əbo Nwī, nī n̄ìgh̄àa nī ib̄ò̄n̄ə yī wa, mē mb̄ə nī ko'ò ghuu nī kwe, n̄tiḡə m̄fa njoo jya j̄i mē Nw̄nḡò̄n̄ à l̄əə a mbo bē b̄its̄im̄ b̄i mē à gh̄ir̄ə bī laa aà.

³³ Kaa mē lē ŋki'i nī silva, kē gold ñu tsu kē its̄ə'ə jī ȳə'ət̄ə.

³⁴ Bù b̄its̄im̄, nī zi mē, mē lē si f̄à'à nī m̄bo aa mù, a n̄tswe nī àyoo yī mē mē nī ŋḡ̄n̄ək̄ò̄r̄ə jya lē si bon̄ə aà.

³⁵ Mē di'i mē a mbo bù, n̄tsya a nī ŋḡò̄n̄ inn̄u ma j̄u tsim̄ mē, nī ka m̄fa'a nī m̄it̄i bon̄ nī ka tswe nī m̄an̄j̄i a ŋkwet̄ə bē b̄i mē bī b̄or̄ə aà. Ñwa'at̄ə n̄i n̄ìgh̄àa n̄i mē Mm̄à'àmb̄i Yesu yumb̄on̄ à lē

nswoŋ aa mə, 'A mfa, a zĩ nĩ m̀bɔɔnə ntsyàtə a ɲkwɛrə aà.' "

³⁶ Nòò yĩi mə Paul à lɛ mmànsə aa, à lɛ nswètə miku'utê mi a nsye bo bo bĩtsim tsa'àtə Nwĩ.

³⁷ Bo bistim lɛ si tigə nyə'ə ɲkotə nĩi a nigò bo, nnɔŋə ni mighègê mi mfa ni filô fi.

³⁸ Bo lɛ nnansə ɲjəŋnə si'i si'i aa nlon mə à lɛ nswoŋ mə kaa bo ka yĩ wa'à yi bú nyə aà. Bo lɛ ntigə ɲghɛɛ bo bo wa ntsũ abanə ɲkì.

21

Ajàn yĩi mə Paul à lɛ ɲkɔ'ɔ ɲghɛɛ a Yerusalem

aà

¹ Bĩ'ĩ lɛ mfa filô fyaa ntigə mma'atə waa, ɲkuu aban, ntigə ntsinə ntoo ɲghɛɛ ɲkuu a Cos; àbèè fu'u bĩ'ĩ ghèè ɲywe'e a Rhodes, ntigə nlo ghu ɲghɛɛ a Patara.

² Maa ala'a bĩ'ĩ lɛ nyə aban yĩi a lɛ si too ɲghɛɛ ni a Fonisia aa, bĩ'ĩ lɛ ntigə ɲkuu wa a mùm àban ya ntoo ɲghɛɛ.

³ Bĩ'ĩ zĩ mē ntigə nyə nĩ Cyprus laa, mbàŋnə m̀bəŋ nsigə nĩ m̀bĩ ntii, nsigə ɲkuu a ala'a Syria. Bĩ'ĩ lɛ ntigə ɲghɛɛ mfè'è a aghəŋə ɲkì a Tai, a adigə yĩi mə bi lɛ ntswe nĩ mfi'i ɲjoo jii i lɛ ntswe wa mùm àban ya ghu aà.

⁴ Bĩ'ĩ lɛ ntigə nlɔɔ ɲgǎŋmbii Kristo jii i lɛ ntswe maa adigə aa ntigə ntswe bi'i bo a atũ ɲgyà yĩ m̀fùùrè. Azwĩ Nwĩ à lɛ ndì'ì a mbo bo bo tigə ɲswon a mbo Paul mə tâ à tsee a Yerusalem kɔ'ɔ ɲghèè.

⁵ Njwi jii mə bĩ'ĩ lɛ ntswe nĩ ntswe bĩ'ibo i kà mə aa tsya bĩ'ĩ tigə m̀ma'atə waa ɲghɛɛ. Bo

bitsim ni bângyê byaa bo bi bɔ̀ɔ byaa le yònè yì'i bǐ'ibo fɛ̀'è wa njɔ̀'ɔ̀ àla'a bo nghɛ̀è a ntsyaasè yì'i. Bǐ'ibo ghèè mɛ̀ wa aghəŋə̀ ɲkì ntigə̀ nswetə̀ mikú'utê mǐ'ibo ntsa'atə̀ Nwǐ ghu. Bǐ'ibo tsà'atè mɛ̀ Nwǐ aa ntigə̀ ntsà'ànə̀, bo fâ filô fì'i.

⁶ Bǐ'ì le ntigə̀ ɲghɛɛ ɲkuu wa a mùm àban bo tigè mbu ɲkwɛɛɲkə̀ waa a mila'a bo.

⁷ Bǐ'ì le nlò a Tai ntigə̀ ɲghɛɛ nǐ mǐbǐ ɲghɛɛ nywe'e a Ptolemais, a adigə̀ yǐ mɛ̀ bǐ'ì le nyə̀ bɔ̀ɔ bi Kristo bǐ mɔ̀'ɔ̀ ghu, ɲghɛɛ ntsà'atə̀ waa, ɲkì ntswe bi'ibo njwi yǐ mǐfùrè aà.

⁸ Abèè a le mfu'u bǐ'ì lô ɲghɛɛ ɲkuu a ala'a Kaisaria, ntigə̀ ɲghɛɛ ntswe a nda Philip mɛ̀ à le mbə̀ Evangelis, mbə̀ ɲû yǐ mɔ̀'ɔ̀ a titi ɲgǎɲkwetə̀ jya ji sàmbaa laà.

⁹ A le ntswe ni bɔ̀ɔ bângyè bi tiyɔ̀'ɔ̀ bi sàmbaa, bǐ mɛ̀ bi le si yu'u nǐ ntoò Nwǐ ɲswonə̀.

¹⁰ Bǐ'ì tswe mɛ̀ ghu nǐ ɲjwi jǐ mɔ̀'ɔ̀, ɲgàɲntoò Nwǐ yǐ mɔ̀'ɔ̀ mɛ̀ bi le si twonə̀ ni Agabus aa, a lô a Yudea ɲsigə̀ ntsi'i yì'i.

¹¹ A le nlògə̀ ikò Paul, ɲkwerə̀ mikòrê mi bo bi mbô mi ghu, ɲswonə̀ mɛ̀, “Azwǐ Nwǐ a swonə̀ mɛ̀, ‘Aà àjàɲ yǐ mɛ̀ baYuda bǐ mɛ̀ bi tswe a Yerusalem aa ka kwerə̀ mbônə̀ ikò ghû, i tigə̀ fa yǐ a mbô ɲgàɲtibǐ Nwǐ.’ ”

¹² Bǐ'ì yù'ù mɛ̀ laà, bǐ'ì bi bè bǐ bǐ'ibo le ntswe aa tigè mǐbu'u mbo a mbo Paul mɛ̀ tâ tsee a Yerusalem kɔ̀'ɔ̀ ghèè.

¹³ Paul a tigə̀ ɲkwi'i mɛ̀, “Nǐ ghìrè aà àkè laà, ɲyè'ə̀ mbə̀gitə̀ nǐ nû ya aa ɛ̀? Wa kaa mɛ̀ si nû yà tantə̀ aa tsi'ì a ɲkuu a ndàtsanə̀, mɛ̀ ki ntanjə̀

nû yà aa a ñkwò a Yerusaleṃ nloṇ annũ ikum Mmà'àmbi Yesu."

¹⁴ Tsó mæ à lɛ nligìnè òtuu annù yĩ mæ bi'i lɛ si swonɔ aa, bi'i kɛntè òtigə nswon mæ, "Tâ Nwĩ à ghirə annù yĩ mæ a lòò aà."

¹⁵ Mayũ a tsyà mæ, bi'i tigè òtantə njoò ji'i ñkò'ò ñghɛɛ a Yerusaleṃ.

¹⁶ Ngǎnyəgənnù Yesu jĩ mò'ò i lɛ nlò a Kaiseria ñkò'ò ñghɛɛ bi'ibo, òlogə yi'i bi'ibo ghɛɛ ñkuu a nda Mnason nù Cyprus yĩ mæ à lɛ mbə ñũ yĩ mò'ò a titi ngǎnyəgənnù Yesu jĩ mbĩ aa, ntigə ntswe bi'ibo.

Paul a ghɛɛ ñghantə Jɛms

¹⁷ Bi'i kò'ò mæ ñkuu a Yerusaleṃ aa, bɔɔ bi Kristo bya bi bi lɛ ntswe ghu aa, bi kwɛrə yi'i tsi'i nì nìdòrə.

¹⁸ Abɛɛ a fù'ù mæ, bi'ibi Paul ghɛɛ ñyə Jɛms; bi'ibi bi ndānwĩ bitsim bi kɛ òzi ntsi'i yi'i ghu.

¹⁹ Bi'ibo tsà'ànè mæ, Paul a tigè ñkɛ'ɛnə innù tsim, nìlì'i nìlì'i, jĩ mæ Nwĩ à lɛ ñghirə a titi bi'izi Nwĩ òtsya a ñjĩm ifà'á yi aà.

²⁰ Bo yù'ù mæ aa, bo bitsim tigè ñgha'asə Nwĩ. Bo bú òswon ghu mbo mæ, "Mumaà yĩ'i, Paul, ò yə àjàn yĩ mæ baYuda a tsù'u ntsù'ù bi bi' mæ Kristo aà; ñkɛ yə àjàn yĩ mæ bo nanşə nte'ɛ atũ yaa a nləə ònşə aà.

²¹ Bi swon mæ a mbo bo mæ ò kɛ si di'i ni a mbo bàYuda bi mæ bi tswe a titi bi'izi Nwĩ bitsim aa mæ tá bo ma'atə bìnòşə bi Moses ntsuu kɛ lòə. Nswon ni a mbo bo mæ tá bo tsee bɔɔ byaa kɛ ñètə, ñkii tsuu bìnòşə bi baYuda i kɛ yòñə.

²² Mbə bĩ'inè ghirè mə akə tsítsòn ɛ? Tsítsòn bo ka yu'u mə ò zĩ m̃.

²³ Mamùu ajàn, ghirè annù yĩ mə bĩ'ĩ ka swon a mbo wò aà. Bè bĩ m̃'ɔ tswe faà bi nìkwà mə bĩ kàà mə annù a mbo Nwĩ,

²⁴ ghèè nlògè waa tâ búbo ghèè nsĩ'itè annù yā tâ búbo laa a nsi mi'i Nwĩ, tâ ò ki ntwu ayoo yĩ bo tswe nì ntwu aà, tâ bo tigə ɲkɔɔ itú jyaa. O bə ghirè mùu ajàn bon bə bĩtsim ka zi mə innù jya mə bi swon atu wò aa à nĩ àbǎǎnnnù. Lā ò bǎǎnnè nìlè nĩ ñɲsè a nĩ àkòrè nìzĩ yò.

²⁵ A ɲghèè nĩ ànnù bĩtìzĩ Nwĩ bya mə bi bĩ m̃ Kristo aa, bĩ'ĩ tòò mə aɲwà'ànè a mbo bo ñswonə nĩ mə bĩ'ĩ biinə mə tâ bo tsuu miji m̃i mə bi ma'a m̃ɲkobə ghu aa ki jì, ñtsuu aləə ki jì, ñtsee naà yĩ mə bi twèè nt̃ɲ yì nzwitə aa ki kurə; ɲki tsee ki tsùùrè."

²⁶ Paul à lɛ ntigə ɲghèè nlògè bə bya, àbèè a fù'ù m̃, bo bo ghèè ñsi'itè àkàà yā. Bo lɛ ntigə ɲghèè ɲkuu a ndàmà'anwĩ ɲkɛ'ɛnə mə ɲwi jya mə bo lɛ ñtswe nĩ ñlèə ɲb̃i nũ waa tâ ɲ laa aa, bo lèə m̃ ɲki m̃fa ɲjoo mmà'anwĩ j̃i mə bo lɛ ñtswe nĩ m̃fa atu bo yì mò'ɔ yì mò'ɔ aà.

Ajàn yĩ mə bi lɛ ñtswa Paul a m̃m ndàmà'anwĩ aà.

²⁷ ɲwi jya jì sàmbaa ɲ ghèè m̃ ɲka m̃m, bàYuda bĩ m̃'ɔ b̃i bi lɛ nlò a ala'a Asia aa, b̃i bi lɛ nyə Paul a m̃m ndàmà'anwĩ aa, bi lɛ ntotè nnòò bi tigè m̃bǎǎnə yì,

²⁸ ñtɔɲnə ñswonə nĩ mə, "BaIsrael, nì zi ɲkwetə yì'i! Mbā ghùlā a d̃i'ì nĩ a mbo bè a idigə tsim mə bè ka ñtsa'a nĩ yì'inè, ntəsə nĩ

nôḡsè, ḡkii ntsa'a nî ndâmà'anwĩ. A kî mē nîzi ḡka ntsuure nsìḡè nî àdìḡè yû mē laa aà!"

²⁹ Bo lē si swon ma mùu ajàn aa nlon mē à lē ti bē aa bo yē Paul bo Trophimus, ḡu baEfeso, bo yu zinē wa mûm àla'à, bo tigē m̃m̃ontē nî mē à lē nlòḡè aa yi bo yu zî ḡkuu wa mûm ndâmà'anwĩ.

³⁰ Idìḡè i lē ntigē mbuurē wa mûm àla'a, bē tigē ḡkhēnē nzi ḡghotē, m̃baḡnē Paul, ḡswun yi m̃fē'ēsē wa ndâmà'anwĩ, ḡtsetē ibà'à.

³¹ Annũ ajàn mē bi lē si tigē nlōō nzwitē yi aa, a lē ḡghēē ḡywe'e a mbo atu b̃sogyē ntsù'ù baRoma mē àla'a Yerusalem a tsìḡnē.

³² A lē mburē nlōḡē b̃sogyē bo bi ḡtu b̃sogyē ntsù'ù bobo khēnē ḡsigē ḡghēē ntsi'i bē byā; bē bya yē mē atu b̃sogyē ntsu'u ya bo bi b̃sogyē bya aa, ḡkentē a ḡghōō Paul.

³³ Atu b̃sogyē ntsù'ù ya a ghēē ḡtswa Paul, ḡswon mē bi kwerē yi nî ḡtsan ji baā. Mbetē mē à bē aa wō, kē ḡki m̃fansē aa akē lē?

³⁴ Bē b̃i mō'ō wa t̃t̃i nnòō wa k̃a ḡtōḡnē, b̃i mō'ō swonḡnē ànnu yi mō'ō, b̃i mō'ō swonē ñi ỹi dàn; kaa a wa'à zî àjàḡ ỹi mē mbē a nañsē yu'u ànnu ỹi t̃nsē ỹi mē bo lē si nañsē swon nlon ayòrē yā; ḡtigē nswon mē t̃a bi lōḡ Paul ḡghēē ñi ghu a ndùḡē b̃sogyē.

³⁵ Bi z̃i mē ḡka ḡkō'ō b̃steps bya aa b̃sogyē b̃i mō'ō bi tigē m̃bē'e Paul aa bē'ē ḡlon mē idìḡè lē si tigē nt̃i t̃si'ĩ t̃i ajàn ỹi mē nnòō wa i lē tigē mbē tsō ñaà m̃tsē'ē aà.

³⁶ Nnòō wa i lē si zwu yonē nswonē ñi mē, "Zwitē ñi yi!"

Ajàn mə Paul à lɛ ɲka nlɔɔ a ɲkwerê àtû yi àà

³⁷ Bìsogyè bya kà mē aa nlɔɔ ɲkuu ɲghèè nī Paul a mûm ndùgə bo, a ghaà a mbô ntsyàsə wàà mə, “Mbə mē tse swonə annù yī mɔ'ɔ a mbo wò aa ɛ?” Ntsyàsə wa a betə mə, “O zī nìghàà nī baGrikià aa ɛ?”

³⁸ O sī ɲû baEgipto wa mə, à gha'à a bòò mē nsa'atə, mə à kī zi mbùùrə ala'a yù ɲghotə nnòò 'bìyòɲè nifò' ntsù'ù jī nīkwà nlogə waa bo bo fè'è ɲghɛɛ atu nta'a miwèè miwèè aa bə aa ɛ?”

³⁹ Paul a kwi'i mə, “Mè nī ɲù baYuda, nìlo aa a ala'a Tarsus a mbù'u Cilicia, mbə tsi'i mûla'a yī à lo a nɲò'ò àla'a mà yū yī ì tinsə àà. Tsà'à tsà'a ò, bii tâ mē ghaa a mbo bè bû.”

⁴⁰ Ntsyàsə bìsongyè wa a bii, Paul a tigə ntəə wa atu bìsteps, ntsitə bē bya nī àbô yi bo kentə ɲghàa, a ghaà a mbo bo nī nìghàà nī baHeber nswon mə:

22

¹ “Bìlīm bā nī bītaà bā, nanşə yu'utə nī annù yī mə mē aa swon a mfi'isə ìlèê gha ghu a nsi bù tsītsòn àà.”

² Ajànə mə bo lɛ yu'u ajàn yī mə à lɛ sī ghaàà nī a mbo bo nī nìghàà nī baHeber aa bo lɛ ɲku'usə ntaà itonə jya nnyu'utə. A swon a mbo bo mə,

³ “Mè laa mbə ɲû baYuda, bi jwê gha aa a Tarsus yī à tswe a ala'a Cilicia, lá bi bāɲnə ɲko'o gha aa fàa nɲò'ò àla'a, mē yəgə àɲwà'ànə a jī'i mikòrê Gamaliel, nyonə nī nōɲsə bītaà bi'inə a

nili'ĩ nili'i, òkii ntii nĩ ànnù Nwĩ tsi'ĩ ajàṅ mē bù bitsim kii ntii ghu tsĩtsòṅ aà.

⁴ Mē lē si tso'ɔ akòrē bē bii mē bi yòṅ Mânji ghúla aa nzwitē nĩ waa. Mbanṭē nĩ mbânṅè bo bì bànḡyè, òkwerē nĩ waa, nninḡ nĩ a ndātsarḡ.

⁵ A nĩ ma yũ, ṅàṅmà'a Nwĩ yĩ ṅwè bo bì ṅǎṅndasa'a tsim, bo nĩ biyēfē bā mē mē lē si ghìrē maa ajàṅ. Mē lē òkwerē aṅwà'ànè a mbo bo mē mē ghèe fa a mbo bìlĩm ba bàYuda a ala'a Damascus tǎ tigē banṭē bē ma bù bì mɔ'ɔ, i kwerē waa i zĩ nĩ bu a Yerusalem tǎ bì nin ṅgi'ĩ a nu bo.

Paul à swòṅé ajàṅ yĩ mē bi lē mbəṅkə yi aà

⁶ “Ajàṅ mē mē kà mē aa ṅghèe aa, a bē a ntii àsĩ'ìnè, lē bonḡ mē zĩ mē òkoontē a ala'a Damascus, òkà'à yĩ jèèṅkè i lô a aburē ṅwi'ikē ṅwà'àkè nta ṅkarisē ghā.

⁷ Mē wō a nsye a ndômânji, nyu'u nji ṅù i betē gha mē, ‘Saul, Saul, o tso'ɔ akòrē ya aa a ya e?’

⁸ Mē kwi'i, mbetē mē, ‘A nĩ wò wò aa ε Mmà'àmbi?’ A swonḡ a mbo mē mē, ‘A nĩ mē Yesu mu Nazareth, wa yĩ mē o tso'ɔ akòrē yi aa.’

⁹ Bē bya bii mē bì'ibo lē ntswe aa, bi lē nyē òkà'à wǎ, lǎ kaa ṅki'ĩ nji ṅù wa mē à lē si ghāa a mbo mē aa bànḡnè nyu'u.

¹⁰ Mē tigē mbetē mē, ‘Mē aa ghìrē aa mē akē aa ε, Mmà'àmbi?’ Mmà'àmbi a swonḡ a mbo mē mē, ‘Bìnnè, ṅkuu ṅghèe a ala'a Damascus bonḡ baa tigē swonḡ innù tsim jii bi tanṭē nlē a mbo wò mē tǎ ò ghìrē aà.’

11 Ajàṅ mə kaa mə lə si wa'à nì idìgè bǔ nyə nlon ɲkà'à wa mə i lə nta si'i aa, bə bya mə bǐ'ibo lə ntswe aa, bi lə ntigə ntswa nìkwèè na, bǐ'ibo kuu ɲghèè a Damascus.

12 “Nù yǐ mò'ɔ à lə ntswe ghu, ìkúm yi i bə Ananias, mbə ɲù yǐi mə à lə naɲsə nte'ɛ atú yi nǐ ànnù Nwī, ɲyonə nǐ nòɲsè, mbə ɲù yǐi baYuda bǐi mə bi lə ntswe ghu aa, bi lə si ghàa innù jǐ sigìnè nlon ɲgaà yǐ.

13 A lə nzǐ ntəə a mbèè mə, ntwonṭə gha nswon mə, ‘Ndim ghà, Saul, bǔ ɲka nyə idigə fu.’ Mə lògìnə maa noò mbu ɲka nyə idigə, ɲyə yi.

14 A swon a mbo mə mə, ‘Nwǐngòn bitaà bi'inè à tsò'ò mē ghə mə tá ò zi annù yǐi mə a lòò aà. Mə tá ò yə a yu wa yǐi mə ànnù a tsinə aa, ɲki nyu'u nìghàà ghu ntsù.

15 Nlon mə ò ka tigə bə àyəfə yǐ a mbô ɲgòn bə bitsim, i tigə swonə nǐ ɲgòn innù tsim jǐi ò yə ɲki nyu'u aa a mbo bo.

16 Tsǐtsòn, o bù nyu'utə aa akə aa ɛ? Bìnə ɲkwərə ɲkǐ tá bi si'i innù jǐ bǐ jo a ajàṅ mə ò ka twon ìkúm yi aà.’

Ajàṅ mə bi lə ntwon Paul mə tá à tigə nswon annù Nwī a mbo bi tǐ zǐ Nwī aà

17 “Nòò yǐi mə lə mbù mbǐi a Yerusalem aa, mə lə ɲghèè a ndàmà'anwǐ ɲka ntsa'atə Nwī ghu, ɲjèè təə təə i lē gha,

18 mə yə Mmà'àmbi a swon a mbo mə mə, ‘Wàɲsə ntswa'atə, mfè'ɛ a Yerusalem, nlon mə kaa baa kǐ'i annù yǐi mə òò kǐ swonə mbi'i ɲgaà yà aa bǐi.’

¹⁹ Mè kwi'i mæ, 'Mmà'àmbi, bo tsi'ĩ bìtsim bo zi mæ mè lɛ si karə ɲghɛɛ ni a ndānghòtə baYuda tsi'ĩ tsim, ɲghɔɔ nĩ bə bya bii bi bii gho aa, ɲkii ɲkwɛrə nĩ waa ɲiɲə ni a ndātsanə.

²⁰ Nòò wa yĩ mæ bə lɛ saansə aləə ayəfə yo, Stephen aa, mè lɛ ntəə ghu ɲki mbeentə, ɲki tugitə itsə'ə bə bii bi lɛ nzwitə yi aà.'

²¹ A swon a mbo mæ mæ, 'Mà'àtə adigə yuà ɲghɛɛ, ɲlon mæ mæ aa too gho a ndisyà, a mbo bītizī Nwī.' "

²² Bə bya lɛ nyu'utə ànnù yĩ mæ à lɛ nswon aa ɲkɔ'ɔ nywe'e ma mùu adigə ntigə ɲɲentə ɲĩ jyaa ntɔɲnə nswon mæ, "Lògə nĩ ajànə ɲù yù ɲlo ni yu fàa atu nsyɛ, ɲlon mæ kaa à sɪ ku'unə a ntswènti."

²³ Ajàn mæ bo lɛ si tigə ntɔɲnə ɲghusə nĩ itsə'ə jyaa, ɲtsɔrə nĩ àbwèrə mma'a ni a ndəɲə aa,

²⁴ àtu bìsogyè ɲtsù'ù ya, a tigə ɲswon mæ bì logə yi ɲghɛɛ ni ghu a baligə. Nswon mæ bì ghɛɛ, bì ghòò yi, mbetə annù yĩ mæ à tè'ɛ ghìrə mbon baa ntɔɲnə ghu atù aà.

²⁵ Nòò yĩ bì lɛ nsènə yi ɲkwɛrə ni mɲkìrə mĩ bì kərə aa, Paul a betə atu bìsogyè ɲkhì ya mæ à lɛ ntəə ghu aa mæ, "A ku'unə a ɲghòò ɲù baRoma ti ghè mæ bì lèntə mæ isa'à yi nyə mæ à wô ànnù aa ɛ?"

²⁶ Atu bìsogyè ɲkhì ya à yù'ù mē ma la aa, ɲghɛɛ a mbo atu bìsogyè ɲtsù'ù ya mbetə yi mæ, "O ghìrə aà àkə laà aa ɛ? Wa ɲù ghù à ni ɲù baRoma."

²⁷ Atu bìsogyè ɲtsù'ù ya a tigə ɲghɛɛ a mbɛɛ Paul, ɲswon ghu mbo mæ "Swonə ghà, ò bə aa ɲù baRoma aa ɛ?" A bii mæ "ɲiɲə."

²⁸ Atu bîsogyě ntsù'ù ya, a tigè òswon mə, “Mè le nyuu annù mbə nù baRoma yû aa ni nìgha'à òkabə.” Paul a swon mə, “Bì le mbànnè òjwe gha nì yù aà jwè.”

²⁹ Bè bya bîi bi le ntswe nî m̀bètê yi ni nìghàà aa, bi le ghèsè m̀ma'atə yi nlokə. Atu bîsogyě ntsù'ù ya a le kî ntigə m̀bɔ'ɔ, òlon mə m̀bɔn tâ à zi mə Paul à le mbə aa nù baRoma aa, bon à kwèrè mē yi aà.

Ajàn mə Paul à le ntəə a nsi ògàndasa'a aà

³⁰ Abèè a fù'ù mē a kâ òlɔɔ a nanşə nzî òjî'î ànnù yîi mə Paul à le òghìrè baYuda baà ònnìə annù ghu nu aa, òghìrè bì fèè yi, ntwon ògànmà'anwî jî wè bo bì basinedrio bì boontè, a sigə nzî ni Paul, nte'ε yi a nsi bo.

23

¹ Paul à zî mē ntəə aa nnanşə nte'ε mi'î mi nlii basinedrio bya ghu nswon mə, “Bîlîm bâ, ntswé ya ntsim a nsi mi'î Nwî, ntiì gha i laa ghu òkɔ'ɔ nywe'e sîi”

² Ngànmà'a Nwî yî òwè yîi òkũm yi i le mbə Ananias aa, à le nswon a mbo bè bîi bi le ntəə ghu mbèè aa mə bì tâ àfenè ghu ntsù.

³ Paul a swon ghu mbo mə, “Nwîngòŋ à ka yi kii ta gho ni àfenè mbă awuginda yîi mə bì yɔ'ɔ nî m̀bètè yî m̀fù'ù aà. O tswe nî àlèŋə nsa'a mîsa'a, òswon mə o sa'a nàa nyòŋə nî nòŋsè òkii mbû òwò nî nòŋsè wa nswon mə bì fèè gha aa ε?”

⁴ Bè bii mē bi lē ntəə ghu nyu'u aa, bi betə Paul mē, “O bègìtə aa ngànmà'a Nwĩ yĩ ñwè Nwĩ lálà aa ɛ?”

⁵ Paul a kwi'i a mbo bo mē, “Bìlīm bâ, kaa mē ghìrə wa'à zi mē à laa mbə ngànmà'a Nwĩ yĩ ñwè ñlon mē a tswe a múm àñwà'ànə Nwĩ mē, ‘Tsuu annù yĩ bi ñlon bisa'a bi ala'à buu kì ghàà.’”

⁶ Nòò yĩ Paul à lē nyə mē mbèè yĩ mò'ɔ ì lē mbə baSadukai, yĩ mò'ɔ kì mbə baFarisai aa, a tɔɲnə nĩ tìi wa mum Sinendrio ñswon mē, “Bìlīm bâ, wa mē laa mbə ñu baFarisai, ñkì mbə mu ñu baFarisai. Bi sa'a nàa laa ñlon mē mē bii ñkii mbə mē bìku ka yĩ yweenə nì ñìwo aà.”

⁷ Ajàn mē à lē nswon ma la aa, àyàtə a fè'è a titii baFarisai bo bì baSadukai, ñghotə ya ntsim i tigə ñyatə.

⁸ Nlon mē baSadukai lē si tuu nì mē kaa mbə ñu a wa'a a niwo yweenə, kaa baangel wa'à ghu tswé, kaa ìzwĩ wa'à ghu kì ntswe. Lâ baFarisai bāɲnə mbii mē ñnnù majú i tswe ghu.

⁹ Bè lē si tigə ntɔɲnə tsi'ĩ nìtìi ñghaa, ngāɲdì'i nòɲsə jĩ mò'ɔ a titii baFarisai bi binnə ntəə nswon mē, “Kaa bĩ'ĩ si annù yĩ tsu yĩ mē ñu ghú à ghìrə a bi'i aa yê. Mbə a bə yĩ mē a ghàà àzwĩ kə angel ghu mbo nì ghìrə mē akə?”

¹⁰ Nòò yĩ mē àyàtə ya a lē ntigə ñghɛɛ nĩ àyòɲə mburə idigə aa, àtu bĩsogyè ntsù'ù ya a bo'ɔ mē bi ka sàtə Paul, ñswon a mbo bĩsogyè mē bì sigə nsa'a yi nĩ tìi wa atitii bè bya ñghɛɛ nì ghu a baligə.

¹¹ A bè mē a nĩtugə Mmà'àmbi a zĩ ntəə ghu

mbèè, òswon mə, “Tsùu kɪ bɔ'ɔ bē, tsɔ mə ɔ swon mə annu ya a Yerusalem nɪ nsi nɪ nsi aa, ɔ ka kii bɔ ghɛ bə ayəfə ya a ala'a baRoma.”

¹² Nòò yɪ àbèè a lɛ mfu'u aa, baYuda bɪ mɔ'ɔ bi tanə minən ɲkaa mə kaa bo ka ghɛrə wa'ă ayoo ji kə no tɪ ghə mə bo zwitə Paul.

¹³ Bè bii mə bi lɛ ɲwərə akàà ma yū aa bi lɛ ntsyətə mighum mi nikwà.

¹⁴ Bo lɛ ntigə ghɛ a mbo ɲgənɲà'a Nwɪ yɪ ɲwè bo bi bità bi nikurə, nswon mə, “Wa bɪ'ɪ nɲsə kwerə ibiɲu yɪ'ɪ nɪ àkàà mə kaa bɪ'ɪ ka wa'ă ayoo nɪji sɪi ywe'etə tɪ ghə mə bɪ'ɪ zwitə mē Paul.

¹⁵ Ma mùu ajən tã wò nɪ ɲgɛɲɲɲasa'a tã nɪ too ɲkɪ a mbo atu bɪsɔgyɛ ntsu'ù ya mə tã à logə yɪ nsigə nɪ ghu. Nɪ bagilə nswon mə nɪ lèntə isa'à yɪ nɪ mɲɲi yɪ à kù'ùnə aà. Bɪ'ɪ ka zwitə yɪ mbon tã à zi ɲkòontə a mbèè wò.”

¹⁶ Mu ɲjàantə Paul à lɛ nyu'u minən wa mə bi ka lèntə a ɲgèè i zwitə yɪ aa, ɲghɛ ɲkuu wa baligə ɲkɛ'ɛnə a mbo Paul.

¹⁷ Paul à lɛ ntwon atu bɪsɔgyɛ ɲkɪ ya yɪ mò'ɔ nswon ghu mbo mə, “Lògə mù ghù ɲghɛ nɪ ghu a mbo atu bɪsɔgyɛ ntsu'ù wa ɲlon mə à tswe nɪ ànnu a nswon ghu mbo.”

¹⁸ A tigə ɲlogə ɲghèè nɪ ghu a nsi atu bɪsɔgyɛ ntsu'ù ya nswon ghu mbo mə, “Paul, ɲgənɲatsan wa, à twonə gha nswon mə mē zi nɪ mù ghùlà a mbo wò ɲlon mə à tswe nɪ ànnu a nswon a mbo wò.”

¹⁹ Atu bɪsɔgyɛ ntsu'ù ya a tswa ɲikwɛè nɪ ɲswunə yɪ bo yu ghɛ a adigə yɪ lò'òsè mɛbetə yɪ mə, “O lòò aà nswon mə akə a mbo mē aa ɛ.”

²⁰ A kwi'i mē, “BaYuda tantē mē bi ka swon a mbo wò tã ò sigē nzi ni Paul a mum Senendrio a yoo tã bo ghirē tsi'i tsō bo lòò aà ñkù'ùsē nanse mbetē innù ghu mbô.

²¹ Tsùù gho lǒ bii, ñlon mē m̀bâǹnè a titii bo ntsyatē mighum mi ñikwà bii mē bi kwerē ibhinù waa a ñi àkàà mē bo warē mē kaa bo ka wa'ă ayoo ji kē nò ti ghè mē bi zwitē yi aa, bi nɔŋ a ngèè m̀be ñii. Bo tantē mē nù yàà a nzwitē yi ntigē nyu'utē aa mē tã ò swonē bi ghē ni ghu.”

²² Atu b̄isogyē ntsù'ù ya a tigē nswon a mbo mu wa mē tã à ghē yi nswon ghu mbo mē, “Tsuu a mbo ñǹ lǒ swon mē ò kè'ènè mē annù yù a mbo mē.”

²³ A le ntigē ntwon bē bi baa bii mē à ni itu b̄isogyē ñkhì nswon a mbo bo mē, “A ghirē mbē ni binòò bi ñibù'u ñitugē ni tantē b̄isogyē ñkhì ji baa, ni ngǎŋko'ɔ̀ bìlənē mighum mi sàmbaa, ni ngǎŋmbè'è m̀ikǒŋ ñkhì ji baa mē tã bì ghē nywe'e a ala'a Kaisaria.

²⁴ Nì kì nlɔɔ alənē tã Paul à ko'ɔ̀ ghu, tã nì bē yi ngheē mfa a mbo Felix mē à ni Gũmnàà aa.”

²⁵ A le ntigē ñŋwa'anē letter nswon mē,

²⁶ “Anwà'ànè mē a lo a mbo Claudius Lysias ngheē ni a mbo Nù yǐ ñwè Gũnàà Felix: Mē tsà'àtè noò.

²⁷ BaYuda kì bàǹnē ñù ghù ñghē bi zwitē, tsō mē mē le nyu'u mē à ni ñù baRoma aa b̄i'i b̄isogyē bi tigē ñkwerē yi a mbo bo.

²⁸ Ajàn mē mē le si lòò a nzi ñji'í ànnù yǐ mē bi tswa yi ghu aa, mē le nlògè yi nzi ni ghu a nsi sanendrio.

²⁹ Mè loò òyè mə bi nɪŋ innù ghu nu nlonə aa bə innù nòŋsè wàà. Kaa ŋki'ì yə mə à wò ànnù yì tsu mə mbə bi zwiṭè yi kè nɪŋə yi a tsanè.

³⁰ Lâ àjàn mə bi kɪ̀ òkɛ'ɛnə a mbo mə mənàŋ à tswe nlon ɲgaa yì aa, mə burè ntsyasə yi a mbo wò, ŋki ntsyasə bē bii mə bi tɛ'e ntswa yi aa a mbo wò mə tá bo zi nswon annù yì mə bo tswa yi ghu aa a mbo wò."

³¹ Bìsogyè bya bi lɛ ɲghìrè tsi'í wa ajàn mə bi lɛ nswon a mbo bo aa, òlɔgə Paul nítugə ɲghɛɛ nɪ ghu a ala'a Antipatris.

³² Abèè a fù'ù mə, bə bii mə bi lɛ si təə nɪ m̀kòrè aa bi bũ m̀bii waa fu a baligə, ntigə mma'atə bē bii bi lɛ ŋkɔ'ɔ bɪlɔŋə aa bi ghèè.

³³ Nòò yìi mə bi lɛ ɲghèè òywe'e a Kaisaria aa bi fá letter wa a mbo Gúmnaà ŋki mfa Paul ghu mbô.

³⁴ A twòn mə letter wa aa mbetə Paul mə à lò aa nɪ mbù'ù yu aa ɛ? Ajàn mə à lɛ nyu'u mə à lò aa Cilicia aa

³⁵ ntigə nswon ghu mbo mə, "Maa yu'u nighàà a ntsũ wò a noò yìi mə bə bii bi nɪŋ annù a nu wò aa bi zì mē. Nswon mə bi lɔgə yi ɲghɛɛ nləə a nto'ɔ Herod ŋka mbe n̄i ghu."

24

Ajàn yìi mə baYuda lɛ nnɪŋ ìnnù a nu Paul aà

¹ Njwí tsysà mē ji ntaà, ɲgànma'a Nwí yì ɲwè, Ananias, bo bi bità bi n̄ikurə nɪ ɲgànɲnɪntə isa'a yì mò'ɔ mə bi lɛ si twonə nɪ Tertullus aa bi sìgə ɲghèè a Kaisaria. Bo sìgə mē ɲghɛɛ aa ntigə nnɪntə ànnũ isa'a Paul a mbo Gúmnaà.

² A twonè Tertullus, a tigè nìloginè ñka nnìntə isa'a Paul, nswonə ghu mbo mə, “Taà yĩ'ĩ, Gúmnàà Felix, tsó ajànə mə o tsyàsə yĩ'i nì mĩtsyè aa, ò ghìrə mē bĩ'ĩ tswē nĩ m̀bɔɔnə nòò sa'à, nzi nì b̀ikwensə b̀ii b̀ighìrə b̀ii'ĩ tswē sigìnə fàa ala'a aà.

³ Bĩ'ĩ kii ñkwerə nĩ innù majû tsim tsi'ĩ idigə tsim, mfa nĩ m̀bi'ikə a mbo wò.

⁴ A ñwa'à bù ñka ñghensə noò ghò, mè bu'ù m̀bo mə ò yu'u annù yii mə mè ka swon a mbo wò nì nìghàà nĩ ghù'ùtə aà.

⁵ Bĩ'ĩ kì yə mbá ghù a bə ñù m̀bùùrə ìdìgə yii mə à ghìrə ñgi'ĩ i kuù nì àla'a, à kì lòginə ñka mbuurə idigə a titii baYuda a mbĩ ntsim, ñki mbə ntsyàsə ñghòtə bə bĩ mɔ'ɔ mə bi twonə nĩ b̀iNazarenes.

⁶ A kì kì nzi ñkuu ñka ntsuurə a mùm ndàmà'anwĩ, bĩ'ĩ tigè ntswa yi [nìlɔɔ mə bĩ'ĩ sa'a isa'à yi yòŋə nì nòŋsə yĩ'i.

⁷ Lã ntsyàsə b̀isogyè, Lisas, à lɛ nzi mfə'ə yi ñkwerə a mbo bĩ'ĩ nĩ àdà'à,

⁸ ǹtigə nswon mə bə b̀ii mə bi nĩn isa'a ghu nu aa tã b̀i zi ntsi'ĩ ghò.]* Ajàn yii ò ka kì betə ibetə ghu mbo aa, ò ka tigə yə nji'ĩ ànnù yii bĩ'ĩ nĩn isa'a ghu nú aà.”

⁹ BaYuda bya lɛ ntigə mbeentə innù jyâ tsim mə à lɛ nswonə a atu Paul aà.

Ajàn yii mə Paul à lɛ nto ntsu'u atũ yi a nsi Felix aà

* **24:8** ìdìgə jù jii mə i tswē a mùm [] aa kaa i si a mùm ñwà'ànə jii mɔ'ɔ tswē.

10 Nòò yíi mē Gúmnaà wa à lē ndì'ì nī àbo mē tã Paul à ghaa aa, a swonj mē,

“Tsõ mē mē zi mē ò nī nù yíi mē o sa'a misa'a fàa ala'a aa, mē dòrètə a mfi'isê ilèê gha a mbo wò.

11 O bə kī tò'ònə bonj ò ka yə mē a tsyà mē tsi'í n̄jwi n̄ghúm n̄tsò baa mē mē kī kò'ò n̄ghèè a mmii Nwĩ a Yeresalem laa.

12 Kaa baYuda bú lē n̄wa'à yə tã bí'í nù tsù ka nswun̄nə a m̄úm n̄dāmà'anwĩ, kě tã mē ma'a nī àbùurə a tit̄i bə bí tsu kě a ndānghòtə bo, kə a m̄úm àla'à.

13 Kaa bí s̄i kī n̄tswe nī àlènsè yí tsu a ndì'í nlonj innù jũ mē bí swonjə nī atu mē ts̄itsònj aà.

14 La mē bíi a mbo wò mē mē mii nī Nwĩ bítaà yí'í n̄yonjə aa M̄anjĩ wa mē bo swonj mē à nī n̄ghòtə yíi kaa i s̄i ku'unə aà, n̄kii mbii innù tsim j̄i mē bí n̄wa'anə nī n̄wà'ànə b̄inònj̄sè bí Moses bo bí n̄ḡanj̄ntoo Nwĩ laa.

15 Annù yíi mē mē bē a mbo Nwĩ laa, à nī à yíi mē bo kī mbii aà, mē bə bitsim ka yí b̄in̄nə nī n̄wò, bíi ànnũ yaa a tsinə aa bo bí bíi à yaa a s̄i tsinə aà.

16 Maa ajàn mē gaansè nī m̄it̄i ma a nyə mē, a nī innù tsim, n̄t̄i gha a laa a nsi mi'í Nwĩ bo bí bə.

17 “Mē lē mbù m̄bii fu a ala'a bí'í, a Yerusalem, a n̄j̄m ilòò j̄i ghà'àtə a mfa n̄kabə yí mò'ò a mbo n̄ḡanj̄f̄um bo bí n̄joo mmà'a Nwĩ.

18 Bo lē nyə gha mē ghìrə aa ma yú ànnù, ajanj yíi, a ti bə aa bonj mē lèè mē ib̄i nũ gha tã i laa a ndāmà'anwĩ aa, kaa mē wa'ă aa bí'í bí nòò yí tsu ghu kī n̄tswe, kaa wa'à nī ìdìgè ghu kii mbuurə.

¹⁹ BaYuda bí mɔ'ɔ bii mə bi le nlɔ a mbù'ù Asia, ntswe a ndâmà'anwĩ, bii mə a ghirə mbaa mbòn mə bo tswe faà tsítsònḡ, a nswonḡ ànnũ isa'à ya a mbo wò aà.

²⁰ A tuu la bə, bə buà bi nanṣə nswon afansənnũ yĩ mə bo le nyə mè ghirə aa a nsi sinedrio;

²¹ ntsyatə ajàn yĩ mə mè le ntəə a nghaa a titii bo ntɔṇnə nĩtĩ nswon mə, 'Bi niṇ isa'a a nu mè sii a nsi bù aa nlon mə mə swon a mbo bù mə bə ka yĩ bĩnə ni nìwo aà.' "

²² Felix yĩ mə à le nzi annũ nlon annũ Mânji wa tsi'ĩ siginè aa, à le ntigə ntsu'unə waa nswon mə, "Wa mè ka tigə tsèrə isa'a ghù a noò yĩ mə Lisias, ntsyàsə bìsogyè, à lo a Yerusalem n̄sigə nzi aà."

²³ A tigə nswon a mbo atu bisogyè ṅkhì wa mə, tâ à logə yi nghɛɛ nləè ṅka mbɛ, lá mbaṇnə mfa abwarə ghu mbo mə tâ à ka nghirə nĩ innũ ji ṅkii ma'atə tâ ikà'á ji ka nzi mfa nĩ njoo jii mə a bon aa ghu mbô.

Ajàn yĩ mə Paul à le nghèɛ a nsi Felix ni Drusilla aà

²⁴ Njwi ji mɔ'ɔ i kà m̄ə aa ntsya, Felix bo ṅgwê yĩ, Drusilla, yĩ à le mbə mu baYuda aa, a zĩ. A le ntoo ṅkii ntwonḡ Paul, ntigə yu'u ajàn yĩ mə Paul à le si ghàa annũ nlon aa annũ àbĩintii a nu Kristo Yesu.

²⁵ Ajàn yĩ mə Paul à le nghèè nĩ mbĩi ṅka nghaa ntɔ'ɔtə nĩ innũ a ṅka nghirə innũ jii i tsinə nĩ ànnũ a ṅka ntswáibĩnu, nĩ ànnũ nlon Njwĩ n̄tsò'òtə m̄isa'a yĩ i ka yĩ zĩ aa, Felix à le

mbo'ɔ nswon mə, “Tigə mmà'atè laa tsìtsòṇè. Wa mè ka bú lòò noò i twon gho ghu.”

²⁶ A le si tsu'unə laa ṇkii mbe ni mə tâ Paul à zi mfa ṇkabə a mbo yu. Maa ajàn, à le si twonə nii a ṇgaa ṇgaa a zî bo yu tanè nì ṇgàn.

²⁷ Ilòò i kà mē aa ntsya ji baa, Porcius Festus a zî ñlogə abwarə Felix tsǒ Gûmnàà. Felix à le ṇka nlɔɔ ni mə tâ baYuda kɔṇə yi, ntigə ṇghɛɛ nî mbîi ñlœ Paul a ndâtsanè.

25

Ajàṇ mə Paul à le nlòò mə tâ Kaisa à yu'u isa'à yi aà

¹ Festus à zî mē ntswe wa mbù'u ala'a tsǒ Gûmnàa njwi ji tarə, ñlo a Kaisaria ṇkɔ'ɔ ṇghɛɛ a Yerusalem.

² Bîlîi ṇgǎṇmà'a Nwî jî bo bîtsyàsè bi baYuda bi le nzi ghu mbo, nswon ìnnù a atu Paul,

³ mbetə yi mə tâ à ghîrə annù a ndî'i mə yu kɔṇə waa, ntsyasə Paul tâ à kɔ'ɔ ṇghɛɛ a Yerusalem, nlon mə bi le si tanṭə mə bi ka lèəntə a ṇgèè i zwitə yi a mânjî.

⁴ Festus à le ṇkwi'i a mbo bo mə wa bi lœ Paul a Kaisaria, mbe nii, ṇki nswon mə yumbon yu ka kii ghèè ghu a ni mú àtîi noò.

⁵ Nghɛɛ nî mbîi ñswon mə, “Tsǒ mə a bə la laa, tâ nì too bità bîmɔ'ɔ a titîi bù tâ bî'ibo ghɛɛ. Bèlə mə ànnù tsu a tswe a niṇə ghu nu, bo ghîrə maa ajàn.”

⁶ Festus à le ntswe bo bo a tigè ṇku'u njwi ji nifwaa kè ji nighum, a bú ñsigə ṇghɛɛ fu a ala'a

Kaisaria, àbèè a fù'ù mē, a tswē a ɲgò'ò Kòrè, òswon mē tã bì zì nì Paul.

⁷ Bì zì mē nì ghu, baYuda bya mē bì lē nlò a ala'a Yerusalem òsigə aa, bì lē mbìnè ntəə ɲkarisə yì nswon innù ghu atu, nanse nnin innù jì tinsə ghu nu, lá kaa kì'ì nì mánjì yì mē mbə bì di'ì mē innù jya ì nì innù nɲkon tswē.

⁸ Paul à lē mbìnè mē yu fi'ì ilē yì, òswon mē, “Kaa mē sì gha ànnù tsu a nì nònsə baYuda wò. Kaa mē sì a mú ànnù tsu burə ɲwo wò, kè òlonə bē ànnù ndàmà'anwì, kè a nu Kaisa.”

⁹ Lá àjàn mē Festus à lē sì ghìrə mē tã baYuda doritə aa, a betə Paul mē, “O kòɲ mē o kò'ò ghèè a Yerusalem tã bì sa'a gho ghu a nì innù jù mē bì nìɲ a nu wò aa ɛ?”

¹⁰ Paul a kwi'ì mē, “Mè tēē aa a ɲgò'ò kòrē Kaisa, a adigə yì bì tē'ɛ ntswe nì nsà'á isà'á gha ghu aà. A ɲghèe a nì baYuda, tsi'ì wòmbon, ò zì a laa mē kaa mē sì annù tsu a mbo bo wò.

¹¹ Mbə a bə yì mē mē wo a nònsə, kè mē mē ghìrə ànnù yì tsu yì mē mbə mē kwo ghu, bon kaa mē sì aa nìwo khè. Lá mbə a bə mē kaa ànnù tsu yì mē bì nìɲ a nu mē aa, à sì annù nɲkon bə, bon kaa mbə ɲù a wa'à gha a mbo bo fā. Mə ló mē tã Kaisa à yu'u isa'à ghā.”

¹² Festus à lē ntigə ɲghaanə bo bì ɲgàn bɔɔ/ bì mbèē bì jì, ntigə ɲkwi'ì ghu mbo mē, “Àjànə mē ò bètə mē tã Kaisa à yu'u isa'à gho aa, ò ka ghèè a mbo Kaisa.”

Ajàn mē Paul à lē ntəə a nsi Agripa bo Bernice aà

13 Atii noò yî mɔ'ɔ a ghè mɛ a ki tsyǎ mfò Agripa bo Bernice bo zî a Kaisaria a ñkwèrɛ Festus.

14 Bo bo tswé ndùu njwi jî mɔ'ɔ i tsyâ, Festus a swonǎ annû sa'a Paul a mbo bo mɛ, “Ngànàtsan yî mɔ'ɔ à tswe faà mɛ Felix à lɛ mà'atè.

15 Nòò yîi mɛ kî ghèɛ a Yerusalem aa, bìlîi bi ngǎnmà'a Nwî bo bì bità bi ala'a bi baYuda bi swonǎ ànnû mbi'i ngaà yî a mbo mɛ, mbetɛ nàa mɛ tâ mɛ tsèrɛ isa'â yi tâ bì zwitè yi.

16 Mɛ swon a mbo bo mɛ kaa à sî nɔ̃sɛ baRoma bɛ mɛ, mbɛ bi fâ ñû yîi bi nɔ̃nɛ ànnû ghu nu a mbo bè bya mɛ bi nɔ̃nɛ ànnû ya ghu nu aa ti ghê mɛ bi sa'à isà'â yi a kî ntswe nî abwarɛ nî a nghàa ànnû ñlon innû jya mɛ bi nɔ̃n a nu yu aà.

17 A bê ñji'î ànnû yîi mɛ àjàn mɛ bo lɛ nzî faà aa kaa mɛ lɛ ñkî'i noò ghesè. Tsi'î ajàn mɛ àbèè a lɛ mfu'u aa mɛ lɛ mburɛ ntswe a alɔ̃nɛ nsa'a mîsa'a, ñghirɛ bi zî nî ghu.

18 Bè bya mɛ bi lɛ nɔ̃nɛ annû ghu nu aa, bi lɛ mbînnè ntɛ la kaa ñkî'i annû yî bi yî tsu, tsi'î tsɔ ajàn mɛ mî kî sî wa'atè aa, swonǎ.

19 Bo lɛ mbànnè ñswonǎ bɛ ñnnnû jîi bo bo kî si swùnnè ghu, ñyonɛ a nɔ̃mɛ ànnû Nwî yaa, bo bì ànnû ñû yî mɔ'ɔ mɛ bi twonɛ nî Yesu, yîi mɛ à lɛè ñkwɔ, lâ Paul a bânnè ñswonǎ nî mɛ à tswènnî.

20 Tsɔ mɛ mɛ kî wa'à gha ajànɛ mɛ mbɛ mɛ lèntè majû ñjànɛ innû zî aa, mɛ betè Paul mɛ mbɛ a ghèɛ a Yerusalem tâ bì lentè ghu aa ɛ?

21 Lâ Paul a bânnè mbetɛ mɛ yu lòò mɛ tâ

Kaisa tâ à sà'a isà'â yi. Nswonj mæ tâ bì læø yi nywe'e noò yïi mæ Kaisa à ka fa akwi'i aà; mæ tigè nghirè mæ tâ bì tswa yi nlæø faà nywe'e noò yïi mæ mæ ka yïi too yi a mbo Kaisa."

²² Agripa a swonj a mbo Festus mæ, "Mè nî àtu ibii nú gha, mæ ka kònj mæ mæ yu'u nighàà ghu ntsù." Festus a swonj mæ, "Oo lõ yu'u nighàà ghu ntsù a yoo."

²³ Abèè a fù'ù mæ, Agripa bo Bernice, bo zî tsi'î nî nîfò, nîzi nkúu wa a ndâ nsa'a mîsa'a, bo itu bîsogyé ntsù'ù, nî bità bì njò'ò àla'a bya. Festus à lè ntigè nla'a bì logè Paul nîzi nî ghu.

²⁴ Festus a tigè nghaa a mbo bo nswonj mæ, "Mfò Agripa bo bì bè bitsim bìi bì tswe faà aa, nî yè a ghulà nù mæ à tæø a nsi bù aà, àa nù wa mæ baYuda lè nniñ innù ghu nu, nswonj a mbo mæ a noò wa yïi mæ lè nghèè a Yerusalem, ñki mbu zî nswonj faà, ñtɔɔnə nî mæ kaa à sî ku'unè mæ tâ à bu ntswe ntii aà.

²⁵ Lâ kaa mæ lè ñki'î nyè mæ à ghîrê ànnù tsu mæ mbæ a kwo ghu bê. Tsó mæ yumbonj à bêtə mæ yu ghèè a mbo Kaisa aa, mæ kà'à mæ mæ mæ ka too yi ghu.

²⁶ Lâ kaa mæ sî nî ànnù yïi mæ mbæ mæ nanşə ñjwa'anə a mbo tâfà'â ghà aa tswé. A bē ñji'î ànnù yïi mæ mæ zi nî ghu a nsi bù aà, mæ mbæ wò mîfò Agripa, ò nanşə mîbetə yi a fâ àkwi'i tă tâ mæ zi annù yïi mæ mbæ mæ njwa'ànə.

²⁷ Nlonj mæ à ka bə ajĩntə annù a mbo mæ a ntoò ñgàñatsan ti ghê mæ mæ nanşə njwà'ànə innù jîi bì niñ ghu nu aà."

26

Paul a ghaà ànnù a mfi'i ìlèê yi a nsi Agripa

¹ Agripa a swon a mbo Paul mē, “Ghàà ànnù yī ò tswe nī ñghàa nlon ñgaà yò aà.”

Paul a tigē ñgentə a abô yi a ndon ñghaa annù a mfi'i ìlèê yi ghu nswon mē,

² “Mè wà'atē mē mè nī ñù àbòñə atu nlon mē mè tēə a nsi wò sii aà, a mfō Agripa, a ñghàà ànnù ñlon ñgòn ñnnù tsim jīi mē baYudà ññə a nu mè aà.

³ Nlon mē ò zī bìnòñgòn bī baYuda bitsim ñki nzi innù jīi bo swùñnè ghu aà. Mè tigē mēbu'u nī mbo a mbo wò mē tá ò tswa ntīi gho nanse nyu'utə.

⁴ “BaYuda bitsim bī zī àkòrè nizī ya ñloginə a noò múnkhə ajàn yīi mē mè lē si tswe bi'i bálà'a bi'i a Yerusalem aà.

⁵ Mbə a bə mē bo swon annù nī ñkon bon bo zi mē mè laa mbə ñù yī mō'c a titīi bē bīi mē bī yòñə annù Nwī yi'i ñlī'i ñlī'i, ñlon mē mè nī ñù baFarisai aà.

⁶ Bī tigē nsa'a nàa faà tsītsòñə aa nlon mē mè bīi ñkà'a yīi mē Nwīñgòn à lē ñkà'a a mbo bitàa bi'i

⁷ itsē ji'i jya ñèghūm ñtsò baa i kīi mē nī mē bo ka yī kwērə ajàn mē bo mii Nwī nī ntīi waa tsim nitùgə nī sī'ínè aà. Nlonə annù ma yū mē bī bē aa, baYuda tigē ñññ innù a nu mē mfō.

⁸ A ghīrē àkè mē tá à bə annù yīi mē a tsyanə a mbo bù a mbii mē mbə Nwī a nyweensè bē a ñiwo aa ɛ?

⁹ “Mè, a nî àtu ibii nû gha mè le nan̄sə mbii mə a ku'unə mə mè ghìrə innù jĩ ghà'atè a nlig̃itè ikũm Yesu mu Nazareth ghú.

¹⁰ Mè le nghìrè maa ajàn a Yerusalem. Mè le si kwerə ni m̀idà'à a mbo bìlii bi ngǎṇmà'a Nwĩ, n̄tswatə n̄i bə bi Nwĩ bĩ ghà'atè mfəə ni a ndátsaṇè. Bì yì tì zwitə waa mè k̄i m̀beentə.

¹¹ A ni ngàà jĩ ghà'atè, mə le si n̄iṇə n̄i ng̃i'i a nu bo a n̄i ndaṇghotə, ngaansə n̄i waa mə bì tuu annù ȳii mə bo le mbii aà. N̄tòṇê gha i le n̄nan̄sə nlwi a nu bo, mè tigè n̄tso'ɔ ni àkòrê yaa n̄yon̄ə n̄i waa a ni n̄jò'ɔ ila'a jì dàṇè.

Paul a tâṇ ṇgàn ṇlon̄ə ajàn mə Kristo à le mbəṇkə yì aà

¹² “Mè le nkwerə ada'a a mbo bìlii bi ngǎṇmà'a Nwĩ, bo toò gha mə mə gh̄ɛ a Damascus mə mə gh̄ɛ fà'à ma ghú ifà'à ghu.

¹³ A bə mə a nt̄i is̄i'̄inə mfò, mè yê ṇkà'à wa m̄an̄j̄i ȳii i le n̄ta n̄tsya n̄inòò, i lô a aburə nsigə, n̄ta ṇkarisə gha bo bì bə b̄ii mə b̄i'ibo le si z̄inè aà.

¹⁴ B̄i'ĩ bitsim le ṇwòkè a nsyê, mè yu'ù n̄j̄i i ghaà a mbo mè ni n̄ighàà ni baHeber n̄swon̄ə ni mə, ‘Saul, Saul, o tso'ɔ akòrè yaa aa a ya? O ləənsə aa ib̄in̄u ghô mə mbə ò ka n̄ta ati ȳi ts'è.’

¹⁵ Mè betə mə, ‘A ni wò wò aa ε Mmà'àmbi?’ Mmà'àmbi a kwi'i mə, ‘A ni mè Yesu wa ȳii o tso'ɔ akòrê yì aà.

¹⁶ L̄a b̄in̄ə ntəə ni m̄ikòrê m̄ò. Mè zi a mbo wò aa mə mə tso'ɔ gho ni ṇgàṇàfà'á ghà. Oo tigè k̄i swon̄ innù j̄ii mə ò yə nlon̄ ngaà yà sii aa bo

jĩi mē mē aa bũ dì'i a mbo wò a n̄m̄mē aa a mbo bē.'

¹⁷ Mē aa tigē kwērē nòo a mbo baIsrael bo b̄it̄iz̄i Nwĩ b̄ii mē mē aa too ghō a mbo bo aà.

¹⁸ Mē too nòo a mbo bo aa mē tâ ò ɲa'a mi'ĩ myaa, mbəŋkə waa b̄i fē'ɛ a m̄m̄m̄ itugē nz̄i n̄kuu a m̄m̄m̄ n̄laa id̄iḡè, i fi'i waa a m̄m̄m̄ m̄id̄à'à mi Satan i z̄i n̄i bu a mbo Nwĩ t̄a t̄a Nwĩ à li'inē if̄āns̄enn̄ũ jyaa, tâ bo yi ɲkwērē abwarē yaa a tit̄ii bē b̄ii Nwĩ à gh̄irē waa bi laa n̄tsȳa a n̄j̄m̄ àb̄iint̄ii yaa a nu mē aà.

Paul a ghaà ànnù n̄lon if̄à'â yi

¹⁹ “Tsō mē a bē la aa, Mf̄ò Agripa, kaa mē lē ɲki'i atu t̄i a ɲgh̄irē ànnù ȳii mē n̄j̄è t̄è t̄è ma ȳũ ȳii mē i lē n̄lo a aburē aa i lē n̄swon̄ aà.

²⁰ Mē lē lòḡin̄ a Damascus, ɲgh̄ɛ a Yerusalem, ɲkarē a ala'a Yudea t̄si'ĩ t̄s̄im, ɲki ɲgh̄ɛ a mbo b̄it̄iz̄i Nwĩ, n̄swon̄ ni a mbo bo mē tâ bo bəŋkə m̄int̄ii myaa, n̄m̄e'e inn̄ũ j̄i b̄i jyaa, mbəŋ mb̄ii a mbo Nwĩ, ɲka ɲgh̄irē inn̄ũ j̄ii mē i dì'i mē bo bəŋkə mē m̄int̄ii myaa aà.

²¹ Aà ɲji'ĩ ànnù ȳii mē baYuda lē mbaŋnē gha a ndām̄a'anw̄i n̄lòò mē bi zwit̄è gha ghu aà.

²² I z̄i kù'ù sii, Nw̄iŋḡon̄ a kwet̄è n̄aa, àjàŋ mē t̄è faà aa, mē kē'ènē a mbo bē b̄i k̄èḡè bo bi b̄i wē, n̄swon̄ aa t̄si'ĩ ànnù ya mē ɲḡānt̄oo Nwĩ bo bi Moses lē n̄swon̄ mē i ka ȳi fē'è aà:

²³ Mē Kristo wa à lē n̄tswe n̄i ɲȳê ɲgi'ì, ɲki n̄swon̄ mē àjàŋ mē à ka ȳi bē n̄tsȳamb̄ii a nyweenē n̄i n̄iwo aa, àa tigē kē'ènē ɲk̄a'a n̄tsw̄ent̄ii a mbo bàYuda bo bi b̄it̄iz̄i Nwĩ.”

24 Ajàṇə mə à kà mē aa ṇghaa ma mùu ajàṇ mfi'i nī ìlèè yi aa, Festus a tɔṇnè ṇswonə mə, “Paul, ò bàànə. Wa àṇwà'ànə ya mə ò yègə si'i aa, a ghìrə ò baanə.”

25 Paul a swonə mə, “Taà ghà ṇù yī ṇwè Festus, wa kaa mə sì baanə. Mə swonə aa tsi'i ànnù nīṇkon yīi mə a tswe ghu aà. Mə kī ṇghaa tsi'i tso ṇù yīi mə kaa mītsyē ma sì burə.

26 Nlon mə mfò ghù à zī ìnnù jū tsimè, mə tigè ṇghaa ghu mbo tì bɔ'ò. Nlon mə mə zī mə kaa annù yū yī tsu a sì ghu tswé tighè à zī, mbi'i mə kaa bi lè ṇki'i yī tsu a alò'òsè ghìrə.

27 “Mfò Agripa, ò bī annù ṇgāṇntoo Nwī jya aa ɛ? Wa mə zī mə ò bīl.”

28 Agripa a betə Paul mə, “Ò wà'àtə mə mbə ò logè tsi'i mūtī noò ghulà, ṇghìrə gha nī Krisèn aa ɛ!”

29 Paul a kwi'i mə, “Kè a logè àtī noò kè andanə noò, bon nìyè'è na a mbo Nwī à nī mə wò nī bə bitsim bīi mə bi yu'ù ànnù yīi mə swonə sii aa tâ bo bə tsi'i tsó mə, lâ kaa wa'à nī àtsan yù tswé.”

30 Mfò wa nī Gúmnaà wa, nī Bernice bo bī bə bya mə bo lè ntswe aa, bi lè mbìnə.

31 Bo ghèntè mē, nītigə nswonə a titī bo mə, “Kaa ṇù ghù à si annù yī tsu ghìrə mə mbə bi zwitè yi kè nīṇə yi a ndātsanə.”

32 Agripa a swonə a mbo Festus mə, “A ghìrə mbaa tuu betə mə yu ghèè a mbo Kaisa bon bī'inə mà'àtə yi.”

Ajàṇ yīi mə Paul à le ṇkuu abanə ṇkì ṇghɛɛ a Roma aà

¹ Nòò yīi mə Festus à le mbii mə tâ bī'ī kuu abanə ṇkì ṇghɛɛ a Itali laa, bī tīgè m̀fa Paul bo bī ṇgǎṇatsan jī m̀'ò a mbo Julius, atu b̀sogyè baRoma yīi à le sī tsyàsə ntsũ ntsò Kaisa yī wè laà.

² Bī'ī le ntīgə ṇkuu abanə a Adramyttium, yīi a le sī ghèè nī a idīgə aghəṇə ṇkì a mbù'u Asia aa, ntīgə ntoo ṇghɛɛ. Aristacus, ṇù Macedonia yīi mə à le nlò a Tesalonika aa à le ṇghèè bī'ibo.

³ A bə mə a njwi yīi ì le nyòntə aa bī'ī ghèè ṇkuu a Sidon. Julius à le nlentə Paul sigìnə ntīgə mma'atə yi mə tâ à ghɛɛ ṇghantə ika'â jī tâ bo tīgə nlentə yi sigìnə m̀fa njoo jīi mə ì le sī wə'ɛ ghu mbo aà.

⁴ Bī'ī le mbù ṇghɛɛ ṇkuu abanə ṇkì ya, lâ tsò mə àfīsə a le sī tsyà ǹzi nàa a nu bī'ī aa, bī'ī le ntīgə mbəṇ ṇghontə ṇghɛɛ ntsyà a nī mbèè k̀ṇkì a Cypres yīi a le ṇk̀ntə afīsə aà.

⁵ Bī'ī le ntīgə ṇka ntoo ṇkì miyaa wa ṇghontə nī a mbèè àla'a Cilicia, bo Pamphylia, ntīgə ṇghɛɛ ṇkuu a Myra a mbù'u Lysia.

⁶ Maa adīgə atu b̀sogyè ya a le nyə abanə yī m̀'ò mə a le nlo a ala'a Alexandria, ntoo ṇghɛɛ nī Itali, ṇnṇə yi'ī ghu.

⁷ Bī'ī le sī tīgə ṇghɛɛ tsi'ī àbòò b̀ò a nī ṇjwi jī ghà'atə, nanəsə nyə ṇgì'ī mbəṇ tīgə zī ghontə tsya a mbèè ṇjò'ò àla'a Nidus, kaa fifèrə wa kaa à le wa'â bīi mə bī'ī ghɛɛ maa mbèè, bī'ī tīgə ṇghontə nsigə a mbèè k̀ṇkì Crete, mbəṇ ṇghòò ghèè tsyà a mbèè Cape Salmone.

⁸ Bì'í le nghèè nî mǎbǎi a nyê ñgi'i, nghon̄tə nghɛɛ wa mbèè ñkǎ, ñghɛɛ nywe'e a adigə yí mɔ'ɔ mə bi le si tɔwɔnə nî Safe Harbors aa, adigə yíi mə kaa àgha'a a le ñwà'à sà'à a nǎ ghu nghɛɛ a ala'a Lasea aa.

⁹ Akòrə nítəə ya a le ntigə ntsyanə si'i tsǎ mə à le ti bə maa noò aa le nòò ñghɛɛ a nighaa a múm ñkǎ à tsyà mē nlon̄ mə bí'í le ntigə mǎnǎi si'i, le bon̄ njwǎ Nsǎ'itə ìbǎ* ì kǎ mē ntsya aa, Paul a tigə ñdǎ'itə waa,

¹⁰ nswon̄ mə, “Bítaà, mē yə mə àkòrə nítəə yù, ñlɔginə faà, a ka zǎ nî ñgi'i si'i si'i; bi ka bwe njoo bo bi àban̄ yù tǎ bə kǎ ñkwokə.”

¹¹ Lǎ atú bisogyè ya kaa à le ñwa'ǎ annù ya mə Paul à le swon̄ aa yu'utə m̄ban̄nə nan̄sə nyu'utə aa bē ànnù yíi mə ntsyàsə aban̄ ya bo bi m̄bôn̄ aban̄ ya bo le nswon̄ aà.

¹² Kaa adigə ntəə aban̄ ma ya a le wa'à kǎ m̄bɔn̄ə a ntswe ghu a noò m̄fə'ə. Bə bí ghà'atə tigə ñswon̄ mə tǎ bo ghɛɛ nî mǎbǎi, ñka ñgaansə ada'à yaa mə mbə bi ghèè ñywe'e a Fonix, yíi mə à le mbə adigə ntəə aban̄ a Crete, ñlii nî mbǎ ñsa'a nòò a bô ñkwàbè, ñyu'utə ghu tǎ nòò m̄fə'ə wa tǎ à mɛ.

Afisə yí tǎ a ñkǎ mǎyaa

¹³ Afisə yí bònə a le ñka ntsya nlo nî mbèè mbǎ ntii ñka ntsya, bo mɔ̀ntə mə mbə bo ghèè nî mǎbǎi, ñtigə mbwɛɛ atii ntwá aban̄ ya, ñlɔginə ñka nghon̄tə nghɛɛ nî a mbèè ala'a Crete.

* **27:9** Njwǎ Nsǎ'itə ìbǎ kə ñjwǎ ñsǎ'isə nu tǎ jǎ (Lev. 16.29-34)

14 Tsi'ĩ maa nĩ àtìí noò, àfisè yĩ wè yĩ mē bi le si twon̄ə nĩ “northeaster” a lō wa kīṅkì nzwu nsigē;

15 òtìí aban̄ ya bĩ'ĩ tigè m̄ma'atē a tigē ntii n̄lon̄ mē kaa bĩ'ĩ le wa'à zi a mbu ṅka ṅghèè nĩ m̄bĩĩ aà.

16 Bĩ'ĩ zĩ òywe'e a kīṅkì Cauda òtigē ṅghon̄tē n̄tsya a mbèè yĩ mē àfisè a le mbon̄ə ghu aa, nyē ṅgĩ'i m̄bon̄ swūṅə akānu'u aban̄ ya kō'osē ghu mumē kwerē.

17 Bo kō'osē mē aa ṅkì tigē kwere ibĩĩ aban̄ wa nĩ m̄ṅkìrē. Ajāṅ yĩ mē bo le si bō'ō mē mbē àban̄ ya a zĩ ṅkuu a m̄m̄m̄ àwāṅ a ghon̄ə ṅkì Lybia aa, bi le sigisē ayoo yĩ mē a ghìrē mē t̄a àban̄ ya a tigē nl̄erē ṅghēē tsi'ĩ àbōō àbōō, ajāṅ yĩ mē àfisè ya a le si tii aà.

18 Àbèè a fù'ù mē, bo tsu'u ṅka fi'i nĩ àbè'è m̄ma'a wa m̄m̄m̄ ṅkì n̄lon̄ mē àfisè ya a le si tsigē aban̄ ya si'i si'i aà.

19 A bē mē a ṅjwi yĩ ì yon̄tē aa, bo k̄i n̄tsu'u ṅka m̄ma'a nĩ ṅjoo aban̄ jya ji mō'ō a m̄m̄m̄ ṅkì.

20 Àfisè ya a le ṅghèè nĩ m̄bĩĩ a nĩ ṅjwi jĩ ghà'atē kaa ṅù wa'a noò kē f̄ṅjōṅ nĩ n̄l̄i'i yē. Bĩ'ĩ le nyē mē kaa m̄āṅjĩ ṅkhē n̄wo kaa à le ṅwa'à bē.

21 Tsō ajāṅ mē à le si baa bon̄ bē bya tswe mē a ṅjwi jĩ ghà'atē t̄i j̄i aa, Paul à le ntē a t̄it̄i bo n̄swon̄ a m̄bo bo mē, “B̄l̄m̄ b̄a, a le m̄baa m̄bon̄ mē bon̄ n̄i le nyu'u ann̄u ya mē mē le n̄swon̄ aa, kaa wa'ā a Crete m̄a'atē, bē bon̄ kaa àfisè ya a s̄i ṅgĩ'i nĩ àban̄ yū t̄a, kaa b̄i'ìnē wa'ā ndūu ṅjoo ghū mē b̄i'ìnē m̄a'ā mē a ṅkì aa b̄wē.

22 La ts̄itsōṅ, mē bù'u m̄bo mē t̄a n̄i t̄swa m̄int̄i

muu, òlɔŋ mə kaa ɲù yî m̀fùù kaa à ka wa'ă ntswêntîi yî bwê. A ka kii bwê tsi'î aban̄ yù.

²³ Nlɔŋ mə à ghìrə mbə n̄tugə tsi'î s̄ii aa, angel Nwĩ, wa mə mə gha'asə aa, a zĩ a mbo mə,

²⁴ òswon̄ mə, 'Tsee ki bɔ'ɔ mbâ Paul, wa ò tswe n̄ òghɛɛ ntəə a nsi Kaisa; yê, Nwĩ, a n̄j̄m àbòŋənt̄ii yi, à k̄i m̄ə m̄fa ntswênt̄ii b̄ə b̄u bitsim b̄ii mə b̄ubo tswe aa a mbo wò.'

²⁵ N̄i tigə ntswa m̄intīi muu mbâ b̄il̄m b̄a òlɔŋ mə mə n̄j̄ n̄t̄ii ghâ a nu Nwĩ, m̄b̄ii mə ànnù ȳi mə à swon̄ a mbo mə aa a ka f̄è'è tsi'î maa aj̄an̄è.

²⁶ La bi ka tigə t̄ii yi'in̄ə i ghɛɛ fi'isə a mb̄ɛɛ k̄iŋk̄i ȳi mò'ô."

²⁷ A b̄ə m̄ə n̄i n̄t̄ii ìtugə n̄i òjwĩ ȳi i l̄ɛ ntigə nywe'e n̄igh̄um n̄tsò ji n̄i kwà aa, afis̄ə ya a l̄ɛ mburə ki t̄ii yi'î wa m̄um̄ òk̄i Miditerinea, òḡan̄t̄ii aban̄ jya yə mə b̄i'î gh̄èè m̄ə òka nywe'e a mb̄èè àgh̄əŋə òk̄i.

²⁸ Bo l̄ɛ ntigə m̄figə n̄tsot̄ə òk̄i ya, òȳə mə à l̄ɛ mbə ts̄ò b̄imeta m̄ighum mi n̄ikwà. Ab̄an̄t̄ə atsyâ a b̄u m̄figə nyə mə à l̄ɛ mbə b̄imeta m̄ighum mi n̄tar̄ə.

²⁹ Bo k̄a m̄bɔ'ɔ n̄i mə à ban̄ ya a ka ȳi f̄uù al̄an̄sə ɲgò'ò n̄tigə m̄ma'a it̄ii ntswâ aban̄ ji n̄ikwà wa n̄j̄m aban̄, n̄tswe ntigə n̄tsa'at̄ə Nwĩ m̄ə àb̄èè à fu'u.

³⁰ Nḡan̄t̄ii aban̄ jya i l̄ɛ ntigə n̄lobit̄ə mə bi kh̄ə waa, l̄ɛ bon̄ bi s̄iḡis̄ə m̄ə m̄unts̄ir̄ə àk̄anu'u wa m̄um̄ òk̄i, m̄bagil̄ə n̄i mə bo tsyâ òghɛɛ a m̄m̄a'a àyoo ntswâ aban̄ ya ȳi m̄ɔ'ɔ wa n̄si aban̄è.

³¹ Paul a tigə òswon̄ a mbo n̄d̄ī b̄isogyè wa bo b̄i a mbo b̄isogyè bya mə, "Wâ nḡan̄t̄ii aban̄ jù

bə tuu fàa mûm aban̄ tswe, bon̄ kaa mbə nì wa'à yweenə."

³² Bìsogyè bya tigə ɲkwye ɲkirə akànu'u wa a tigə ñlərə ɲghɛɛ.

³³ Abèè a kà mə aa ɲwanə, Paul a bu'ù n̄bo a mbo bə bya bitsim mə bo jì ayodə, n̄swon̄ə nì mə, "Sii àà ɲjwi n̄ghûm n̄tsò jì n̄kwà mə nì tswe n̄bo'ɔ nyu'utə, n̄tswe tsi'í tì jì.

³⁴ Mə gaansə ghuu mə nì jì ayoo nì jì tǎ boɔ tswe ntii. Wa kaa tsi'í n̄on̄ə átú ɲù yí m̄fùùrə a titii bù kaa ì ka wa'à bwê."

³⁵ Nòò yii mə Paul à lɛ n̄swon̄ laa a aa, n̄logə abaa, m̄fa m̄bi'ikə a mbo Nwĩ a n̄si mi'í bo bitsim, m̄batə nkurə.

³⁶ Bo bitsim lɛ ntigə n̄tswa m̄intii myaa, ɲkì n̄lɔɔ m̄iji ɲjì.

³⁷ Bə lɛ n̄tswe wa mûm aban̄ ɲkhì jì baa nì m̄ighum mi sambaa n̄tsò n̄to'o.

³⁸ Bo bitsim jì m̄ə ɲyurə, ntigə m̄fi'í m̄isàn m̄itsim m̄ii mi lɛ mburə aa m̄ma'a a ɲkì mə tá àban̄ ya yaɲsə.

Ajàn̄ə afisə ya a lɛ nsàtə aban̄ ya aà

³⁹ Abèè a fù'ù m̄ə, kaa bo wa'ǎ adigə ya mə bo lɛ n̄tswe ghu aa naɲsə n̄zi. Nyə adigə yí m̄o'ɔ a bə tsǒ àghəɲə ɲkì yii mə àwàn̄ a lɛ n̄tswe ghu aa, ntigə ñlɔɔ mə bo ywe'etə swon̄ə aban̄ ya ì ghèè nì yu maa adigə,

⁴⁰ Bo lɛ ntigə ɲkwye itii n̄tswâ àban̄ jya mà'anə a ɲkì, ɲkì ntentə m̄ɲkìrə m̄ii mə bi lɛ ɲkwere m̄bi àban̄ ya ghu aà; ntigə ɲko'osə atsə'ə ntii àban̄ ya yii a lɛ n̄tswe a n̄si aa m̄ma'atə, àban̄ ya a tigə ɲghɛɛ wa aghəɲə ɲkì.

⁴¹ Aban̄ ya a le mbàṇṇè ghɛɛ mfuu yi wa nî àwàṇ òtso nsigə ṇghɛɛ a nsyê. Nsi aban̄ wa le ṇkuu wa múm àwàṇ kaa wa'à bù òtsiginə. Ìkàṇṇə ṇkì i bāṇṇè òtigə mbatə ṇjìm à ban̄ ya a bà'a bà'à.

⁴² Bìsogyè bi le nlòò mə bi zwitə ṇgǎṇətsan̄ jya tâ bì tsuu yɔ'ɔ ṇkì wa i khəkə.

⁴³ Tsó mə atu bìsogyè ya a le si lòò nyweensə Paul aa, à le ṇkii mə bi tsuu ma ya ànnù lǒ ghìrə. Mban̄ṇə nswon̄ mə bè bii mə bi zì òyò'ò ṇkì aa, tâ bì fuu nyɔ'ɔ ṇghɛɛ mfè'ɛ a aghəṇə,

⁴⁴ tâ àbùgə bə tìgə ntswa plank bo bì ìbà'à plank aban̄ jya òtigə nyɔ'ɔ ṇghɛɛ mfè'ɛ a nta'à. Ma mùu nì mǎnjì bè bìtsim le òtigə nyɔ'ɔ ṇghɛɛ mfè'è wa aghəṇə ṇkì sigìnə.

28

A ala'a Malta

¹ Ajàn̄ yǐi mə bǐ'ǐ le ṇkhə nìwo òtigə nzi ṇkuu a aghəṇə ṇkì sigìnə aa, bi le nswon̄ a mbo bǐ'ǐ mə kǔm kǐṇkì wa, à nì Malta.

² Bala'a bya le nan̄sə ntswe nî àbòṇəntii a nu bǐ'ǐ òtigə ṇghìrə nî ìnnù jǐ sigìnə a nu bǐ'ǐ. Ajàn̄ mə mbəṇ̄ i le si loo, ìdìgə i fwe aa, bo le ṇjètə mɔ'ɔ ṇkwere yi'ì ghu.

³ Paul, à le ṇghotə itii ṇkwee jǐ mɔ'ɔ a ntɔɔ wa nì mɔ'ɔ. A kà mē aa ntɔɔ aa, tsó mə mɔ'ɔ wa i le i lòò aa, no i fè'è wa nî ṇkwee nloo abô yi ṇjəṇṇə ghu.

⁴ Ajàn̄ mə bala'a bya bi le nyə no ya i jəṇṇə ghu abo aa, bo tìgə òswon̄ nì a titii bo nì mə, “Kaa àjṇkə a sì ghu tswê wa ṇù ghùlà à nì òzwītə ṇù.

Ka mə à khə niwo ni ηkì aa kaa bìnwi bì wa'à bii mə tâ à tswe ntii."

⁵ La Paul a mi'ì no ya i wò wa ni mɔ'ɔ, kaa ηkì'ì nî n̄gi'ì yî tsù tswê.

⁶ Bo le si tigə nyu'utə ni mə idigə nû ji i ka kɔ'okə, kě mə à ka wî'ikə wǒ i kwo. Lâ, àjànə mə bo le ntigə nyu'utə nyu'utə kaa annù yî bì yî tsu ka ki'ì fè'è aa, bo tigə ηkwensə mîntii myaa ntigə nswonə ni mə à ni nwî yî mò'ô.

⁷ Nyon̄tə maa adigə kîηkì, àdigə nsye yî mɔ'ɔ a le ntswe ghu, mbə yi mfɔ̄ yîi à le ntswe maa kîηkì, ikũm yî i bə Publius, à le nlògè yî'ì, n̄lentə yî'ì tsi'ì sigìnə a n̄jîm njwi ji tarə.

⁸ Ta bì Pablius à le nnòη ηghɔɔ ni fibà bo bì àtoonsə. Paul à le ηghèè ηghantə yi, n̄tsa'atə Nwî, n̄nɔŋsə mbô m̄i ghu atu a tii.

⁹ Ajàn mə a le mfè'è laa, àbùgè bè b̄ii bi le ntswe wa kîηkì n̄tswe ni m̄ighòò a nu bo aa, bo le ηkì nzi bì ghurə waa.

¹⁰ Bo le ntigə ntəŋə yî'ì nî n̄joo j̄i ghà'àtə a ηghu'usə yî'ì ghu. Nòò ȳii b̄i'ì le mbù ηkuu aban̄ə ηkì mə bì ki ghèè aa, bì n̄iη n̄joò tsim̄ j̄ii mə i le mbon̄ a mbo b̄i'ì aa wa mûm àban̄ə.

¹¹ Bìsàn̄ tsyà mē bi tarə, b̄i'ì tigə ηkuu a mûm àban̄ ȳii mə a le nlò a ala'a Alexandria, bì twon̄ə n̄i ikũmə aban̄ ya ni "M̄imfa'a m̄i Nwî" mə a le ηkhə mfə'ə ȳi tii wa, ntəə wā kîηkì.

¹² B̄i'ì le ηghèè nywe'e a Syracus m̄fə'ε ntswe ghu njwi ji tarə.

¹³ B̄i'ì lò mē ghu ηkarə ηghεε nywe'e a ala'a Rhegium m̄fə'ε ntswe ghu, n̄jwî i tsyà mē ȳi m̄fũurə àfisə a lô a mbù'untii ηkɔ'ɔ, à tì mè tì

bə nî njwi ji baa, bĩ'ĩ ñghèè ñku'u a Puteoli.

¹⁴ Bĩ'ĩ le nyə bɔɔ bi Kristo ghu. Bi tigè ñlogè yi'i bĩ'ibo tswê ghu njwi ji sàmbaà. Ma mùu ajàn bĩ'ĩ lô ghu mbu ntigè ñghèè a ala'a baRoma.

¹⁵ Ajàn mə bɔɔ bi Kristo bii bi le ntswe ghu bi le nyu'u mə bĩ'ĩ zĩ mē aa, bo le nlǒ ni ìdìgè tsi'ĩ tsǒ mĩtaa Appius bo bi àdìgè yĩ mɔ'ɔ mə bi le si twoŋ ni Nda bigĩ ji Tarə, ñzi mbòò yi'i. Nòò yĩ mə Paul à le nyə waa laa, à le mfa mbi'ikə a mbo Nwĩ, ñtĩ yi i kuù.

Ajàn mə Paul à le ntswe a ala'a baRoma aà

¹⁶ Nòò yĩ mə bĩ'ĩ le ñkuu a ala'a baRoma aa, bi le mmà'atè Paul mə tâ à ghèè ñka ntswe tsi'ĩ yù, mfa sogyè yĩ mǎfùurè a bē nĩ.

¹⁷ Njwĩ i tsyà mē ji tarə, a twoŋ bitsyàsè bi baYuda bii bi le ntswe wa adigè aa tâ bi zi. Bo zĩ mē, a swon a mbo bo mə, “Bilĩm bâ, ka mə kaa mē le ñki'i annũ tsu ghìrè a nu bē bi'inè, kě ni nònşè bitaà bĩ'inè, bi le ntswa gha tsi'ĩ tsǒ ñgàñàtsan, ñlogè gha a Yerusalem ñzi mfa a mbo baRoma.

¹⁸ Ajàn mə bi le nlèntè gha ghə mə bi mà'atè ghà ñlon mə kaa bo le ñki'i annũ tsu a mùm isa'a mē yə mə mbə a ghìrè bi zwitè gha aà.

¹⁹ Lâ àjàn mə baYuda le ntuu aa, kaa annũ yĩ ghìrè yĩ dàn a le wa'ă a mbo mē bē, ma mùu ajàn, mē tigè mbetə mə bi tsyasə gha a mbo Kaisa, ka mə kaa mē si nĩ ànnũ dàn a niŋ a atu bǎla'à ba tswê aà.

²⁰ A bə nji'ĩ ànnũ yĩ mə mē twònə ghuu mə mə yə ghuu i kii ghàà a mbo bù aà. Nlon mə

àtsan yù a tswe a mbo mē aa nlon ɲkwitu annù yīi mē baIsrael bē aà.”

²¹ Bo lē ɲkwi'i ghu mbo mē, “Kaa bī'ī sī aɲwà'ànè yī dān mbi'i ɲgaà yò a Yudea kwerè. Kaa ndām yī'ī yī tsù yīi à lo a ndùgè nzi aa, kaa ki'i ànnù yī bi yī tsu nlon ɲgaà yò ki nswonə.

²² La bī'ī ka kòntə nyu'u joò m̀m̀d̀ontə. ɲghɛɛ ni ndāmānjòn ma yū mē o swonə nī ànnù yī aa, bī'ī zi mē idìgə tsim jīi mē bo ghèè ghu aa, bē ghàà ntuu nī ànnù yī fii yīi bi dī'ī aà.”

²³ Bo lē nləè ɲjwi bo bī ghà'à ɲgha'a zī ntsi'i yī a nda yīi mē à lē sī tswe ghu aa, a tigè ɲnanəsə ɲghaa a mbo bo, nloginə tsi'ī a titugə a mbà'a mbà'a ɲywe'e a ɲkwêfò. Ntɔ'ɔtə nī ànnù nlonə annù nifò Nwī. Nywe'etə nī a ɲghirə mē tá bo bii Yesu Kristo, ɲyonə nī ajān mē bi lē ɲwà'ànə nī nòɲsə Moses ɲghɛɛ nywe'e a nī ɲgāntoo Nwī.

²⁴ Bo bī mɔ'ɔ lē nyu'u annù ya mē à lē nswonə aa mbii, bī mɔ'ɔ bi tuù.

²⁵ Bo lē ntigə nlo ntigə ɲghɛɛ nī waa kaa wa'à biinè, àswùɲnè a fɛ'e a titi bo, a noò yīi mē Paul à lē nswonə annù yùlā mē, “Azwī Nwī a lē nswonə tsi'ī ànnù nīkon a mbo bità bi bitàà buu ntsya a ɲjīm ɲgāntoo yī Yesaiah mē,

²⁶ ‘Ghèè a mbo bē buà nswonə a mbo bo mē, Nī ka yī ki nnanəsə yu'u lâ kaa atū yuu wa'à ghu ka nlaa.

Nī ka yī ki nanəsə yə kaa mi'ī muu wa'à ghu laa.

²⁷ Nlon mē m̀ntiī mī bē bù luu nī àjɲtə.

Bi jesè itōɲnə jyaa kaa bo wa'à nī innù bù ɲyu'u, ɲkusə mi'ī myaa,

mbi'ī bo lô ɲyè nī mi'ī myaa,

ṛkɪ nyu'u nî ìtônê jyaa,
 ṛkɪ yu'u mîntî myaa laa ghu,
 m̀bɛŋkə waa, nzi a mbo m̀è, m̀è ghurè waa.

²⁸ “Tâ à nan̄sə nlaa atu bù m̀ə wa bi tòò m̀ə annũ ajàn m̀ə Nwĩ yweensə bê aa a mbo bìtìzĩ Nwĩ; bo ka yu'utə.” [

²⁹ A swòŋ m̀ə ìnnù ma jũ aa, baYuda bya bi tigè ñlo ŋghèè waa, ntigè ŋghaa tsi'ĩ mbə ànnù a nî ìnnù ma jũ jĩi m̀ə à lɛ nswon̄ aa.]*

³⁰ Paul à lɛ ntigè ntswe ghu ìlòò jĩ baa i kò'ɔ nluu, ñtswe n̄i a nda yĩi m̀ə a lɛ nlòò tsi'ĩ yù ñtigè ntu, ñkwɛrə n̄i b̀è bitsim̄ b̄ii bi zĩ a nyə yu aa,

³¹ ñswon̄ə nî ànnù nlon̄ annù nifò Nwĩ, ñkii ndi'ĩ nî ìnnù nlon̄ Mmà'àmbĩ Yesu Kristo n̄i ñsi n̄i ñsi, kaa wa'à b̀ò'ò, kaa ɲù tsù a k̄i'ĩ n̄i ñgĩ'ĩ ghu mbo fà.

28:27 Yes. 6.9-10 * **28:29** ìdìgè jũ jĩi m̀ə i tswe a m̀m [] aa kaa i si a m̀m ñwà'ànè jĩ m̀ò'ɔ tswè.

Bafut
Bafut: Ntoò Kristo yî Nsigìnè: mikhàà yî mfì New
Testament

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bafut

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-04-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 19 Dec 2025 from source
files dated 26 Apr 2025

5d039b4a-c9a1-50b1-8a61-176cf48aa271